

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA „VALAHIA” din TARGOVISTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL CONTABILITATE

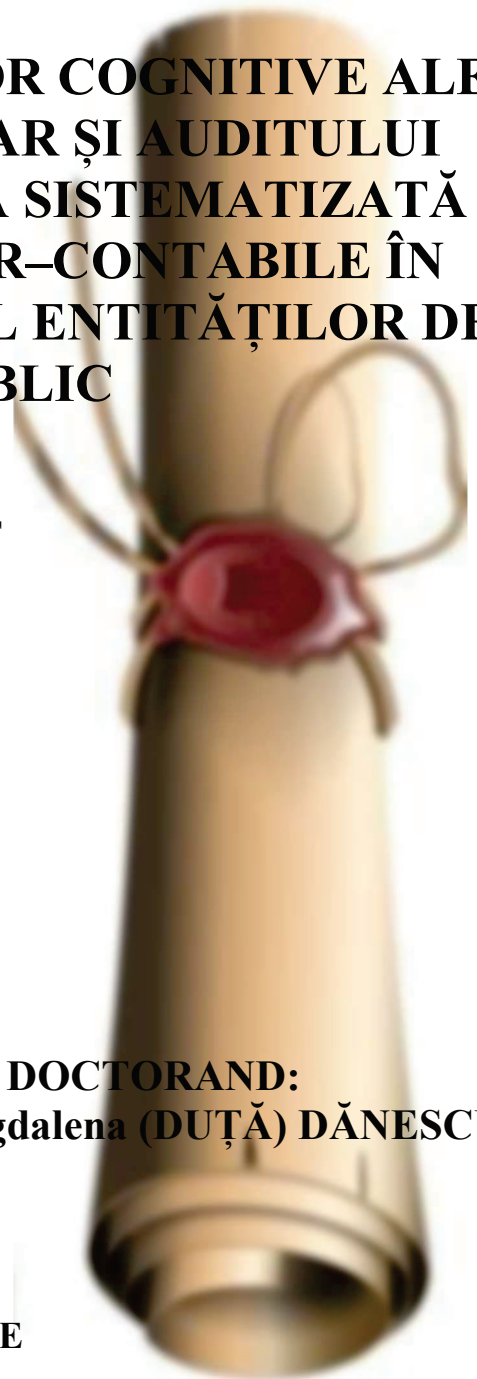
**POTENȚAREA VALENȚELOR COGNITIVE ALE
CONTROLULUI FINANCIAR ȘI AUDITULUI
INTERN ÎN VALORIFICAREA SISTEMATIZATĂ A
INFORMAȚIEI FINANCIAR-CONTABILE ÎN
PROCESUL DECIZIONAL AL ENTITĂȚILOR DE
INTERES PUBLIC**

REZUMAT

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT:
Prof.univ.dr. Victor MUNTEANU**

**DOCTORAND:
GrațIELa Magdalena (DUȚĂ) DĂNESCU**

**TÂRGOVIȘTE
2023**

”Investiția în cunoaștere are cea mai mare dobândă.”

Benjamin Franklin

MULȚUMIRI

*Încă de la începutul călătoriei parcurse în realizarea demersului științific intitulat **Potențarea valențelor cognitive ale controlului financiar și auditului intern în valorificarea sistematizată a informației financiar-contabile în procesul decizional al entității de interes public** doresc să subliniez că fiecare idee adusă în atenție, convergentă sau nu cu opiniile și rațiunile mele, poate reprezenta un punct de pornire într-o nouă cercetare, urmărind același scop, respectiv acela de a orienta entitatea de interes public către performanță, dezvoltare, stabilitate și echilibru.*

Recunosc că începutul a fost anevoios încă din timpul școlii doctorale, mai ales pentru un fapt ușor de înțeles, acela că domeniul supus cercetării a presupus o abordare interdisciplinară, care a ridicat probleme variate și complexe, atât din perspectiva trinomului guvernanță corporativă – control financiar – audit intern, cât și a celei a procesului managerial, implicat a deciziei manageriale.

De aceea, încă de la început doresc să adresez mulțumiri Prof.univ.dr. Victor Munteanu, care mi-a fost alături pe tot parcursul școlii doctorale și până astăzi, astfel prin teza de doctorat reușind să încununăm eforturile noastre de mai bine de patru ani. De asemenea, m-a susținut, m-a încurajat și m-a inspirat, fiindu-mi model atât în sfera profesională, cât și în cea personală. Totodată, doresc să mulțumesc tuturor profesorilor mei de la școala doctorală, care m-au ajutat să-mi deschid noi orizonturi în mai multe domenii.

G.M. (Duță) Dănescu

Târgoviște, 2023

CUPRINS

<i>Mulțumiri</i>	2
<i>Cuprins, cuvinte cheie</i>	3
<i>1. Stadiul și interesul actual al cunoașterii – argumente ale demersului științific ...</i>	4
<i>2. Motivarea cercetării științifice</i>	10
<i>3. Scopul cercetării</i>	11
<i>4. Obiectivele cercetării științifice și ipotezele de lucru</i>	12
<i>5. Metodologia cercetării științifice</i>	14
<i>6. Conținutul lucrării – structură</i>	16
<i>7. Diseminarea rezultatelor cercetării științifice</i>	28
<i>8. Concluzii finale și contribuții personale</i>	31
<i>9. Propuneri pentru eficientizarea acțiunilor de control financiar și a misiunilor de audit intern. Potențiale direcții și acțiuni viitoare</i>	39
<i>10. Cuprinsul tezei de doctorat</i>	46
<i>11. Curriculum Vitae</i>	52

Cuvinte cheie:

↪ <i>audit intern;</i>	↪ <i>eficiență;</i>
↪ <i>control financiar;</i>	↪ <i>governanță corporativă;</i>
↪ <i>control financiar de gestiune;</i>	↪ <i>informație financiar-contabilă;</i>
↪ <i>control financiar preventiv;</i>	↪ <i>management;</i>
↪ <i>control intern;</i>	↪ <i>performanță;</i>
↪ <i>decizie;</i>	↪ <i>proces decizional.</i>
↪ <i>entitate de interes public;</i>	

1. Stadiul și interesul actual al cunoașterii – argumente ale demersului științific

Cercetarea în domeniul guvernancei corporative, al controlului financiar, al auditului intern și, nu în ultimul rând, al informației financiar-contabile, surse inepuizabile și piloni ai funcționării sistemului informațional managerial la nivelul entităților de interes public, reprezintă direcții de interes pentru perioada actuală, atât de zdruncinată din punct de vedere economic, social și politic, dar și din perspectiva diferitelor fenomene pandemice, războaie, calamități naturale etc., toate acestea determinând dezechilibre grave la nivel global, cu impact decisiv asupra economiilor statelor. Totodată, contextul actual încadrează prezenta cercetarea științifică în categoria fenomenelor de amploare ca urmare a faptului că se poate poziționa pe diferite nivele de dezvoltare prin raportare la categoria entităților de interes public, dar și de la stat la stat în spațiul european, cât și în cel mondial.

Stadiul actual al cercetărilor teoretico-aplicative și al bunelor practici în sfera valorificării organizate a informației financiar-contabile în contextul potențării acesteia prin acțiunea valențelor cognitive ale controlului financiar și auditului intern se prezintă structurat pe patru componente pilon a căror interacțiune valorizează activitatea oricărei entități de interes public, respectiv:

- ↳ performarea procesului decizional;
- ↳ valențele informației financiar-contabile;
- ↳ valoarea cognitivă a auditului intern;
- ↳ plusvaloarea controlului financiar.

Astfel, cele mai relevante lucrări studiate în conexiune cu tema cercetării științifice și al căror conținut au influențat semnificativ raționamentele cercetătorului rezidă din următoarele:

- ↳ **performarea procesului decizional prin implementarea guvernancei corporative:**
 - *Pellicer M.J.A., Pina V., Torres L.*¹ aduc în atenție un studiu empiric prin intermediul căruia se pun în valoare efectele practicilor guvernancei corporative raportate la impactul asupra fiabilității informațiilor financiare prezentate prin raportările financiare ale entităților economice;
 - *Armstrong c., Guay W.R., Webwe J.P.*² prezintă un studiu aprofundat asupra transparenței raportărilor financiare în reducerea conflictelor legate de entitatea

¹ Pellicer M.J.A., Pina V., Torres L., Corporate Governance and Reliability of Financial Reporting in Central Government Agencies, <https://revistas.um.es/rcsar/article/view/401651> ianuarie2023;

² Armstrong c., Guay W.R., Webwe J.P., The role of information and financial reporting in corporate governance and debt contracting, Journal of Accounting and Economics, Volume 50, Issues 2–3, December 2010, Pages 179-234, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0165410110000418> ianuarie2023;

economică dintre manageri executivi, manageri neexecutivi, acționari, creditorii, dar analizează și asimetria informațională dintre părțile contractante, natura eterogenă a cerințelor informaționale ale părților contractante, natura eterogenă a contractelor de guvernare precum și datorii rezultate;

- *Cercetarea profesională – Guvernarea corporativă – Rolul comitetului de audit*³ elaborată de către CAFR și prin intermediul căreia a fost realizată o retrospectivă amplă asupra **conceptului de guvernare corporativă**, precum și beneficiile aplicării acesteia la nivelul entităților de interes public;
- *Robu V., Sandu R.*⁴ evidențiază în raport cu subiectul cercetării științifice de față o serie de elemente, aspecte esențiale în sensul problematicilor create de analiza performanțelor în contextul aplicării guvernării corporative conexas la studiul dinamicii relației create între informația financiar-contabilă și performanța entității și, nu în ultimul rând, a prezentării ”*asimetriei informaționale și teoriei agenției în contextul pragmatic pentru analiza informației financiar-contabile*”⁵;
- *Wicaksono R., Saputra D., Anam H.*⁶ ne-au captat atenția prin studiul realizat asupra influențelor generate de anumite aspecte care țin de sfera guvernării corporative, respectiv comitetul de audit, tipologia auditului ori proprietatea managerială cu impact asupra performanței entității de interes public;
- Raportat la subiectul cercetării științifice, *Bătae O.M. și Feleagă L.*⁷ dezbat atributele comitetului de audit, ca element cheie ce poate asigura o funcție de audit intern performantă și eficientă pentru entitate, de caracteristicile sale depinzând calitatea rapoartelor financiare;
- *Mocanu M.F., coordonator științific Lungu C.I.*⁸ ne-au captat atenția printr-un studiu ale cărui rezultate relevă ample investigații focusate asupra sistemelor și particularităților guvernării corporative;

³ [Cercetare-profesionala-CAFR_Guvernanta-Corporativa.pdf](#) decembrie2022;

⁴ Robu V., Sandu R., *Problematica analizei performanțelor – o abordare critică în contextul teoriei informației și guvernării corporative*, <http://www.store.ectap.ro/articole/132.pdf> decembrie2022;

⁵ Idem 4;

⁶ Wicaksono R., Saputra D., Anam H., *Influențele mecanismului de guvernare corporativă asupra performanței financiare a unei companii*, Revista Audit financiar, XVII, nr. 3(155)/2019, ISSN on-line: 1844-8801;

⁷ Bătae, O.M., Feleagă, L. (2020), *Corporate Governance in Listed and State-Controlled Companies in the Romanian Energy System*, *Audit Financiar*, vol. XVIII, no. 2(158)/2020, pp. 395-410, DOI: 10.20869/AUDITF/2020/158/014;

⁸ Mocanu M.F., coordonator științific Lungu C.I., *Studiu empiric privind relația dintre performanța financiară și practicile de guvernare corporativă*, Academia de Studii Economice București;

- Păunescu M.⁹ a adus pe tabloul discuției, atât din perspectiva conceptuală, cât și din cea empirică, guvernanța corporativă, auditul financiar, managementul riscurilor și auditului intern, respectiv interferențe și interacțiuni ale acestora;
- Iovu, M.M.¹⁰ pune în valoare misiunea și interesul OCDE, sintetizate în reprezentarea din Figura nr. 1.:

Figura nr. 1.
OCDE – misiune și interes

Sursă: prelucrare Iovu, M.M., *Guvernanța Corporativă în accepțiunea Organizației pentru Dezvoltare și Cooperare Economică (OCDE)*, 28 noiembrie 2019

- Feleagă N., Feleagă L., Dragomir V.D., Bigioi A.D.¹¹ analizează și tratează atât date statistice, cât și indicatori relevanți în aprecierea gradului de dezvoltare a guvernanței corporative concretizate în concluzii, dar și direcții de cercetare de abordat;
- Preda M.¹² caracterizează guvernanța corporativă ca ”panaceu în maximizarea performanței financiare, creșterea credibilității și sustenabilității pentru investitori, prevenirea crizelor economice printr-o gestionare mai eficientă a riscurilor”¹³ și

⁹ Păunescu M., *Guvernanța corporativă, managementul riscurilor și controlul intern*, ediția a II-a, Editura CECCAR, București, 2021;

¹⁰ Iovu, M.M., *Guvernanța Corporativă în accepțiunea Organizației pentru Dezvoltare și Cooperare Economică (OCDE)*, 28 noiembrie 2019;

¹¹ Feleagă N., Feleagă L., Dragomir V.D., Bigioi A.D., *Guvernanța corporativă în economiile emergente: cazul României, Economie teoretică și aplicată, Volumul XVIII (2011), nr. 9(562), pg. 3-15;*

¹² Preda M. (2023), *Corporate Governance Issues in a Pandemic Context*, *Audit Financiar*, vol XXI, no.1(169)/2023. Pp. 151-167, DOI: 10:20869/AUDITF/2023/169/004;

¹³ Idem 12;

prezintă un interes sporit conexas la subiectul cercetării științifice, fiind ancorat în realitatea românească, europeană și, de ce nu, și cea mondială;

- N. Feleagă, L. Feleagă, V.D. Dragomir, A.D. Bigioi¹⁴ prezintă o analiză a gradului de implementare în timp a guvernantei corporative, utilizând elemente statistice, urmărind pașii realizați încă din anul 2000 în ceea ce privește transparența și responsabilitatea ca factori cheie pentru "acționari, ci și pentru investitori, creditori, furnizori și alte părți participante"¹⁵;

↪ **valențele informației financiar-contabile:**

- Studiul intitulat *Quality of Financial Reporting: measuring qualitative characteristics*¹⁶ realizat în scopul identificării unor instrumente facile de măsurare a calității informațiilor financiare cuprinse în raportarea financiară din perspectiva caracteristicilor calitative ale acestora, evidențiază limitări impuse de variabile precum standardele contabile, sistem juridic instabil, mediul de aplicare, amploarea afacerii etc.;
- Cascino S., Clatworthy M.A., Osma B.G., Gassen J., Imam S.¹⁷ evidențiază aspecte empirice conexe cu subiectul prezentei cercetări științifice, în sensul că o guvernanta corporativă slabă reduce inevitabil calitatea informațiilor financiar-contabile atât de utile investitorilor;
- Studiul Băncii Mondiale denumit *Financial Management Information Systems : 25 Years of World Bank Experience on What Works and What Doesn't*¹⁸, al cărui scop rezidă în oferirea unor soluții de îmbunătățire în sfera managerială din perspectiva informațională, aduce în atenție în special virtuți pe care managementul ar trebui să le dețină, respectiv interesul puternic față de entitate / proiect, angajament față de disponibilitatea necondiționată, consecvență, implicare proactivă etc.. Totodată, promovează aspecte privitoare la provocările birocratice, continuitate în angajament,

¹⁴ N. Feleagă, L. Feleagă, V.D. Dragomir, A.D. Bigioi, *Corporate Governance in Emerging Economies: The Case of Romania*, Theoretical & Applied Economics, Volume XVIII (2011), No. 9(562), pg. 5-16, http://www.ebsco.ectap.ro/Theoretical_&_Applied_Economics_2011_September.pdf#page=5 ianuarie2023;

¹⁵ Idem 14;

¹⁶ Van Beest F., Braam G., Boelens S., *Quality of Financial Reporting: measuring qualitative characteristics*, Nice Working Paper 09-108 april 2009, https://www.researchgate.net/publication/254877109_Quality_of_financial_reporting_measuring_qualitative_characteristics/link/59ad6d0b0f7e9bdd115c3992/download februarie2023;

¹⁷ Cascino S., Clatworthy M.A., Osma B.G., Gassen J., Imam S., *The usefulness of Financial Accounting Information: Evidence from the Field*, *The Accounting Review* (2021) 96 (6): 73–102;

¹⁸ Dener C., Watkins J.A., Dorotinsky W.L., *Financial Management Information Systems : 25 Years of World Bank Experience on What Works and What Doesn't*, The World Bank, Washington DC, 2011, <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/2297> ianuarie2023;

sprijin consultativ, monitorizare riguroasă a progresului, pregătire adecvată, dezvoltarea cerințelor funcționale și tehnice, dezvoltarea mecanismelor de control și monitorizare a angajamentului;

- Lucrarea de referință a profesorului *E. Hormonea*¹⁹ reprezintă repere actuale ale economistului și răspunde la întrebarea ”*de ce merită să înveți contabilitatea și limbajul ei?*”, printr-un decalog celebru și promovat constant, respectiv:

”1. trăim într-o lume cu resurse limitate;

2. primul pas spre prosperitate îl reprezintă chiverniseala;

3. nimeni nu a eșuat în afaceri atunci când a socotit prea mult. Invers, slavă Domnului;

4. ordinea din cuget trebuie instaurată și în viață;

5. primul semn al declinului în afaceri îl reprezintă lipsa de informare;

6. fără prudență, ordine și rigoare poți risipi într-o clipă ceea ce ai agonisit într-o viață;

7. este demn să-ți măsoari cu cumpătare efortul;

8. cifrele vorbesc uneori mai relevant decât cuvintele;

9. unul dintre cei mai bogați oameni ai planetei [...] a fost la originile lui [...] contabil;

10. așa cum a spus Goethe, - contabilitatea este una dintre cele mai ingenioase creații ale spiritului uman.”

↳ **valoarea cognitivă a auditului intern:**

- *Conabie A.A., Listoschi C., Mureșan M., Nazarie I., Poenaru M., Ștefan M.R., Vasilescu D.*²⁰ prezintă una dintre lucrările cele mai complexe în sensul implementării auditului intern în România, prezentând cadrul practicilor profesionale ale auditului intern, importanța guvernantei corporative și interacțiunea acesteia cu activitatea de audit intern, condiții de acceptare și pregătire a misiunilor de audit intern, modalități de evaluare a riscurilor, traiectoria desfășurării misiunii de audit intern, modalități de asigurare și îmbunătățire a calității;
- *Fülöp M.T., Szekely S.V.*²¹ prezintă o variantă empirică asupra manifestării auditului intern în circumstanțele create de criza economică și gestionate în mod transparent, pe baza principiilor guvernantei corporative;

¹⁹ Hormonea E., *Dimensiuni științifice, sociale și spirituale în contabilitate. Geneză, doctrină, normalizare, decizii*, ediția a IV-a, actualizată și completată, Editura Tipo Moldova, Iași, 2012;

²⁰ Conabie A.A., Listoschi C., Mureșan M., Nazarie I., Poenaru M., Ștefan M.R., Vasilescu D., Ghid privind implementarea Standardelor Internaționale de Audit, CAFR, Ediția a II-a, București, 2019;

²¹ Fülöp M.T., Szekely S.V., (2017) The evolution of the internal auditing function in the context of corporate transparency, *audit Financiar*, vol. XV, no. 3(147)/2017, pp. 440-450, DOI: 10.20869/AUDITF/2017/147/440;

- Studiul intitulat *Internal Audit Key Performance Indicators*²² realizează evidențierea activității de audit intern ca element esențial al bunei guvernări și instrument de protejare a valorii entității. Totodată, studiul promovează o serie de indicatori utili în măsurarea performanței auditului intern, subliniind un proces ilustrativ în acest sens pe patru nivele de atenție, reprezentat în Figura nr. 2..

Figura nr. 2.

Etape de studiu pentru măsurarea performanței auditului intern

Sursă: prelucrare autor https://cfr.worldbank.org/sites/default/files/2019-11/kpi_pages.pdf ianuarie2023;

- Studiul practic *Strategic and Annual Internal Audit Planning - Practical example*²³ este focusat pe pregătirea strategică a planificării auditului intern, identificarea zonelor potențiale și semnificative de audit, evaluarea riscurilor și stabilirea priorităților, conectarea planificărilor strategică vs. anuală;

↳ plusvaloarea controlului financiar;

- *Yogendrarajah R.*²⁴ prezintă la nivel empiric gradul de influență a controlului financiar asupra performanței unei entități prin verificarea a două ipoteze de lucru, respectiv: *Controlul financiar eficient determină sporirea performanței organizației* și *Controlul bugetar – mijloc de performare a organizației*, ambele ipoteze fiind validate și în același timp convergente subiectului prezentului demers științific;
- Studiul conceput de *Mercant K.A.*²⁵, incident subiectului cercetării științifice de față, dezbate cauzele a două efecte principale cu caracter disfuncțional prin manipularea

²² Center for Financial Reporting Reform, Internal Audit Key Performance Indicators, World Bank Group – Governance, Co-funded by the European Union, https://cfr.worldbank.org/sites/default/files/2019-11/kpi_pages.pdf ianuarie2023;

²³ Center for Financial Reporting Reform, Strategic and Annual Internal Audit Planning - Practical example, World Bank Group, Viena, 2018, <https://cfr.worldbank.org/sites/default/files/2020-02/11.pdf> ianuarie2023;

²⁴ Yogendrarajah R. Financial Control and its' impact on Organizationalm performance – An empirical study of J/Municipal Council, https://www.researchgate.net/publication/259150937_Financial_Control_and_its'_impact_on_Organizationalm_p_erformance_-_An_empirical_study_of_JMunicipal_Council ianuarie2023;

²⁵ Mercant K.A., The effects of financial controls on data manipulation and management Myopia, Accounting, Organizations and Society, Volume 15, Issue 4, 1990, pg. 297-313;

acțiunilor generatoare de performanță pe termen scurt;

- *Bedford D.S., Malmi T., Sandelin M.*²⁶ prezintă studiul focusat pe examinarea combinațiilor de control ale managementului care sunt eficiente în diferite contexte strategice. Totodată, prin rezultatele studiului sunt identificate o serie de practici combinate de control obținute prin analize comparative calitative într-o complementaritate absolut vizibilă a controalelor financiare diagnostic vs. controalelor financiare de structură;
- Prin studiul elaborat de *Beldiman, C.M.*²⁷, acesta evidențiază avantajele exercitării controlului financiar preventiv în conexiune cu manifestarea controlului intern la nivelul entităților, subliniind totodată, rolul controlului financiar preventiv în gestionarea eficientă a resurselor de natură financiară;
- *Munteanu V. (coordonator), Țința A. Burlacu M, Nedea C., Munteanu R., Florea C.*²⁸ prezintă una dintre cele mai complexe lucrări în domeniul controlului financiar în al cărei conținut se regăsesc aspecte privitoare atât la concepte și paradigme, cât și metodologii, reglementări și studii empirice.

2. Motivarea cercetării științifice

Volatilitatea mediului de afaceri solicită echipele manageriale ale entităților de interes public la sporirea capabilității de a potența crearea de valoare pentru părțile interesate, însă și imprimarea unui ritm de creștere în echilibru economic, motiv pentru care s-a considerat a fi oportun un demers de cercetare științifică în sensul prezentei teme. Totodată, demersul științific de față a fost potențat de dorința de continuare a preocupărilor profesorului Toma M., consemnate în lucrarea editată la ceas aniversar, respectiv 90 de ani de la crearea CECCAR, preocupări care rezidă din:

- ↳ *”modul de organizare și exercitare a profesiei contabile și rolul acesteia pentru protejarea interesului public;*
- ↳ *Riscurile legate de politizarea și etatizarea profesiei contabile;*
- ↳ *Normalizarea și standardizarea în domeniul contabilității, auditului și fiscalității;*

²⁶ Bedford D.S., Malmi T., Sandelin M., Management control effectiveness and strategy: An empirical analysis of packages and systems, *Accounting, Organizations and Society*, Volume 51, May 2016, pg. 12-28;

²⁷ Beldiman, C.M. (2022). Efficiency and Advantages of Preventive Financial Control Versus Internal Control in A Public Entity. *Jurnalul de Studii Juridice*, 17(1-2), 134-147. <https://doi.org/10.18662/jls/17.1-2/104> ianuarie2023;

²⁸ Munteanu V. (coordonator), Țința A. Burlacu M, Nedea C., Munteanu R., Florea C., *Controlul financiar-contabil la întreprinderile și instituțiile publice – Teorie și practică*, ediția a IV-a revizuită, Editura Universitară, 2017;

↳ *Impactul asupra profesiei contabile și efectele perverse ale procesului de globalizare, mondializare și internaționalizare.*”²⁹

Astfel, subiectul prezentei cercetări științifice este pus în dezbatere ca urmare a unui considerent de mare actualitate, care decurge din necesitatea acută a economiilor de a propulsa entitățile de interes public către performanță, prin metode științifice cu rezultate remarcabile în realitatea aplicată. În opinia noastră, actualitatea economică poate fi stimulată prin intermediul dezvoltării și consolidării guvernantei corporative, prin identificarea unor instrumente din sfera controlului financiar, auditului intern și, implicit, a procesului decizional.

3. Scopul cercetării științifice

Cercetarea științifică se dorește a fi o lucrare atipică raportată la teoriile utilizate în mod curent, respectiv normativă, pozitivă și constructivă, proiectând astfel un trinom relevant în demersul științific din domeniul economic. Astfel, s-a pornit de la nivelul documentării structurate pe pilonii de studiu, respectiv valențe ale informației financiar-contabile, valoarea cognitivă a auditului intern, plusvaloarea controlului financiar și performarea procesului decizional în circumstanțele create de guvernanta corporativă practică la nivelul entităților de interes public, continuând cu estimări, evaluări, modelări și măsurări prin intermediul cărora s-a urmărit validarea / invalidarea ipotezelor de lucru pentru identificarea intervalelor de culisare liberă a paradigmatelor sistemului de control intern în ansamblu său, toate acestea având ca scop final performarea globală a entităților de interes public prin valorificarea sistematizată a informației financiar-contabile. Dintr-o perspectivă generală, lucrarea poate constitui o construcție de anvergură capabilă să genereze divergențe vs. convergențe și compatibilități vs. incompatibilități în practica managerială exercitată la entitățile de interes public.

Într-o formulare simplă, autoarea și-a propus să problematizeze în această cercetare științifică *Potențarea valențelor cognitive ale controlului financiar și auditului intern în valorificarea sistematizată a informației financiar – contabile în procesul decizional al entităților de interes public*. Astfel, **scopul** cercetării științifice rezidă în dorința de **înfăptuire a unei evaluări teoretice, metodologice, reglementare și aplicativă asupra manierei în care se poate obține potențarea valențelor cognitive ale informației financiar-contabile raportat la valorificarea sistematizată a rezultatelor controlului financiar și auditului intern**.

²⁹ Toma M., *Drumuri prin memoria profesiei contabile*, Editura CECCAR, București, 2011, pg. 11;

4. Obiectivele cercetării științifice și ipotezele de lucru

Toate aspectele relevate prin conținutul primelor cinci capitole au obiective specifice demonstrate în mod fundamentat, argumentând astfel motivația cercetării științifice ca fiind un subiect de actualitate și de interes sporit.

Contribuțiile subliniate la nivelul fiecărui capitol în parte sunt evidențiate prin obiective specifice puternic motivate, validate prin intermediul ipotezelor specifice și concretizate în rezultate, concluzii, opinii și chiar direcții viitoare de cercetare.

Obiectiv general: *Creșterea calității procesului decizional în contextul guvernantei corporative prin identificarea posibilităților de potențare a valențelor cognitive ale informației financiar-contabile raportat la valorificarea sistematizată a rezultatelor controlului financiar și auditului intern.*

Ipoteză generală: *Controlul financiar și auditul intern stimulează procesul decizional prin intermediul creșterii valențelor cognitive ale informației financiar-contabile utilizate în ameliorarea deciziei manageriale într-un sistem de guvernare corporativ.*

Realizarea obiectivului general presupune abordarea interdisciplinară a tuturor elementelor aduse în atenție pe parcursul cercetării științifice, motiv pentru care acesta a fost descompus în obiective operaționale cărora le-au fost asociate ipoteze de lucru operaționale, acestea din urmă fiind validate / invalidate, astfel obținându-se propuneri, opinii și desigur și posibile direcții viitoare de cercetare conexe la tema cercetării științifice.

Obiectiv operațional I: *Evaluarea influenței trinomului guvernanta corporativă – control financiar – audit intern asupra procesului decizional desfășurat la nivelul entității de interes public.*

Ipoteză operațională I.1.: *Guvernanta corporativă, ansamblul principiilor, reglementărilor legale, bunelor practici – sector de influență asupra vieții economice.*

Ipoteză operațională I.2.: *Codul de guvernanta, factor semnificativ în domeniul raportărilor financiare ale unei entități de interes public.*

Obiectiv operațional II: *Evaluarea controlului financiar la nivelul entității de interes public și aprecierea contribuției acestuia ca funcție a managementului corporativ în semnalarea abaterilor de la standardele acceptate și a încălcării principiilor de legalitate.*

Ipoteză operațională II.1.: *Controlul financiar preventiv – instrument de protejare a intereselor economico-financiare ale entității de interes public.*

Ipoteză operațională II.2.: *Controlul financiar de gestiune instrument de diminuare / eliminare a disfuncționalităților și blocajelor de natură economică și financiară la nivelul*

entității de interes public.

Obiectiv operațional III.: Evaluarea dimensiunii funcției strategice și de conformitate a activității de audit intern la nivelul entității de interes public.

Ipoteză operațională III.1.: Activitatea de audit intern - generatoare de valoare adăugată pentru entitatea de interes public.

Ipoteză operațională III.2.: Consolidarea funcției de audit intern la entitatea de interes public, instrument de creștere și performare a acesteia.

Obiectiv operațional IV.: Aprecierea aportului informației financiar-contabile la crearea și funcționarea SIFC-ului entității de interes public, suport indispensabil activităților de control financiar și audit intern.

Ipoteză operațională IV.1.: Informația financiar-contabilă, resursă inepuizabilă a fundamentării deciziilor manageriale la nivelul entității de interes public.

Ipoteză operațională IV.2.: Interacțiunea bidirecțională de potențare a valorii cognitive: informație financiar-contabilă vs. control financiar și audit intern.

Obiectiv operațional V.: Identificarea posibilităților de valorizare a informației financiar – contabile în circumstanțele generate de manifestarea controlului financiar și a auditului intern la nivelul entităților de interes public.

Ipoteză operațională V.1.: Controlul financiar, instrument de potențare a valențelor informației financiar-contabile.

Ipoteză operațională V.2.: Informația financiar-contabilă relevantă, rezultat al plus valorii create de rezultatele misiunilor de audit intern.

Obiectivele operaționale și, implicit, obiectivul general al cercetării științifice au fost realizate parcurgând în principal etapele prezentate în Figura nr. 3.

Figura nr. 3.

Principalele etape parcurse în atingerea obiectivelor cercetării științifice

Sursă: concepție autor

În acest context, ne propunem clarificarea în cele mai detaliate aspecte, precum și intervenția și interacțiunea controlului financiar și a auditului intern asupra informației financiar-contabile, în procesul decizional al unei entități de interes public gestionate pe principiile guvernantei corporative.

5. Metodologia cercetării științifice

Prin metodologia cercetării științifice utilizate am urmărit asigurarea dimensiunilor celor trei paliere principale, respectiv teoretice, metodologice și mai ales aplicative ale demersului științific, punând în prim plan utilizarea unor tehnici și instrumente de investigare credibile care să facă față revoluției economice fără precedent cu care atât România cât și întreg mapamondul se confruntă, aducând schimbări profunde, de o amploare greu de anticipat și cu consecințe semnificative asupra mediului economic, social și nu numai.

Metodologia cercetării științifice sub aspect epistemologic a avut ca sursă inspirațională lucrarea profesorilor *Niculescu M. și Galabov A.*³⁰, cercetarea științifică bazându-se permanent pe analiza sistematică, controlată, empirică, dar mai ales critică asupra ipotezelor operaționale de lucru formulate în scopul identificării anumitor fenomene determinante în *Potențarea valențelor cognitive ale controlului financiar și auditului intern în valorificarea sistematizată a informației financiar – contabile în procesul decizional al entităților de interes public*, urmărind ca, pe baza stadiului actual al cunoașterii, să promoveze contribuții personale cu privire la subiectul pus în dezbatere concomitent cu diseminarea rezultatelor cercetării.

Sub aspect **teoretic** aportul demersului științific se concretizează în fundamentarea și operaționalizarea cvartetului guvernanta corporativă – control financiar – audit intern – informație financiar-contabilă, potrivit căruia s-au realizat studii asupra:

- ↳ aserțiunilor și reflecțiilor privind guvernanta corporativă și implicațiile acesteia în procesul decizional;
- ↳ controlului financiar ca funcție a conducerii, mijloc esențial de semnalare a abaterilor de la standardele acceptate și a încălcării principiilor de legalitate;
- ↳ auditului intern ca funcție strategică și de conformitate la nivelul entității de interes public;
- ↳ informației financiar-contabile ca resursă a sistemului informațional al entității de interes public și suport indispensabil pentru acțiunile de control financiar și misiunile de audit intern.

Sub aspect **metodologic** cercetarea s-a desfășurat în sensul prezentării metodelor și instrumentelor specifice cercetării științifice utilizate în materializarea întregului demers științific și obținerea unor rezultate semnificative de performare a entității de interes public prin valorificarea informației financiar-contabile calitative, **perfectionată** prin intermediul

³⁰ Niculescu M, Galabov A., Epistemologia cercetării în științele organizațiilor. Repere pentru tinerii cercetători, Editura Pro Universitaria, 2021;

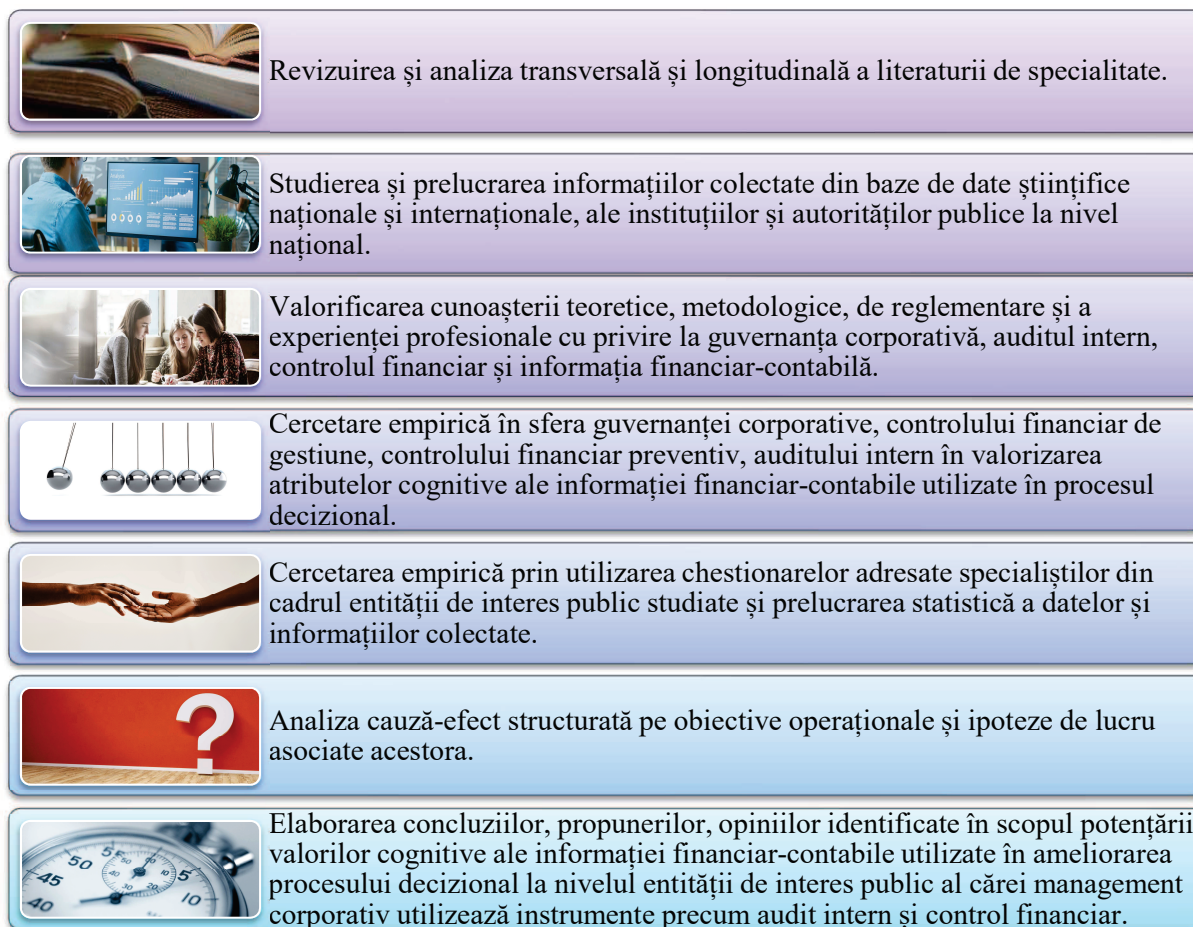
controlului financiar și auditului intern în circumstanțele reale create de managementul corporativ. Astfel, s-a utilizat o metodologie specifică ipotetico-deductivă axată pe direcții evidente, respectiv:

- ↪ rațional vs. empiric;
- ↪ calitativ vs. cantitativ;
- ↪ subiectivism vs. obiectivism.

Sub aspect **empiric** s-a considerat că plusvaloarea adusă de rezultatele demersului științific s-a concretizat prin propunerile de potențare a valențelor cognitive ale informației financiar-contabile pe de-o parte, iar pe de altă parte prin posibilitățile de perfecționare a activităților de control financiar exercitat prin principalele sale forme, respectiv control financiar de gestiune, control financiar preventiv și a activității de audit intern în condițiile aplicării bunelor practici de guvernare corporativă la nivelul entităților de interes public.

Cercetarea științifică de față utilizează o serie de metode de cercetare, a căror reprezentare este prezentată, schematic, în Figura nr. 4.

Figura nr. 4.
Metodele cercetării științifice

Sursă: concepție autor

6. Conținutul lucrării - structură

Introducerea dezvoltă într-o structură sistematizată ansamblul întregului demers științific, consolidând aspectele relevante privitoare la **stadiul și interesul actual al cunoașterii** precum și **argumente ale demersului științific** în domeniul guvernanței corporative, a controlului financiar, a auditului intern și, nu în ultimul rând, a informației financiar-contabile, sursă inepuizabilă și pilon a funcționării sistemului informațional managerial la nivelul entităților de interes public.

Din perspectiva motivării **cercetării științifice** s-au adus în atenție volatilitatea mediului de afaceri care solicită echipele manageriale ale entităților de interes public la sporirea capacității de a potența crearea de valoare pentru părțile interesate, însă și imprimarea unui ritm de creștere în echilibru economic motiv pentru care s-a considerat a fi oportun un demers de cercetare științific în sensul prezentei teme. Din perspectiva **conceptelor utilizate**, cercetarea științifică se dorește a fi o lucrare atipică raportată la teoriile utilizate în mod curent, respectiv normativă, pozitivă și constructivă proiectând astfel un trinom relevant în demersul științific din domeniul economic.

Contribuțiile subliniate la nivelul fiecărui capitol în parte sunt evidențiate prin **obiective specifice** puternic motivate, validate prin intermediul **ipotezelor specifice** și concretizate în rezultate, concluzii, opinii și chiar direcții viitoare de cercetare. Astfel, **scopul** cercetării științifice rezidă din dorința de înfăptuire a unei evaluări teoretice, metodologice, reglementare și aplicativă asupra manierei în care se poate obține **potențarea valențelor cognitive ale informației financiar-contabile raportate la valorificarea sistematizată a rezultatelor controlului financiar și auditului intern**.

Prin **metodologia cercetării științifice** utilizată s-a urmărit asigurarea dimensiunilor celor trei paliere principale, respectiv teoretice, metodologice și mai ales aplicative ale demersului științific punând în prim plan utilizarea unor tehnici și instrumente de investigare credibile care să facă față revoluției economice fără precedent cu care atât România, cât și întreg mapamondul se confruntă, aducând schimbări profunde, de o amploare greu de anticipat și cu consecințe semnificative asupra mediului economic, social și nu numai.

Cercetarea științifică s-a bazat permanent pe analiza sistematică, controlată, empirică, dar mai ales critică asupra ipotezelor operaționale de lucru formulate în scopul identificării anumitor fenomene determinante în *Potențarea valențelor cognitive ale controlului financiar și auditului intern în valorificarea sistematizată a informației financiar – contabile în procesul decizional al entităților de interes public*, urmărind ca pe baza stadiului actual al cunoașterii să promovăm

contribuții personale cu privire la subiectul pus în dezbateră concomitent cu diseminarea rezultatelor propriei noastre cercetări.

Totodată, în Introducere s-a realizat o sinteză a **conținutului lucrării**, structurat pe capitole, iar în încheiere este prezentată **diseminarea rezultatelor cercetării științifice** expunând astfel întrunirea celor două condiții respectiv substanțialitatea și originalitatea, iar aceasta din urmă vizează exclusiv contribuția personală a autorului.

Capitolul I denumit „*Aserțiuni și reflecții privind trinomul Guvernanța corporativă – Control financiar – Audit intern; implicații asupra procesului decizional*”, debutează cu așezarea **conținutului doctrinar al conceptelor de guvernanță corporativă, control financiar și audit intern** precum și implicațiile acestora asupra **procesului decizional**. De asemenea, este parcursă evoluția în timp a guvernanței corporative și sunt tratate influențele conexe regăsite în sfera managementului.

Întrucât scopul oricărei entități de interes public este acela de a obține performanță, instituirea unui sistem de guvernanță corporativă de calitate este un factor care potențează acest fapt și de aceea s-a considerat necesară prezentarea în acest capitol atât a codurilor de guvernanță, cât și a principiilor de bună guvernanță. Ulterior, s-a subliniat importanța calității informațiilor oferite de contabilitate în cadrul procesului de guvernare.

Amplitudinea subiectului privitor la **mecanismele guvernanței corporative** solicită o abordare aplicată, apreciind faptul că, din **caracterul interdisciplinar** al acesteia rezidă implementarea / aplicarea care este susținută prin ansamblul mecanismelor derivate din multitudinea disciplinelor integrate în așa fel încât **deciziile manageriale** să se **amelioareze în contextul reconcilierii multiplelor interese evidențiate de comportamentele acționarilor vs. managerilor**. Astfel, cele mai vizibile mecanisme utile funcționării guvernanței corporative sunt reprezentate de: **management, contabilitate, financiar, audit și control**.

Concluzia care se degajă ca urmare a retrospectivei informațiilor prezentate în cadrul acestui capitol este că guvernanța corporativă se focusează pe înregistrarea unei rentabilități corespunzătoare a capitalului investit.

Dinamica factorilor de influență asupra vieții unei entități de interes public, respectiv a celor de natură politică, socială, economică și nu în ultimul rând tehnologică, **obligă managementul la acțiune prin adoptarea unor decizii adecvate, convergente cu continuitatea activității prin demersuri cognitive filozofice asociate guvernanței corporative**.

În contextul cercetării științifice s-a realizat o succintă prezentare a viziunii **OCDE**

asupra guvernancei corporative, fiind sintetizate unele aspecte privitoare la **codul de guvernanță corporativă**. Acesta poate fi definit ca **ansamblul plurivalent al drepturilor, obligațiilor, responsabilităților, atribuțiilor și măsurilor de control conceput**, pe de-o parte, pentru **protejarea intereselor acționarilor și investitorilor**, iar pe de altă parte de **asigurarea a răspunderii manageriale în raport cu acționarii** respectivei entități. Mai mult decât atât, prin **aplicarea guvernancei corporative se urmărește crearea cadrului favorabil promovării și asigurării unei piețe transparente și eficiente** în condiții clare de **distribuire a responsabilităților printr-o coordonare echilibrată a tuturor participanților la piețele economice pe criterii de menținere și consolidare a propriilor contribuții în scopul asigurării integrității** respectivelor piețe.

Guvernanța corporativă trebuie să asigure stabilitatea socială, să apere interesele investitorilor, să încurajeze utilizarea celor mai avansate practici în activitatea curentă a entității de interes public și să încurajeze dezvoltarea calității capitalului uman prin supravegherea întregii activități în scopul obținerii de profit.

Având în vedere faptul că instituirea guvernancei corporative este benefică pentru entitatea de interes public s-au făcut eforturi substanțiale în țările dezvoltate pentru ameliorarea acesteia, iar pe altă parte adoptarea codurilor de bună conduită a determinat schimbări remarcabile în cadrul sistemelor de guvernanță, însă există și situații în care în România guvernanta corporativă nu a fost înțeleasă în sensul său real de manifestare fiind perturbată de incoerențe de natură legislativă, de lipsa de informare, precum și de pregătirea precară a anumitor manageri.

De-a lungul timpului, datorită diverșilor factori externi precum schimbările juridice, aspirațiile entităților și părților interesate, guvernanta corporativă a evoluat, s-a dezvoltat și a avut un rol pozitiv asupra situațiilor financiare în sensul armonizării acestora. Astfel, în România, dar și în general, **guvernanța corporativă s-a dezvoltat în paralel cu standardele internaționale de raportarea financiară, cele două interacționând în mod indirect, infuențându-se reciproc.** În procesul de armonizare a standardelor contabile naționale cu cele internaționale un accent deosebit s-a pus pe creșterea **transparenței financiare**, iar aceasta s-a reflectat în prezentarea informațiilor complete în cadrul rapoartelor de management și a notelor explicative.

Datorită multiplilor factori economici, culturali și sociali din economiile emergente nu putem vorbi încă de o abordare exhaustivă în ceea ce privește implementarea guvernancei corporative, deși globalizarea piețelor financiare a contribuit la reducerea diferențelor

dintre economiile avansate și economiile emergente. Constatăm însă că, pe termen lung, **governanța este recunoscută ca un element cheie în creșterea performanței și competitivității economice și atragerea investițiilor.**

Noile provocări cu care se confruntă guvernanta corporativă datorită riscurilor emergente și nevoii de dezvoltare sustenabilă îi impun acestora o regândire a strategiei de conducere și a proceselor de afaceri. **Buna practică, dar și analiza crizelor economice** ce au avut loc au evidențiat **faptul că cele mai multe fraude de natură contabilă au fost asociate inexistenței ori deficiențelor controlului intern, formal prevăzut în normativele externe și procedurile / reglementările interne ale entităților.**

Strânsa legătură ce a fost evidențiată între fraudă, rolul auditului și guvernanta corporativă este relevantă deoarece o reglementare este inefficientă dacă nu este secondată de o cultură organizațională bazată pe etică și pe respectarea procedurii operaționale de lucru, care să valorizeze eficiența controlului intern și extern și să asigure transparența informațiilor financiar-contabil. Apreciem că o funcționare reală a sistemelor de control poate fi asigurată doar prin eliminarea conflictelor de interes ale tuturor formelor de control implementate la nivelul unei entități.

Ca o concluzie generală asupra **mecanismelor de guvernanta atât interne, cât și externe** putem aprecia faptul că acestea **sunt în mare măsură nefuncționale, deși sunt create în limita cerințelor legale,** așa cum se observă din realitatea economică națională unde în mod curent presa de investigații dezvăluie constant diverse fraude produse atât în sfera de funcționare a instituțiilor publice ori întreprinderilor publice, dar și în domeniul privat.

Cu toate acestea, în următorii ani importanța guvernantei corporative va crește și va reprezenta un atu pentru entitățile de interes public pe care îl poate fructifica în atragerea capitalului financiar pe o piață aflată într-o schimbare continuă, entitățile urmărind permanent să rămână competitive. De asemenea, se poate aprecia faptul că, situațiile financiare certificate prin procesul de audit extern precum și manifestarea unei guvernante corporative calitative obținută ca urmare a respectării recomandărilor și aplicării principiilor Codului de guvernanta corporativă întăresc tabloul performanței financiare a unei entități de interes public.

Capitolul II, denumit Controlul financiar – funcție a conducerii, mijloc esențial de semnalare a abaterilor de la standardele acceptate și a încălcării principiilor de legalitate – abordări și repere conceptuale, demers metodologic, reglementari dezvoltă în debut stadiul sinoptic al controlului financiar exercitat la nivelul entității de interes public și delimitările conceptuale ale acestuia. Astfel, sunt prezentate evoluția controlului financiar precum și

momentele cele mai importante ale apariției și manifestării acestuia până la momentul actual în care întreaga lume este supusă unor profunde transformări structurale de natură financiară, politică, socială și nu numai, obligând controlul la o manifestare **intrinsecă în componența sistemului de management**, încadrându-l între cele mai evidente și importante atribute ale managementului unei entități de interes public manifestat ca o funcție a acestuia în scopul asigurării unei cunoașteri pertinente a realității și de corectare a erorilor.

Totodată este prezentat **controlul financiar** ca **funcție a managementului** care contribuie fără echivoc la **armonizarea și echilibrarea intereselor individuale și sociale într-o funcționare unitară**, fiindu-i recunoscut atributul indispensabilității în mediul economico-social atât de către factorii de conducere, cât și de către angajați.

Pe lângă multe alte aspecte de interes este evidențiat și faptul că un **control financiar** răspunde pe de-o parte nevoilor managementului entității de interes public de **cunoaștere a activității** economico-financiare, respectiv **situația financiară, rentabilitatea, solvabilitatea, posibilitățile de creștere ori situațiile critice** de supraviețuire ale respectivei entități, iar pe de altă parte necesităților de **informare permanentă** asupra capacității entității de onorare a obligațiilor față de stat, parteneri, instituții bancare și nu numai.

Controlul financiar în organizare, funcționare și exercitare trebuie să se supună unui set de **principii** prin intermediul căruia acestuia să i se asigure **caracterul unitar prin metode, tehnici și instrumente valoroase în spiritul asigurării transparenței, eficienței, economicității și mai ales a unui management performant** al oricărei entități de interes public. Astfel, principiile aplicabile organizării, funcționării și exercitării activității de control financiar rezidă din principiul: integrării, specializării, adaptabilității, asocierii funcționale, controlului extern și nu în ultimul rând autonomiei competenței și autorității controlului.

O altă abordare a controlului financiar în conținutul acestui capitol se focusează pe **rolul fundamental al controlului financiar** manifestat în **guvernarea corporativă** a unei entități de interes public identificat în capacitatea acestuia de a sprijini structurile operaționale în desfășurarea activității în condiții de eficiență pe de-o parte, iar pe de altă parte în valoarea acestuia ca instrument de conducere în conexiune cu atributul de instrument de verificare și acțiune coercitivă. Totodată, rolul controlului financiar în general rezidă din atributul acestuia de **prevenire și înlăturare a fenomenelor negative** înregistrate la nivelul entității de interes public, dar și din **consolidarea fenomenelor pozitive**.

Un subcapitol este dedicat exclusiv cadrului normativ de reglementare și funcționare a **controlului financiar preventiv** precum și metodologiilor de exercitare ale acestuia. Astfel,

pornindu-se de la scopul controlului financiar preventiv, acela de a identifica proiectele de operațiuni care nu se încadrează în condițiile de legalitate și regularitate și / sau în limitele și destinația creditelor bugetare și de angajament și prin a căror efectuare s-ar manifesta riscul de prejudiciu / pagubă în patrimoniul public și / sau fondurile publice ale entității de interes public, a fost realizată o incursiune asupra cadrului de reglementare al controlului financiar preventiv, precum și asupra metodologiilor de exercitare ale acestuia.

Într-o altă abordare asupra controlului financiar se distinge **controlul financiar de gestiune**, fiind surprinse aspecte de interes asupra cadrului general de organizare și funcționare, dar și aspecte relevante asupra metodologiilor de planificare, efectuare și raportare a acestuia.

Capitolul se încheie prin prezentarea unui set de concluzii și opinii finale de potențare a valențelor cognitive ale controlului financiar în condiții de asigurare a unui management pe criterii științifice furnizând o informare dinamică, reală și de profunzime asupra situației economico-financiare a entității de interes public contribuind în mod direct la adoptarea unor decizii manageriale calitative. Mai mult decât atât, prin exercitarea controlului financiar la nivelul entității de interes public se intervine în mod operativ asupra aspectelor deficitare prevenind și eliminând manifestarea unor riscuri și vulnerabilități.

Capitolul III, intitulat *Auditul intern – funcție strategică și de conformitate la nivelul entității de interes public: abordări conceptuale și valoarea adăugată acestuia* tratează din punct de vedere conceptual **auditul intern** de la apariția sa, urmărindu-i totodată evoluția în timp. Sunt, de asemenea, dezbătute în subcapitolele următoare tipologia, obiectivele, sfera de acțiune, regulile și principiile după care se ghidează, reglementările după care acesta funcționează precum și convergențele europene și internaționale.

În cadrul acestui capitol este prezentată **situația actuală a auditului intern pe plan național și internațional**, precum și **cadrul internațional de practici profesionale** ale auditului intern. De asemenea, sunt dezbătute modalitățile de evaluare și comensurare a valorii adăugate a auditului intern.

Ulterior se face o trecere în revistă a **modului de organizare a auditului intern și a metodologiilor de aplicare și sunt prezentate câteva idei despre potențialele direcții de perfecționare a auditului intern la entitățile de interes public**, fiind analizate **posibilitățile de consolidare a funcției de audit intern**.

Capitolul III se încheie cu câteva idei despre **rolul și oportunitățile de abordare a auditului intern din perspectiva transformării continue** și un subcapitol de concluzii.

Dimensiunea conceptuală și arhitectura auditului intern are în vedere delimitarea și

definirea contextului istoric a evoluției mediului social, politic, cultural și economic în care s-a dezvoltat această funcție a organizației umane.

Conceptul în sine a parcurs transformări și abordări succesive care au fost marcate de o serie de elemente demne de a fi reținute pentru conturarea cadrului general în care se înscrie auditul intern și care au fost prezentate pe parcursul acestui capitol.

Tipurile de audit menționate în legislația specifică sunt: **auditul de sistem, auditul performanței, auditul de regularitate sau conformitate și auditul tehnologiilor informaționale.**

Pentru desfășurarea unei activități corespunzătoare de către auditorii interni, Institutul Auditorilor Interni (IIA) a stabilit principiile fundamentale care guvernează această activitatea și anume: **integritatea, obiectivitatea, confidențialitatea și competența**, față de care aceștia trebuie să se conformeze necondiționat.

Turbulențele socio-economice caracteristice perioadei actuale, generate atât de pandemia COVID, cât și de fondul schimbărilor disruptive în activitățile uzuale determinate de **digitalizare și de tehnologiile emergente** au condus la necesitatea de acces rapid la informații de către manageri, astfel încât aceștia să își poată fundamenta deciziile. În cadrul acestui proces de reechilibrare continuă a activităților economice un rol important îl joacă auditul intern care a fost **obligat** să evolueze pentru a sprijini entitățile să perceapă, să înțeleagă și să gestioneze **riscurile** astfel încât să obțină în urma automatizării rezultatele așteptate și să continue să inoveze cu scopul de a obține valoare adăugată. În acest scop, a fost necesar ca auditorii interni să parcurgă următorii pași pentru obținerea valorii adăugate în urma desfășurării unei misiuni de audit:

- ↳ planificarea, care joacă un rol deosebit de important în orice activitate desfășurată, precum și documentarea și interpretarea riscurilor potențiale sau identificate de către membrii echipei de audit;
- ↳ analiza și compararea obiectivelor propuse cu cele realizate, precum și monitorizarea în vederea acoperirii riscurilor identificate;
- ↳ faza de îmbunătățire care presupune luarea de măsuri menite să atenueze/elimine riscurile identificate.

Astfel, s-au impus acțiuni precum: urmărirea acțiunilor întreprinse și a rezultatelor obținute, urmărirea resurselor umane și materiale implicate, comunicarea cu toate părțile interesate.

Valoarea adăugată pe care activitatea de audit intern o aduce trebuie analizată pragmatic, din perspectiva eficienței și a costurilor pe care le generează. Deși poate la prima vedere pare „*prea scumpă*,” organizarea acestei funcții pentru entitățile mici, aceasta poate fi

considerată un punct de inflexiune în dezvoltarea unei entități, în sensul în care, această funcție, devine „eligibilă” și pentru recunoașterea valorii adăugate.

Apreciem faptul că, în mediul de afaceri autohton, este important ca managerii să conștientizeze mai întâi rolul semnificativ al controalelor interne și apoi monitorizarea implementării și funcționării acestora în cadrul funcției de audit intern, fapt menit să conducă la o dezvoltare economică sustenabilă. De asemenea, se poate aprecia faptul că, activitatea de audit intern implementată în cadrul entităților din sectorul privat și manifestată corespunzător poate contribui la analiza și evaluarea informației economico-financiare, la controlul asupra calității și eficienței activității și sub-activităților care se desfășoară în cadrul acesteia, la controlul efectuat asupra siguranței activelor și la eficientizarea întregii activități.

Totodată s-a concluzionat că este de o reală importanță perfecționarea auditului intern atât pentru entitățile economice din sectorul privat, unde în acest moment auditul intern nu este obligatoriu, cât și pentru entitățile publice, unde acesta se aplică cu preponderență.

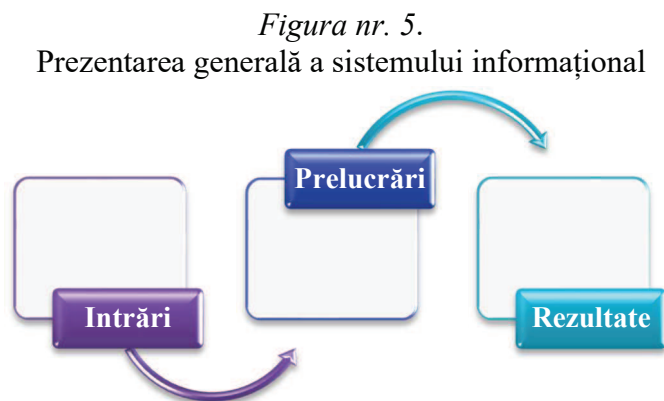
Auditul intern reprezintă una dintre componente importante în structura oricărei entități, întrucât poate asigura o eficiență sporită printr-o utilizare adecvată a resurselor materiale și umane, precum și o mai bună coordonare între diferite structuri din cadrul entității. Prin activitatea desfășurată, auditul intern contribuie la construirea unei reputații de integritate, care poate să ajute la dezvoltarea relațiilor de afaceri prin încrederea oferită.

Managementul are ca sarcină primordială concentrarea pe atribuțiile privind eficiența și eficacitatea proceselor de management al riscurilor și de control, precum și pe cel de guvernare. Ca urmare auditorul intern poate fi un instrumentul managerial util și eficient menit să asigure îmbunătățirea întregii activități a unei entități și implicit a sistemului managerial astfel încât obiectivele strategice și operaționale ale entității să fie atinse.

*Capitolul IV, intitulat **Informația financiar – contabilă: resursă a sistemului informațional al entității de interes public și suport indispensabil pentru acțiunile de control financiar și misiunile de audit intern** tratează sistemul informațional și entitatea de interes public, prezentând o abordare sistemică a respectivei entități, a **informației financiar-contabile** (noțiune, taxonomie, rol), a Sistemului Informațional Financiar – Contabil (SIFC), ca și **resursă strategică** a entității de interes public.*

Se cunoaște că informația financiar-contabilă stă la baza oricărei analize economice a unei entități și de aceea este tratată și privită ca o resursă importantă care întrunește mai multe caracteristici, iar modul în care aceasta este vehiculată este esențial. De aceea, activitățile de culegere, prelucrare, stocare și transmitere a informațiilor trebuie să fie judicios realizate pentru

ca managementul să fructifice rezultatele care derivă din acestea. Într-o exprimare cât mai simplistă se poate spune că sistemele informaționale, în general, se compun din trei componente principale (Figura nr. 5.), și anume:

Sursă: concepție proprie

Datele și informațiile intră în sistemul informațional, apoi sunt prelucrate (organizate, sortate, și / sau sunt efectuate calcule specifice) în final obținându-se informații-rezultat care sunt, funcție de cerințele utilizatorilor de informații, structurate după anumite criterii. Aceste cerințe sunt determinate de scopul în care vor fi utilizate informațiile. Activitățile de control (controlul financiar și auditul intern) și managementul utilizează foarte des informațiile și cunoștințele reieșite din prelucrarea acestora.

Informația financiar-contabilă este o **resursă inepuizabilă**, practic principala resursă a sistemului informațional al unei entități economice și suport “*sine qua non*” pentru realizarea controlului financiar și fiscal, precum și a raportărilor obligatorii solicitate de stat.

Produsul final al contabilității este informația financiar-contabilă obținută, iar cea mai mare parte a informațiilor fructificate de mediul economic sunt informații contabile sau derivate ale acestora. **Informația financiar-contabilă** este deosebit de **utilă**, atât pentru **părțile interesate din exteriorul** entității, cât și pentru **interiorul** acesteia deoarece **transmite detalii multiple și importante** în ceea ce privește **aprecierea poziției și performanței financiare, cunoașterea entității, viabilitatea pe piață, posibilitățile și riscurile investiționale**.

Obținerea de către o entitate de interes public a **unei informații financiar-contabile de calitate creează premisele determinante în dezvoltarea acesteia și contribuie la performarea sistemului decizional**.

În continuare capitolul tratează unele repere privind informația financiar-contabilă, respectiv atributele și rolul acesteia în cadrul SIFC.

Dezvoltarea rapidă a economiei de piață, însă și creșterea gradului ei de complexitate a

generat evoluția fulminantă a informației financiar-contabile.

SIFC-ul unei entități este format din mai multe componente interdependente între ele, cum ar fi: date, informații, fluxuri și circuite informaționale, proceduri informaționale, mijloace de tratare a informațiilor. Informația financiar-contabilă are cel mai important rol în funcționarea SIFC. La nivelul oricărei entități de interes public, pe baza informațiilor furnizate de către conturile sintetice și analitice, se elaborează Situațiile financiare și bilanțele de verificare sintetice și analitice, ca raportări sintetice obținute în urma înregistrării tuturor informațiilor financiar-contabile, respectiv a tuturor modificărilor de natură patrimonială regăsite la nivelul unui exercițiu financiar.

O **componentă importantă a controlului intern** este reprezentată de **sistemul informațional**, acesta fiind practic alcătuit dintr-o infrastructură complexă (componente fizice și hardware) respectiv: software, hardware, proceduri operaționale, salariați și date. În cadrul sistemelor care sunt preponderent manuale, infrastructura și software-ul au o semnificație mai redusă dar, în cadrul entităților dezvoltate care au implementat un sistem informațional modern, acestea au o importanță deosebită.

Realitatea societății moderne arată că sporirea gradului de complexitate și dezvoltare a economiei de piață a determinat dezvoltarea implicită a informației financiar-contabilă din punct de vedere al ariei de cuprindere, al conținutului, dar și al operativității.

Evideța și controlul sunt esențiale în managementul activităților economico-sociale ale oricărei entități deoarece acestea **implică disciplina și ordinea economico-financiară**.

Cvasimajoritatea cazurilor de eliminare a transparenței și de apariție a condițiilor propice pentru manifestarea erorilor și a fraudei sunt determinate de organizarea formală / defectuoasă sau chiar de lipsa controlului financiar și a auditului intern, profitându-se de slăbiciunile sistemului de control intern.

Practica a arătat că nicio activitate nu se poate desfășura cu randamentul scontat dacă lipsește controlul, organizat sub diferite tipuri, de unde derivă necesitatea acestuia și confirmă contribuția lui la îmbunătățirea disciplinei financiare prin instaurarea unui climat de ordine în gospodărirea valorilor bănești și materiale, prin respectarea fermă și intransigentă a legislației de către toți membrii societății, de toate entitățile economice indiferent de locul pe care acestea îl ocupă, iar acest deziderat este în conexiune direct cu informația financiar-contabilă, capitolul fiind finalizat prin prezentarea unor concluzii și opinii personale.

Capitolul V, denumit Cercetare aplicativă asupra modului de valorizare a informației

financiar – contabile în circumstanțele generate de manifestarea controlului financiar și a auditului intern la nivelul entităților de interes public încununează în spirit aplicativ importanța controlului financiar și a auditului intern în procesul de potențare a valențelor informației financiar-contabile pe de-o parte, iar pe de altă parte, conexează importanța acestora cu calitatea deciziei în contextul guvernantei corporative.

Capitolul debutează printr-un discurs informațional asupra interesului cercetătorului de a aduce în prim plan **realitățile** cu care se confruntă o entitate de interes public în sfera **trinomului: guvernanță – control financiar – informație financiar-contabilă**, realizând în mod distinct cercetarea aplicativă atât din perspectiva controlului financiar, cât și a auditului intern, fără a uita incluziunea în sfera controlată / auditată a controlului financiar preventiv și a controlului intern managerial. De asemenea, a fost promovată **nevoia** permanentă de **consolidare a acțiunilor de control / audit intern** realizate pe domenii și sectoare de activitate, începând prin **consolidarea decizională** așa cum este promovată prin studii, bună practică și legislația specifică prin intermediul căreia se reglementează guvernanta corporativă. Mai mult decât atât, s-a pus accent pe utilitatea absolută a consolidării în sfera **acțiunilor de control**, în așa fel încât **rezultatele** acestora să fie **convergente** unui singur interes, acela de **obținere** a unei **informații financiar-contabile valoroase și potențarea valențelor cognitive ale controlului financiar și auditului intern cu impact în ameliorarea deciziilor**, aceste **relații** de influență fiind **bidirecționale**.

Studiul aplicativ s-a realizat în cadrul unei entități de interes public care își desfășoară activitatea în sectorul transporturi și face parte dintre unitățile aflate sub autoritatea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Respectiva entitate este structurată în opt regiuni a căror activitate se consolidează la nivel central și a cărei misiune se poziționează în zona strategică a României, fiind pilon al dezvoltării economice și sociale, cu contribuții importante la crearea unui sistem de transport echilibrat, în continuă modernizare pe de-o parte, iar de altă parte fiind implicată direct în stabilirea și colectarea obligațiilor utilizatorilor de rețea de transport.

Pentru relevarea cercetării aplicative în sfera **controlului financiar de gestiune** și accesarea cu ușurință a acestor informații și de către cei interesați, atât a celor din domeniile de specialitate, dar și de către cei cu studii de o altă specialitate decât cea economică s-au prezentat succint etapele parcurse în acest demers. De asemenea, o atenție deosebită a fost acordată modului de în care s-au repartizat obiectivele controlului financiar de gestiune în condițiile / criteriile legate de experiența profesională a salariaților cu atribuții de control, de expertiza acestora, complexitatea activităților asociate operațiunilor economice și, nu în ultimul rând, s-a

avut în vedere bugetul de timp stabilit încă din etapa de planificare a Strategiei de control aferente structurii de control financiar de gestiune. Totodată, s-a evidențiat faptul că activitatea de colectare a informațiilor are o importanță sporită în calitatea activității de control financiar de gestiune pentru care s-a prezentat un set consistent de modele, situații machete utile acestui scop. Mai mult decât atât, pentru a evidenția controlul financiar de gestiune ca instrument de management, s-a prezentat un Raport de control financiar de gestiune care cuprinde sinteza celor mai relevante constatări din Procesul verbal întocmit de echipa de control la sediul Sucursalei Sud acesta din urmă fiind parte integrantă a Raportului.

Valorificarea rezultatelor controlului financiar de gestiune sub aspectul întăririi disciplinei economico-financiare și a relevării convergenței rezultatelor controlului financiar de gestiune din perspectivele abaterilor economico-financiare, valoarea, volumul și numărul acestora s-a realizat atât în punctul de interes al conducerii respectivei entități, dar și la planificarea activității de control distinct pe fiecare Sucursală, și desigur, la repartizarea obiectivelor în concordanță cu gradul de profesionalitate al organelor de control, resursa umană disponibilă și întotdeauna în funcție de variabila timp. Totodată, s-a observat importanța valorificării rezultatelor controlului financiar de gestiune valorificate în planificarea ulterioară a acestuia

În acest capitol discursul informațional aplicativ s-a focusat și pe **controlul financiar preventiv**, etape aplicative, **valorificarea rezultatelor acestuia și influența asupra situației economico-financiare a entității de interes public** pe de-o parte, dar și asupra **actului de management** pe de altă parte.

Astfel, controlul financiar preventiv a fost prezentat și sub aspectul de **instrument managerial** utilizat în **adoptarea deciziilor în gestionarea fondurilor** aflate la dispoziția entității de interes public în așa fel încât să se **evite pierderile, fraudă și risipa, managementul fiind la curent, în timp real, cu gradul de respectare a legalității, regularității și totodată încadrării în limitele bugetare aprobate** a tuturor proiectelor de operațiuni economico-financiare derulate la nivelul respectivei entități.

Sub aspectul relevanței pentru cercetarea științifică s-a aflat activitatea de **audit intern**, iar în acest demers s-a avut în vedere în mod special momentul elaborării Raportului de audit intern, urmărind **furnizarea asigurării că organizarea și desfășurarea activităților financiar-contabile s-au efectuat în condițiile respectării cadrului legislativ și a normelor generale și interne în vigoare, precum și că au fost identificate și înlăturate riscurile ce pot apărea din cauza modului de reglementare și desfășurare a activității la entitatea de interes public**

studiată. Capitolul se încheie cu un set de **Concluzii, propuneri și oportunități în sensul valorizării informației financiar-contabile** în circumstanțele **manifestării controlului financiar și a auditului intern** într-o entitate de interes public la nivelul căreia se aplică guvernanta corporativă, dar și cu aprecieri asupra necesității anumitor **intervenții atât de natură conceptuală cât și de natură empirică / aplicativă**, așa cum s-a desprins din rezultatele cercetării aplicative.

7. Diseminarea rezultatelor cercetării științifice

Având în vedere faptul că o cercetare științifică trebuie să întrunească două condiții de bază, respectiv substanțialitatea și originalitatea, iar aceasta din urmă vizează exclusiv contribuția personală a autorului, în continuare aducem în atenție diseminarea rezultatelor, după cum urmează:

↳ participare la conferințe:

- Dănescu (Duță) G. M., *Contemporary challenges for the society in the context of the recent economic and social changes*, Conferința internațională “Contemporary challenges for the society in the context of the recent economic and social changes”, 3rd Edition, 20-22 Iunie 2019, Târgoviște;
- Dănescu (Duță) G. M., *The relevance of human resources management through strategic piloting with the help of the dashboard*, Conferința internațională „Knowledge economy – challenges of the 21st century europe in pandemic times: facts, challenges and responses”, sesiune online, 26 noiembrie 2020, Târgoviște;
- Dănescu (Duță) G. M., *The correlation of internal audit - internal managerial control at the entities of public interest in Romania*, Conferința internațională „International scientific conference edition accounting and finance- tha global languages in business sesiune online, 16 aprilie 2021, Pitești;
- Dănescu (Duță) G. M., *Making expenses according to the legislation regulating the preventive financial control, at the entities of public interest*, Conferința internațională „International confrence the danube – axis of european identity ”, sesiune online, 29 iunie 2021, Galați;
- Dănescu (Duță) G. M., *Cost-benefit analysis: basic tool in making decisions related to investment projects*, Conferința internațională „International conference global interferences of knowledge society, sesiune online, 12-13 Noiembrie 2021, Târgoviște;

- Dănescu (Duță) G. M., *Valences and informational limits of the financial statements prepared by romanian smes in the new resilient context*, Conferința internațională „International conference on contemporary scientific and technological aspects toward an antrepreneurial approach 1st edition, 25 februarie 2022, sesiune online, Galați;

↪ **articole publicate:**

- articol *Synchronized Accounting - the Vector of Progress and Performance in Economic Entities* publicat în Acta Universitatis Danubius Economica, Vol. 17, No.1, 2021, autor Dănescu M. PhD., Valahia University of Târgoviște, <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/851>;
- articol *Capitalizing on the Valences of the Internal Audition Achieving a Reliable and Efficient Financial-Accounting System* publicat în Acta Universitatis Danubius Economica, Vol. 17, No.2, 2021, autori: Dănescu M. PhD., Valahia University of Târgoviște, Soare J.G. PhD, Valahia University of Târgoviște, <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/955/1288>;
- articol *Making Expenses according to the Legislation Regulating the Preventive Financial Control, at the Entities of Public Interest* publicat în Acta Universitatis Danubius, Vol. 17, No.3, 2021 autori: Dănescu M. PhD., Valahia University of Târgoviște, Soare J.G. PhD, Valahia University of Târgoviște, <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1173>;
- articol *Evaluation of the performances of economic entities under the impact of the accounting model* publicat în Acta Universitatis Danubius, Vol. 17, No.5, 2021, autor M. Danescu PhD, Valahia University of Târgoviște, <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1371/1651>;
- articol *Valences and Informational Limits of the Financial Statements Prepared by Romanian Smes in the New Resilient Context* publicat în Acta Universitatis Danubius, Vol. 18, No.2, 2022 autori: Marilena Zuca PhD, Associate Professor – Department of Finance, Credit, Accounting, Romanian -American University, Bucharest, Romania; V. Munteanu Doctoral School of Economics and Humanities, Valahia University of Targoviste, Romania Soare J.G. PhD., Valahia University of Târgoviște, Romania; Danescu M. PhD., Valahia University of Târgoviște, Romania; A. Țința Doctor of Economics, Accounting specialization; A. Păduraru (Horaicu) Doctor of Economics, Accounting specialization,

<https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1660/2110>;

- articol *Cost-benefit analysis: basic tool in making decisions related to investment projects* publicat în Internal Auditing & Risk Management, Year XVI, Supplement No. 62, June 2021 autor: M. Danescu PhD., Valahia University of Târgoviște, <http://aimr.univath.ro/en/article/COST-BENEFIT-ANALYSIS-BASIC-TOOL-IN-MAKING-DECISIONS-RELATED-TO-INVESTMENT-PROJECTS~1285.html>;
- articol *The relevance of human resources management through strategic piloting with the help of the dashboard* publicat în The Journal Contemporary Economy, Vol.6, Nr.1 autor: M. Danescu PhD, Valahia University of Târgoviște, http://www.revec.ro/images/images_site/articole/article_b183d1570652261dd156846850cb0e7f.pdf
- articol *The correlation of internal audit - internal managerial control at the entities of public interest in Romania* publicat în The Journal Contemporary Economy, Vol.6, Nr.2 autor: M. Danescu PhD., Valahia University of Târgoviște, http://www.revec.ro/images/images_site/articole/article_8bb0faa4e0e9e96661bd2fe5ed882a4b.pdf;
- articol *Accounting and Taxation of the Performance of Entities Under IAS 12 ‘Corporate Income Tax’ -Application Particularities* publicat în Acta Universitatis Danubius, Vol. 18, No.6, 2022 autori: M. Danescu PhD., Valahia University of Târgoviște, <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/2148/2381>;
- articol *The impact of the use of creative accounting techniques and practices on the financial position and performance of economic entities – theoretical and applied particularities*, JAM, Vol. 13, No.1, 2023, autori: M.R. Zuca, PhD Associate Professor, G.J. Soare, PhD, E.C. Ciobota, PhD Student, M.G. Dănescu (Duță), PhD Student
– https://dj.univ-danubius.ro/index.php/JAM/article/view/2321?fbclid=IwAR3NeRbTI_jfji87SVdMs29nWygiiaT066a8DiHYHDYOj_rQdnP0glzNlxQ;

↪ **cărți publicate:**

- *Auditul financiar-contabil. Abordare teoretică și practică*, publicată la Editura Universitara, 2020 autori: Victor Munteanu (coordonator), **Grațiela Duță**, Janina Soare;
- *Controlul financiar. Abordare teoretică și practică*, publicată la Editura

Universitara, 2020 autori: Victor Munteanu (coordonator), **Grațiela Duță**, Janina Soare, Mihaela Ibănișteanu, Cristian Florin Gheorghe.

8. Concluzii finale și contribuții personale. Prezentarea concluziilor finale

- ↳ Datorită **multitudinii factorilor** de natură **economică, socială și culturală** din cadrul **economiilor** emergente nu putem vorbi încă de o **abordare exhaustivă** în ceea ce privește **implementarea guvernancei corporative**, deși globalizarea piețelor financiare a contribuit la reducerea diferențelor dintre economiile avansate și economiile emergente. Putem afirma că **pe termen lung guvernancea este considerată ca un element cheie în creșterea performanței, competitivității economice și atragerea investițiilor**, deși în prezent reprezintă un **punct critic atât din perspectiva managerială cât și din cea a interesului investitorilor**.
- ↳ Ca o concluzie generală asupra **mecanismelor de guvernance** atât **interne cât și externe** putem aprecia faptul că acestea **sunt în mare măsură nefuncționale, deși sunt create în limita cerințelor legale**, așa cum se observă și din realitatea economică națională unde în mod curent presa de investigații dezvăluie constant diverse fraude produse atât în sfera de funcționare a instituțiilor publice ori întreprinderilor publice, dar și în domeniul privat.
- ↳ Apreciem faptul că în următorii ani **importanța guvernancei corporative trebuie să crească și să reprezinte un atu pentru entitatea de interes public pe care îl poate fructifica în scopul atragerii capitalului financiar în condițiile în care piața este într-o schimbare continuă, iar entitățile economice doresc să rămână competitive**.
- ↳ **Controlul** reprezintă pentru entitatea de interes public **fenomenul / procesul cel mai amplu și complex care funcționează ca un conglomerat regularizator și integrează o serie de acțiuni, activități, elemente**, respectiv:
- organizare specifică și clară;
 - arhitectură fluidă pliată pe structura respectivei entități;
 - verificări, evaluări, monitorizări etc.;
 - exercitarea autorității manageriale raportat la separarea sarcinilor în funcție de scop, obiective, interese și nu în ultimul rând factori perturbatori;
 - cultura organizațională, comportamente și atitudini;
 - convergență sau corelație sistem vs. proces;
 - resurse economice, materiale financiare vs. resurse calitative și competitive.
- ↳ **Rolul fundamental al controlului financiar** manifestat în **guvernarea corporativă** a

unei entități de interes public se identifică în capacitatea acestuia de a **sprijini structurile operaționale să-și desfășoare activitatea în condiții de eficiență** pe de-o parte, iar pe de altă parte în valoarea acestuia ca **instrument de conducere în conexiune cu atributul de instrument de verificare și acțiune coercitivă**.

- ↪ **Controlul financiar** contribuie la asigurarea unui **management pe criterii științifice** furnizând o **informare dinamică, reală și de profunzime** asupra situației **economico-financiare** a entității de interes public, **contribuind în mod direct la adoptarea unor decizii manageriale calitative**. Mai mult decât atât, prin exercitarea controlului financiar la nivelul entității de interes public **se intervine în mod operativ asupra aspectelor deficitare prevenind și eliminând manifestarea unor riscuri și vulnerabilități**.
- ↪ Controlul financiar instituit la nivelul oricărei entități de interes public reprezintă o **necesitate obiectivă** a acesteia, însă **nu se asimilează unui scop în sine, ci mai degrabă unui instrument** cu ajutorul căruia se **obțin două rezultate** cu rezonanță, respectiv: se **perfecționează actul de management** pe de-o parte, iar pe de altă parte se **sistematizează și eficientizează activitățile desfășurate, influențând spre progres toate componentele entității**, așa cum se poate observa în Figura nr. 6:

Figura nr. 6.

Influența controlului financiar asupra componentelor entității de interes public

Sursă: concepție autor

- ↪ **Controlul financiar preventiv** reprezintă unul dintre **instrumentele manageriale** utilizate în **adoptarea deciziilor în gestionarea fondurilor** aflate la dispoziția entității de interes public în așa fel încât să fie **evitate pierderile, fraudă și risipa**. Astfel, prin intermediul exercitării controlului financiar preventiv, **managementul este la curent, în timp real, cu gradul de respectare a legalității, regularității și totodată încadrării în limitele bugetare** aprobate a tuturor proiectelor de operațiuni economico-financiare

- derulate la nivelul respectivei entități.
- ↳ **Exercitarea controlului financiar** obligă la respectarea unui set de principii prin intermediul cărora acestuia i se asigură caracterul unitar prin metode, tehnici și instrumente valoroase în spiritul asigurării transparenței, eficienței, economicității și mai ales a unui management performant al oricărei entități de interes public.
 - ↳ **Auditul intern** este o componentă esențială în structura oricărei entități de interes public și poate asigura creșterea eficienței acesteia printr-o utilizare adecvată a resurselor materiale și umane, precum și o mai bună coordonare între diferite structuri din cadrul acesteia. Prin activitatea desfășurată, auditul intern contribuie la construirea unei reputații de integritate, care poate să ajute entitatea de interes public la dezvoltarea relațiilor de afaceri prin încrederea oferită.
 - ↳ **Managementul** are ca sarcină primordială concentrarea pe atribuțiile privind eficiența și eficacitatea proceselor de management al riscurilor și de control, precum și pe cel de guvernare. Ca urmare auditul intern este instrumentul managerial care prin activitatea pe care o desfășoară trebuie să asigure îmbunătățirea sistemului managerial astfel încât obiectivele strategice și operaționale ale entității de interes public să fie atinse.
 - ↳ Activitatea de **audit intern**, ca orice altă activitate, relevă anumite disfuncționalități care derivă fie din confruntarea cu realitățile economiei de piață, fie din conținutul actelor normative specifice promulgate. Existența normelor și procedurilor elaborate în concordanță cu standardele internaționale de audit, cu cadrul legal și cu buna practică din Uniunea Europeană constituie garanția fundamentală că **auditul public intern este un veritabil agent al schimbării în cadrul entităților de interes public.**
 - ↳ **Auditul intern** este, pe lângă caracteristica de “*audit-consiliere*” și un important instrument de control la toate nivelurile entității de interes public. Prin activitățile pe care le desfășoară el poate adauga respectivelor entități un plus de valoare.
 - ↳ În calitate de prestator de servicii sau angajat permanent, **auditorul intern trebuie să fie competent, independent, obiectiv și să poarte responsabilitatea activității** pe care o desfășoară. Ca urmare, el nu trebuie să își asume în cadrul entității de interes public nici o responsabilitate managerială sau operațională.
 - ↳ Un **audit intern eficient** se poate realiza doar în condițiile în care riscurile la care este expusă activitatea care se desfășoară în cadrul unei entități de interes public sunt identificate și gestionate corespunzător.

- ↪ **Auditul intern** oferă, prin activitatea pe care o desfășoară, premisele necesare pentru ca entitatea de interes public să joace un **rol pozitiv** în cadrul comunității în care activează prin **asigurarea unei imagini publice de seriozitate și încredere**.
- ↪ În domeniul **auditului intern** cheia este de a recunoaște că acesta are o mai mare valoare prin faptul că **se focalizează** asupra unor **puncte de interes pentru un public larg, analizează și verifică aspecte dincolo de problemele tradiționale financiare**.
- ↪ Se poate constata faptul că **reglementările actuale ale auditului intern** se referă la sectorul public, iar **în cadrul sectorului privat a fost determinată insuficiența acestuia**, inclusiv în cazul activității practice.
- ↪ **Auditul intern** joacă un **rol fundamental** în **governanța corporativă** a entității de interes public, având misiunea centrală de a **furniza o asigurare independentă** privitor la **funcționarea proceselor de management al riscurilor, controlului intern și nu în ultimul rând al guvernancei corporative din perspectiva eficienței** acestora, fără a uita de faptul că, auditul intern ar putea fi un **mijloc redutabil de anticipare**. Pe parcursul cercetării științifice s-a constatat că între **auditul intern și guvernancea corporativă există o relație bidirecțională de potențare**, iar **implementarea precară a guvernancei corporative permite poziționarea auditului intern într-un con de umbră**, în care nu i se solicită contribuția specifică în îndeplinirea obiectivelor entității de interes public.
- ↪ **Cele mai multe structuri de audit intern nu sunt evaluate din perspectiva plusvalorii aduse în fondul problematicilor cu care se confruntă entitatea de interes public, ci doar asupra exercitării formale a acestuia**. Astfel, **managementul entității de interes public simte adesea nevoia contribuției reale asupra problemelor care pot determina pierderi financiare ori gestionări ineficiente a resurselor, neexistând un indicator relevant care să reflecte contribuția auditului intern asupra creșterii calității informației financiare, contabile, ori economice**.
De asemenea, din studiul practic, **nu s-a identificat obligativitatea structurii de audit intern de a-și raporta activitatea comitetului de audit și implicit Consiliului de administrație al entității de interes public, ceea ce relaxează atitudinea auditorilor interni în exercitarea atribuțiilor de serviciu**.
- ↪ Se remarcă de asemenea faptul că **măsurarea performanței auditului intern la nivelul entității de interes public nu se realizează măsurând performanța raportată la impact, iar pe de altă parte nu se are în vedere performanța asupra recomandărilor de eficiență financiară**.

- ↪ Resursă a resurselor, **informația operativă de calitate și oportună este un factor de putere decizională** în societatea cunoașterii actuale.
- ↪ **Succesul unei entități** de interes public este din ce în ce mai mult **condiționat de modul de obținere și, mai ales, de valorificare a ansamblului de cunoștințe dobândite din prelucrarea informațiilor determinate de raportul cerere-ofertă cu impact, pe termen scurt, mediu și lung asupra rezultatelor obținute.**
- ↪ Ansamblul de informații este reprezentat de cunoștințele de natură metodologică sau socialmente necesare care impiedică rezultatele unei entități de interes public. Utilizatorii interni sau externi precum consiliile de administrație, managerii, furnizorii, clienții, salariații sunt beneficiarii direcți ai informațiilor generate de entitatea de interes public pe care aceștia le pot folosi rațional și judicios pentru fundamentarea propriilor decizii dictate de interesele pe care le au. Uzual, informațiile cu caracter public sunt cele obținute și difuzate de contabilitatea generală, iar cele cu caracter confidențial sunt, de obicei, cele obținute de contabilitatea de gestiune sau managerială.
- ↪ În prezent, managementului nu îi mai este suficient să cunoască ce produse se vând, la ce prețuri, în ce cantități, pe ce piețe, ci este nevoit să dispună de scenarii “*la zi*” ale evaluării interacțiunii factorilor și implicațiile luării decizii lor și reflectarea acestora în rezultatele ce se obțin. Astfel, rezultatul obținut se argumentează prin cauzele și factorii care l-au determinat și are la bază cunoștințele de care a dispus și pe care le-a fructificat.
- ↪ **Rolul determinant în funcționarea coerentă a unui SIFC** implementat la nivelul unei entități de interes public **cu scopul obținerii unei imagini fidele asupra patrimoniului**, prin obținerea unui set de rapoarte / situații financiare, îl îndeplinește sistemul informatic dedicat sferei contabile care este determinat de *”particularitățile și conexiunile exhaustive specifice activității de contabilitate, elemente ce impun definirea distinctă a sistemului informatic contabil integrat.”*³¹
- ↪ În actualul **context internațional**, predominat de **criza economică și de procesul de globalizare al afacerilor**, sunt puse la încercare **corectitudinea, veridicitatea și comparabilitatea datelor și informațiilor oferite utilizatorilor săi de către Situațiile financiare și de întreg sistemul financiar-contabil.**
- ↪ **Informațiile de calitate obținute de către factorii de decizie sau de control influențează direct** posibilitatea acestora de a lua **deciziile** cele mai potrivite astfel încât obiectivele entității de interes public să fie atinse.

³¹ Niculescu, O., *Sistemul Informațional managerial al organizației*, Editura Economică, 2001, pg.362;

Prezentarea contribuțiilor personale

- ↳ **Depășirea punctului critic în care se poziționează guvernanta corporativă** la nivel național se poate realiza numai printr-o **conlucrare consolidată a noilor generații** care din punct de vedere teoretic dețin un nivel superior de cunoștințe, **cu bunele practici și experiența profesională a practicienilor** fără ca aceștia să se lase pradă influențelor, cutumelor, **dar mai ales a factorilor de natură politică** așa cum se observă din studiile empirice, dar și din criticile atât de ușor de accesat din mediul on-line (site-urile autorităților și a presei de specialitate).
- ↳ Rezumând aspectele privitoare la **guvernanta corporativă**, considerăm că **următorii ani vor fi cruciali asupra modului în care valențele acesteia vor fi exploatate**, mai cu seamă că se **manifestă constant nevoia de competitivitate** a entităților de interes public într-un **mediu economic instabil și dezechilibrat**, punând în prim plan identificarea unor **noi posibilități de potențare a guvernantei**.
- ↳ **Situațiile financiare certificate** prin procesul de audit extern, precum și manifestarea unei **guvernante corporative calitative** obținute ca urmare a respectării recomandărilor și aplicării principiilor Codului de guvernanta corporativă **întăresc tabloul performanței financiare** a unei entități de interes public. Prelucrarea tradițională a datelor financiare pe baza utilizării tehnicilor moderne conduce la obținerea unor informații pertinente în ceea ce privește performanța unei entități de interes public, iar pe baza acestora putându-se estima evoluția acesteia în viitor.
- ↳ Pentru **implementarea și perfecționarea guvernantei corporative în România**, dar și în țările Europei de Est și Centrale, **este nevoie de mult mai mult decât ca piața să regleze activitatea entităților de interes public prin propriile mecanisme**. În acest sens, se **observă că, sub impulsul competiției de pe piață**, respectivele entități vor fi **nevoite să apeleze la finanțarea externă obținută în condiții cât mai avantajoase și să își reducă costurile**.
- ↳ Literatura de specialitate studiată subliniază un aspect al controlului financiar congruent cu opinia noastră față de acesta pe care o aducem în atenție și prin intermediul prezentei cercetări științifice și anume faptul că, **în actualitatea economică tumultoasă, controlul financiar și-a depășit atributul de reglator, trecând la faza de "ondulator autentic"**, **poziționat într-o amplă interferență cu managementul riscului**. Astfel, **contextul economico-financiar actual precum și cadrul normativ și legislativ au creat circumstanțele favorabile managementului de a influența în mod real derularea**

activității în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate forțând pe alocuri, atunci când **activitățile** entității de interes public sunt **perturbate de diferiți factori**, și **relaxând starea de control** în situații în care **angajații nu mai suportă o presiune suplimentară**, indiferent de rezultatele obținute, **managementul fiind obligat să apeleze la pârghii de antrenare și de motivare în detrimentul** elementelor caracterizate spre fermitate.

↳ **Controlul financiar ca funcție a managementului contribuie fără echivoc la armonizarea și echilibrarea intereselor individuale și sociale într-o funcționare unitară, fiindu-i recunoscut atributul indispensabilității în mediul economico-social atât de către factorii de conducere cât și de către angajați, însă este limitat de posibilitățile de asigurare a independenței și integrității organelor de control.** Ca posibilitate de **tratare** a acestui neajuns, raportat la integritatea, dar și independența controlului financiar, poate fi apreciată **digitalizarea**.

↳ Raportat la scopul cercetării științifice subliniem faptul că în ceea ce privește **controlul financiar de gestiune** exercitarea acestuia creează un avantaj major pentru entitatea de interes public, întrucât acesta are un **caracter corectiv** pentru deficiențele constatate, respectiv **recuperarea pagubelor, a prejudiciilor ori punerea activităților deficitare în acord cu reglementările și normele specifice în vigoare, contribuind totodată și la crearea premiselor de atragere a răspunderii administrative a salariaților** responsabili de neîndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor din fișele de post, Regulamentul de Organizare și Funcționare, Regulamentul Intern etc.. Astfel, din conlucrarea structurilor de control financiar de gestiune și juridică ale entității de interes public, rezultatele controlului financiar de gestiune pot genera atragerea răspunderii salariaților și sub aspect civil, respectiv penal atunci când situația o impune.

↳ **Rezultatele controlului financiar de gestiune sunt valorificate exclusiv pentru întărirea disciplinei economico-financiare**, astfel, **convergența rezultatelor** controlului financiar de gestiune din perspectivele abaterilor economico-financiare, volumul și numărul acestora se realizează din **punctul de interes al managementului entității de interes public**.

↳ Din dorința de a răspunde nevoilor în continuă schimbare ale entităților de interes public, **auditul intern** este o profesie care s-a perfecționat și redefinit de-a lungul anilor. El **acționează ca un agent eficace și eficient al schimbării doar în măsura în care este capabil să se autoperfecționeze**, adică să fie propriul agent, al propriei schimbări. În

acest sens, auditul **intern poate să ajute entitățile de interes public să se dezvolte în măsura în care el însuși progresa și își adaptează concepțiile, metodele, procedurile și mentalitățile așteptărilor și cerințelor managementului.**

- ↳ Din practică se poate aprecia faptul că în țara noastră **deficiențele la nivelul auditului intern sunt cauzate de managementului defectuos al resurselor umane.** Cu alte cuvinte, putem afirma faptul că o amplă analiză a riscurilor resurselor umane și diminuarea / remedierea / înlăturarea acestora va îmbunătăți calitatea misiunilor de audit și va întări structura entității de interes public, optimizând modalitatea de cheltuire a banilor și implicit va crea transparență în activitățile respectivei entități.
- ↳ **În practica auditului intern** am constatat că există unele **probleme în ceea ce privește gradul de independență a auditorilor interni** și anume nu s-a demonstrat o independență absolută a acestora. În fapt, considerăm că independența absolută a auditorilor interni este un imperativ teoretic, iar realizarea lui în practică este limitată prin însăși existența compartimentului / departamentului de audit intern ca și formă de organizare a acestuia în cadrul entității și conformitatea acestuia cu politicile interne și strategia generală a entității. **O independență reală poate fi atinsă numai prin profesionalismul auditorilor care activează în domeniu și, implicit, a responsabilităților pe care și le asumă.**
- ↳ În prezent, auditul intern este frecvent implementat în sectorul public, iar în sectorul corporativ se constată un **vid normativ** privind aplicarea și reglementarea acestuia.
- ↳ Din cercetarea empirică efectuată am concluzionat faptul că **auditul intern** la nivelul entității de interes public nu a reușit să se poziționeze prin profesionalism și intervenție într-o zonă de interes cu rol semnificativ așa cum literatura de specialitate consemnează, respectiv în evaluarea controlului intern, deși îi "*sunt alocate responsabilități specifice pentru revizuirea controalelor, evaluarea funcționării acestora și efectuarea de recomandări de îmbunătățire.*"³²
- ↳ **Implementarea, organizarea și exercitarea controlului financiar și auditului public intern au un impact pozitiv în ceea ce privește descoperirea timpurie a eventualelor deficiențe, precum și luarea unor măsuri de diminuare / corecție a acestora, evitându-se prin aceasta agravarea unor stări de lucru negative și având ca scop final atingerea și îndeplinirea în condiții de legalitate a obiectivelor și sarcinilor**

³² Păunescu M., Guvernanța corporativă, managementul riscurilor și controlul intern, ediția a II-a, Editura CECCAR, București, 2021, pg. 251;

asumate / impuse prin planurile strategice ale entității de interes public.

- ↪ **Cvasi-majoritatea cazurilor de eliminare a transparenței și de apariție a condițiilor propice pentru manifestarea erorilor și a fraudei sunt determinate de organizarea formală / defectuoasă sau chiar de lipsa controlului financiar și a auditului intern, profitându-se de slăbiciunile sistemului de control intern.** Cu toate acestea, apreciem că este mult mai periculoasă intenția de a acoperi fenomenul identificat ca și fraudă a patrimoniului odată ce a fost sesizat în tentativa de a i se acorda o conotație mai puțin gravă decât cea pe care o are în realitate.
- ↪ **Revoluția digitală în epoca modernă solicită informației financiar-contabile o mai mare flexibilitate** în cvasi-universalitatea tehnologiilor informației pe de-o parte, iar pe de altă parte, **impune intervenția autorităților statului în conlucrare directă cu managementul corporativ** al entității de interes public în scopul dezvoltării tehnologiilor aplicabile în domeniul financiar, respectiv: **blockchain, analize de tip Big Data, inteligența artificială, tehnologii biometrice, realitatea augmentată**, al căror rezultat consolidat să conducă la obținerea unei informații financiar-contabile utile, oportune, reale, de interes scopurilor respectivei entități.
- ↪ **Apreciem că implementarea și perfecționarea sistemului informațional economic oferă și facilitează o viteză sporită a fluxului informației financiar-contabile și un grad de încredere ridicat** în situațiile / raportările obținute de acesta și utilizate în sistemul decizional al unei entități de interes public.
- ↪ **Informația financiar-contabilă în contextul ei real este marcată de imperfecțiuni și de constrângeri, fapt care plasează analiza performanțelor ca o mare problematică la nivelul oricărei entități de interes public.**

9. Propuneri pentru eficientizarea acțiunilor de control financiar și a misiunilor de audit intern. Potențiale direcții și acțiuni viitoare

- ↪ **În contextul actual** cu care se confruntă economiile la nivel național, european și mondial, respectiv cel al **consecințelor pandemice** și desigur al **războiului din Ucraina**, care influențează fără echivoc România în toate sferele, și mai cu seamă în cel economic, atât **managementul** entităților de interes public, cât **și autoritățile** statului trebuie să **potențeze acțiunea structurilor de control intern, audit intern** și totodată și controlul extern cel puțin în următoarele direcții: **prevenirea spălării banilor, creșterea securității cibernetice, preîntâmpinarea efectelor asupra contabilității și**

raportărilor entității de interes public.

- ↳ **Valorificarea rezultatelor controlului financiar de gestiune** anterior poate contribui la o **planificare realistă a activității curente**, determinând beneficii pentru **creșterea valorii informației financiar-contabile** și o **cunoaștere operativă și reală a entității de interes public**, însă având și influență semnificativă în creșterea performanței activității de control financiar de gestiune în sine.
- ↳ Orice acțiune întreprinsă în scopul **creșterii calității activității de control financiar de gestiune** generează o suită de **beneficii** pentru entitatea de interes public, astfel:
- perfecționarea activității de control financiar de gestiune contribuie la **consolidarea și creșterea încrederii**, dar și a **autorității** controlului financiar de gestiune;
 - indicatorii de rezultat ai controlului financiar de gestiune permit atât o **urmărire riguroasă a implementării, remedierii, recuperării pagubelor și eventualelor prejudicii**, cât și o **prezentare operativă a unei imagini asupra deficiențelor (riscurilor materializate) în structurile operative**;
 - **întărirea disciplinei economico-financiare și gestionarea riguroasă a resurselor economice, financiare, materiale, umane etc.**;
 - **creșterea relevanței informației financiar-contabile**;
 - **potențază procesul decizional** prin:
 - **integrarea în fundamentarea deciziilor a informațiilor financiare-contabile reale, credibile, oportune, utile etc.**;
 - contribuie la **derularea procesului decizional pe criterii științifice potențând** parcurgerea etapelor principale ale acestuia, respectiv **identificarea problemelor, evaluarea situației de fapt, stabilirea scopului decidentului, colectarea informațiilor, stabilirea variantei de decizie** (pe baza unui sistem de indicatori, analiza comparativă a informațiilor, selectarea celei mai valoroase decizii).
- ↳ Perfecționarea / îmbunătățirea **controlului financiar de gestiune**, ca **instrument managerial**, dar și ca **instrument de cunoaștere și potențare a valențelor informației financiar-contabile**, considerăm că se poate realiza prin intermediul următoarelor acțiuni:
- **repartizarea eficientă a obiectivelor de control prin raportarea la factori de influență** precum: experiența profesională a salariaților cu atribuții de control, de expertiza acestora, complexitatea activităților asociate operațiunilor economice și, nu în ultimul rând, se are în vedere bugetul de timp stabilit încă din etapa de planificare

a Strategiei de control;

- **colectarea formală și informală a tuturor informațiilor aferente obiectivelor repartizate.** Colectarea informațiilor financiare, contabile, economice și, nu numai, este deosebit de importantă în desfășurarea activității de control financiar de gestiune, fiind una dintre cele mai complexe operațiuni.

Totodată, această activitate solicită **organului de control să dețină expertiză multidisciplinară, să cunoască bine arhitectura entității de interes public, să aibă un bagaj de cunoștințe de natură legislativă și normativă semnificativ și nu în ultimul rând să-și însușească reglementările, dispozițiile, procedurile operaționale și de sistem interne în vigoare în perioada verificată;**

- **monitorizarea activității de control financiar de gestiune și supervizarea încrucișată a îndeplinirii obiectivelor** de către angajații cu atribuții în domeniu, corelații în trinomial: *raport de control – proces-verbal de control - note fără deficiențe;*
- **creșterea gradului de pregătire profesională a salariaților cu atribuții de control financiar de gestiune și intensificarea conlucrării cu structurile de specialitate, cu precădere față de cei din sectorul juridic;**
- **planificarea acțiunii de control financiar de gestiune (de fond)** ce se realizează în anul următor trebuie să aibă în vedere numărul abaterilor economico-financiare constatate pe structuri, însă rigurozitatea va crește dacă acest criteriu este completat de valoarea abaterilor economice aferente fiecărei structuri funcționale;
- identificarea unor posibilități de **cointeresare a salariaților cu atribuții de control financiar de gestiune, promovând creșterea dinamicii activității de control pe de o parte, iar pe de altă parte creșterea răspunderii personale, dar și profesionale.**

⇒ **Planificarea activității de control financiar de gestiune constituie elementul fundamental al sistemului de control intern** organizat la nivelul entității de interes public, întrucât **prin planificările realizate se stabilește baza de referință în raport cu care activitatea de control financiar de gestiune este exercitată.** Astfel, la nivelul entității de interes public, de utilitate absolută este **planificarea anuală / trimestrială a activității de control financiar de gestiune, proiectată într-o manieră adecvată, astfel încât prin aplicare să contribuie la diminuarea riscurilor de manifestare a abaterilor de la strategia, politica și programele entității și implicit realizarea obiectivelor, la nivelul exigențelor preconizate.**

- ↪ Deosebit de important este ca la nivelul entității de interes public **activitatea de audit intern** să fie la înălțimea statutului de **pilon al guvernancei corporative**, însă acest lucru se poate **obține exclusiv printr-un efort conjugat** al structurii de **audit intern** și **managementul** respectivei entități.
- ↪ **O direcție prioritară** în practica **auditului intern** trebuie să fie legată de **perfecționarea tehnicilor de audit, prin concretizarea rolului acestuia în ceea ce privește managementul riscurilor și, concomitent, evaluarea eficacității sistemului de management al riscurilor** implementat la nivelul entității de interes public.
- ↪ **Eficientizarea activității de audit intern** la entitatea de interes public studiată se poate realiza printr-o **adaptare a tehnologiei la specificul misiunilor de audit, facilitând astfel analiza coerentă și realistă a unui volum sporit de date și informații**. Astfel, tehnologia poate încuraja realizarea cu ușurință a unor analize predictive, analiza datelor spre diagnosticare și de ce nu, automatizarea inteligentă a muncii. De asemenea, se impune **adaptarea instrumentelor de audit prin integrarea datelor și informațiilor în corpul tehnologiilor compatibile, perfecționând mai multe zone de interes, respectiv: planificarea auditului intern, stabilirea profilului de risc, monitorizarea controalelor interne, raportarea și cuantificarea riscurilor**.
- ↪ **Digitalizarea controlului financiar și a auditului intern ar reprezenta următoarea frontieră în exercitarea și performarea acestora**. Facilitatea **interconectării dispozitivelor** în mediul online **modifică esențial fluxurile informaționale** la care au acces organele de control și pe **baza cărora își pot întemeia constatările, concluziile și propunerile de remediere / recuperare / eficientizare etc.**, susținând în timp real și **fundamentarea deciziilor manageriale**. Totodată, **evaluarea riscurilor va fi sinceră și rapidă** identificând **cauzele în profunzimea evenimentelor perturbatorii**.
- ↪ Pentru **valorizarea informației financiar-contabile**, în circumstanțele manifestării **controlului financiar și auditului intern** într-o entitate de interes public la nivelul căreia se **aplică guvernanta corporativă**, considerăm necesare o serie de **intervenții atât de natură conceptuală, cât și de natură empirică**, așa cum s-a desprins din rezultatele cercetării aplicative. Astfel, putem sintetiza o serie de concluzii și propuneri de stimulare a creșterii valorii informației financiar-contabile prin utilizarea instrumentelor de control financiar și audit intern la nivelul entității de interes public, după cum urmează:
 - **implementarea precară a guvernancei corporative** generează adesea **distorsiuni asupra actului managerial**, motiv pentru care subliniem faptul că se impune

aducerea stabilității în sfera managerială, selectarea membrilor de conducere executivi și neexecutivi pe criterii realiste de competență, independență și integritate, fără apartenență la formațiuni politice și cu deschidere totală către transparența și responsabilitate decizională;

- **accelerarea reformelor** politice, sociale, juridice și economice;
- **consolidarea și corelarea deciziilor manageriale**;
- **consolidarea acțiunilor realizate pe domenii și sectoare de activitate**, începând prin consolidarea decizională așa cum este promovată prin studii, bună practică și legislația specifică prin intermediul căreia se reglementează guvernanta corporativă;
- **corelarea și consolidarea acțiunilor de control** în așa fel încât toate rezultatele acestora să fie convergente interesului de obținere a unor informații financiar-contabile valoroase, potențând totodată valențele cognitive ale controlului financiar și auditului intern cu impact în ameliorarea deciziilor.

↳ **Considerăm deosebit de important ca managementul corporativ** să se manifeste sub imperiul unui "S" multiplu, astfel:

- **supus** regulilor guvernate de sistemul legislativ;
- **sigur** în ameliorarea deciziilor;
- **sincer** în relația cu colaboratorii fără a miza pe încrederea exclusivă a acestora eliminând riscurile de deturnare ori denaturare a realității;
- **simplu** în comunicare;
- **sceptic**, urmărind întotdeauna ceea ce trebuie, nu ceea ce își dorește.

Potențiale direcții și acțiuni viitoare de eficientizare a controlului financiar și a auditului intern organizate la nivelul entității de interes public

Considerăm o problemă științifică importantă pentru viitor **investigarea direcțiilor prioritare de perfecționare a tehnicilor de audit intern, utilizate în cadrul misiunilor, în calitate de element esențial în asistența managementului entității de interes public.**

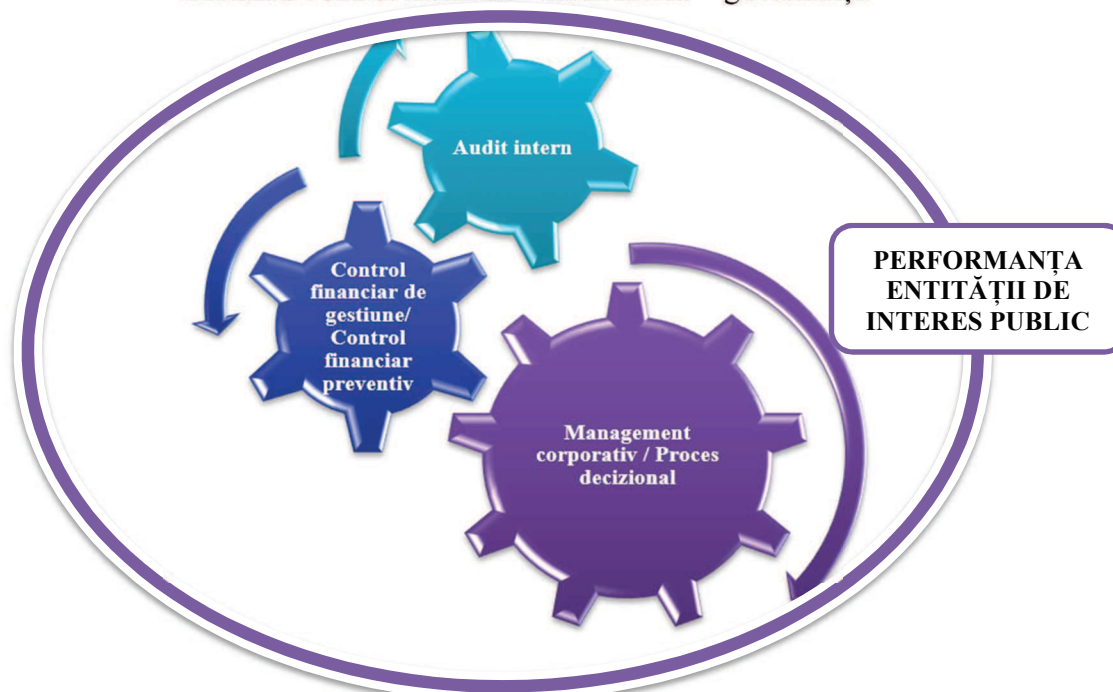
Dinamica actuală a mediului economic obligă entitatea de interes public ca pentru **sporirea performanței să apeleze la toate instrumentele de care dispune, inclusiv la solicitarea structurii de audit intern să fie permanent în realitatea economică identificând operativ potențialele riscuri, evoluția proceselor, rezultatele obținute și nu în ultimul rând să evalueze gradul și modul de manifestare a sistemului de control financiar.**

În contextul temei cercetării științifice apreciem ca **potențiale direcții și acțiuni de**

eficientizare, stimulare și intensificare a trinomului control – audit – guvernanta, (Figura nr. 7) organizat la nivelul oricărei entități de interes public, următoarele:

Figura nr. 7.

Trinomul control financiar - audit intern – guvernanta

Sursă: concepție autor

- ↪ **identificarea unor posibilități de determinare a performanței controlului financiar de gestiune și a auditului intern prin definirea unor indicatori realiști și relevanți.** Astfel, în opinia noastră, de utilitate ar fi definirea unor indicatori disociați în următoarele categorii, respectiv:
 - indicatori cuantificabili cu efecte imediate (recuperări furturi / fraude, recuperări eventuale pierderi generate involuntar din erori / inacțiune etc).;
 - indicatori asociați unor acțiuni în timp, propagat sau punctual;
 - indicatori asociați temeiniciei și realităților constatării deficiențelor.
- ↪ **identificarea unor pârghii de stimulare a manifestării auditului intern și aprecierii plusvalorii manifestării acestuia.** În prezent, reglementările în evaluarea performanței auditului intern se concentrează doar pe aspectele procedurale / de formă, fără să aibă în vedere aprecierea valorii adăugate a acestuia;
- ↪ **identificarea unor indicatori specifici relevanți care să reflecte preîntâmpinarea riscurilor asociate legalității, regularității și încadrării în limitele bugetare aprobate.**

↳ **identificarea avantajelor externalizării parțiale a auditului intern.**

Creșterea calității informației financiare, contabile și economice se poziționează în primul rând în decizia structurii de audit intern care în mod conștient ar putea să își definească / îmbunătățească o serie de indicatori specifici relevanți structurați pe categorii, propunând în acest sens următoarele:

↳ **indicatori externi** care în mod firesc nu intră în sfera de decizie a structurii de audit intern, însă afectează indirect exercitarea funcției auditului intern și vizează aspecte precum cele privitoare la: timpul alocat anumitor recenzii solicitate de management în detrimentul acțiunilor de audit intern, rezultatele chestionarelor dedicate satisfacției managementului, întâlnirile comune management, audit intern și comitet de audit/ consiliul de administrație etc.;

↳ **indicatori specifici** planificării, meniți să cuantifice gradul de influență a anumitor factori asupra auditorilor interni, prin raportare la planificarea proceselor de audit intern prin planul anual / strategic de audit intern (număr misiuni de asigurare în numărul total al misiunilor de audit intern, număr de misiuni de consiliere raportat la numărului de misiuni de audit intern planificat, numărul riscurilor cheie auditate în numărul total al acestora, într-un an calendaristic etc.);

↳ **indicatori de buget** pot să vizeze elemente precum resursele alocate structurii de audit intern care se pot dezvolta în costul activității de audit intern pe oră, comparații valorice ale bugetelor alocate în timp, costurile de natură salarială aferente auditului intern raportat la costurile salariale totale;

↳ **indicatori asociați resursei umane integrate** în activitatea de audit intern, respectiv: numărul auditorilor interni raportat la numărul salariaților entității de interes public (anii de experiență relevantă în audit intern vs. noi angajați în auditul intern), timpul alocat pregătirii profesionale, auditorii interni certificați vs. auditori interni fără certificare;

↳ **indicatori de impact și eficacitate** a auditului intern care vizează aspecte privitoare la: timpul alocat emiterii proiectului de raport după retragerea din teren a echipei de audit, numărul recomandărilor formulate pe sectoare de activitate raportat la numărul total al recomandărilor, numărul recomandărilor cu același conținut în totalul recomandărilor formulate în raport, gradul de implementare al recomandărilor în termenul alocat.

Ameliorarea instabilității economice generalizată solicită tuturor entităților, dar mai ales **entităților de interes public stimularea permanentă a performanței acestora**. Astfel, în contextul prezentei cercetări științifice relevăm unul dintre rezultatele acesteia ca fiind faptul că

auditul intern trebuie să fie ancorat permanent în realitate, să țină pasul cu schimbările micro și macroeconomice, să identifice în mod curent potențiale riscuri asupra evoluției proceselor desfășurate, sub influența atât a factorilor perturbatori interni, cât și externi. Totodată, nu trebuie neglijat faptul că exigențele manageriale sunt din ce în ce mai ridicate, motiv pentru care se manifestă necesitatea dezvoltării continue a bunelor practici, depășind nivelul asigurării credibile ori a misiunilor de audit eficiente și penetrând spațiul inițiativelor strategice ale entității de interes public.

Entitatea de interes public studiată ar putea să-și îmbunătățească performanțele printr-o intervenție implicită asupra informației financiar-contabile în circumstanțele create de funcționarea eficientă și eficace a SCIM prin achiziția / construirea unei soluții informatice / platformă dedicată exclusiv gestionării SCIM structurată etapizat în cascadă, respectiv **Dezvoltare → Gestionare → Monitorizare → Raportare**. Aplicația ar putea să contribuie semnificativ la optimizarea proceselor desfășurate în cadrul entității de interes public pe de-o parte, iar pe de altă parte să asigure o dezvoltare continuă, care să tindă către completitudinea SCIM, cu remarcă că ar trebui să țină seamă de cel puțin următoarele aspecte:

- ↳ accesarea rapidă, nelimitată și simultană de către utilizatorii autorizați cu acces neîngradit (platforma putând fiind accesibilă și doar pentru consultare);
- ↳ arhitectura să se dispună piramidal pe nivele ierarhice cu rezultate finale de raportare;
- ↳ asistență online pentru utilizatori în acțiuni precum elaborare, prelucrare diseminare, actualizare documente / documentație;
- ↳ gestiunea dinamică a riscurilor care pot afecta îndeplinirea obiectivele specifice și generale;
- ↳ actualizarea automată, în timp real a legislației specifice;
- ↳ accesarea facilă a gradului și modului de acoperire cu documentația specifică SCIM a activităților entității de interes public;
- ↳ prezentarea sistematizată pe arhitectura structurală a entității de interes public a obiectivelor generale / specifice și a riscurilor asociate acestora, a procedurilor de sistem și operaționale pe activități, arhivarea electronică a tuturor documentațiilor pe nivele de conducere etc..

10. Cuprinsul tezei de doctorat

<i>Mulțumiri</i>	2
<i>Cuprins</i>	3
<i>Indexul abrevierilor și adnotărilor</i>	9

<i>Indexul figurilor</i>	9
<i>Indexul reprezentărilor grafice</i>	11
<i>Indexul tabelelor și machetelor</i>	11
<i>Cuvinte cheie</i>	13
↳ <i>Introducere</i>	14
<i>1. Stadiul și interesul actual al cunoașterii – argumente ale demersului științific ...</i>	<i>14</i>
<i>2. Motivarea cercetării științifice</i>	<i>21</i>
<i>3. Scopul cercetării științifice</i>	<i>21</i>
<i>4. Obiectivele cercetării științifice și ipotezele de lucru</i>	<i>22</i>
<i>5. Metodologia cercetării științifice</i>	<i>24</i>
<i>6. Conținutul lucrării – structură</i>	<i>26</i>
<i>7. Diseminarea rezultatelor cercetării științifice</i>	<i>39</i>
↳ <i>Capitolul I: Aserțiuni și reflecții privind trinomul Guvernanța corporativă – Control financiar – Audit intern; implicații asupra procesului decizional</i>	42
<i>I.1. Considerente conceptuale privind guvernanța corporativă</i>	42
<i>I.1.1. Conceptul, evoluția, avantajele și provocările guvernantei corporative</i>	<i>42</i>
<i>I.1.1.1. Importanța conceptului de guvernanță corporativă și definirea acestuia</i>	<i>42</i>
<i>I.1.1.2. Mecanisme de guvernanță corporativă</i>	<i>43</i>
<i>I.1.1.3. Avantajele implementării principiilor de guvernanță corporativă</i>	<i>45</i>
<i>I.1.1.4. Evoluția conceptului de guvernanță corporativă</i>	<i>47</i>
<i>I.1.1.5. Viziunea Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)</i>	<i>49</i>
<i>I.1.1.6. Evoluția codurilor de guvernanță corporativă în context european</i>	<i>51</i>
<i>I.1.1.7. Guvernanța corporativă în România</i>	<i>55</i>
<i>I.1.2. Provocările guvernantei corporative în sfera financiar-contabilă</i>	<i>57</i>
<i>I.1.3. Studiu aplicativ asupra modului de implementare a guvernantei corporative la nivelul unităților aflate sub autoritatea Ministerul Transporturilor și Infrastructurii</i>	<i>58</i>
<i>I.2. Caracteristici ale guvernantei corporative în contextul procesului decizional al entităților de interes public. Guvernanța – capitol distinct în raportul conducerii</i>	61
<i>I.3. Rolul guvernantei corporative în abordarea conflictelor de interese cu impact asupra utilității informațiilor financiar – contabile</i>	62
<i>I.4. Relația: control intern managerial – audit intern – guvernanță corporativă</i>	63
<i>I.5. Interferențe și intercondiționări între controlul financiar, auditul intern și guvernanța corporativă</i>	65
<i>I.5.1. Dimensiunea controlului financiar și interdependențele acestuia cu auditul intern și guvernanța corporativă în procesul decizional al entității</i>	<i>65</i>
<i>I.5.2. Controlul financiar - instrument esențial de semnalare</i>	

	<i>conducerii entității a abaterilor de la standardele acceptate și a încălcării principiilor de legalitate</i>	67
I.5.3.	<i>Relația audit intern – governanță – risc în contextul bunelor practici</i>	69
I.5.4.	<i>Relevanța auditului intern în sistemul de governanță corporativă și mecanismele de gestionare a riscurilor; rolul acestuia în optimizarea guvernanței</i>	70
I.5.5.	<i>Rolul auditului intern în prevenirea fraudelor</i>	71
I.6.	Concluzii preliminare	73
↳ Capitolul II: Controlul financiar – funcție a conducerii, mijloc esențial de semnalare a abaterilor de la standardele acceptate și a încălcării principiilor de legalitate – abordări și repere conceptuale, demers metodologic, reglementari		
II.1.	Stadiul sinoptic al controlului financiar – delimitări conceptuale.....	75
II.1.1.	<i>Context general, necesitate obiectivă și actuală a controlului financiar</i>	75
II.1.2.	<i>Atributele managementului entității de interes public vs. funcțiile controlului financiar</i>	77
II.1.3.	<i>Principiile care stau la baza organizării, funcționării și exercitării controlului financiar</i>	79
II.1.4.	<i>Rolul, formele controlului financiar la nivelul entității de interes public precum și tehnici de exercitare a acestuia</i>	80
II.2.	Cadrul normativ de reglementare și funcționare a Controlului financiar preventiv. Metodologii de exercitare	84
II.2.1.	<i>Controlul financiar preventiv – aspecte introductive, obiect și scop</i>	84
II.2.2.	<i>Cadrul de reglementare al Controlului financiar preventiv ..</i>	86
II.2.3.	<i>Metodologia de exercitare a Controlului financiar preventiv ..</i>	87
II.3.	Cadrul de reglementare și funcționare a controlului financiar de gestiune. Metodologia de planificare, efectuare și raportare a acestuia. ..	93
II.3.1.	<i>Cadrul de reglementare în funcționarea controlului financiar de gestiune la entitățile de interes public și obiectivele acestuia</i>	93
II.3.2.	<i>Controlul financiar de gestiune – atribuții și responsabilități</i>	94
II.3.3.	<i>Forme și metode de exercitare a controlului financiar de gestiune</i>	95
II.3.4.	<i>Planificarea controlului financiar de gestiune</i>	96
II.3.5.	<i>Efectuarea și raportarea controlului financiar de gestiune ..</i>	98
II.3.5.1.	<i>Exercitarea etapizată a controlului financiar de gestiune</i>	98
II.3.5.2.	<i>Raportarea controlului financiar de gestiune</i>	100
II.4.	Concluzii finale	101
↳ Capitolul III: Auditul intern – funcție strategică și de conformitate la nivelul entității de interes public: abordări conceptuale și valoarea adăugată acestuia		
III.1.	Dimensiunea conceptuală a auditului intern	104

III.1.1.	Contextul apariției și evoluția auditului intern	104
III.1.2.	Definirea și tipologia auditului intern	111
III.2.	Fundamente ale auditului intern	117
III.2.1.	Obiectivele și sfera de acțiune a auditului intern	117
III.2.2.	Principii și reguli de conduită specifice auditorilor interni ..	120
III.3.	Valoarea adăugată a auditului intern – concept, modalități de evaluare și comensurare	123
III.4.	Reglementarea auditului intern și convergența la exigențele europene și internaționale	126
III.4.1.	Cadrul legal național aplicabil pentru organizarea activității de audit intern	126
III.4.2.	Situația actuală a auditului intern pe plan național și internațional	131
III.4.3.	Cadrul internațional de practici profesionale ale auditului intern (IPPF); Cadrul pentru eficacitatea auditului intern ...	133
III.4.4.	Nevoia de normalizare și standardizare a auditului intern – Standardele Internaționale pentru Practica Profesională a Auditului Intern	135
III.5.	Perspective de organizare a auditului intern în sectorul privat	136
III.6.	Direcții de perfecționare a auditului intern la entitățile de interes public	138
III.7.	Abordarea auditului intern – metodologii aplicabile	141
III.7.1.	Structura standardelor aplicabile	141
III.7.2.	Planificarea misiunilor de audit intern pe baza evaluării sistemelor de management al riscurilor	143
III.7.3.	Abordarea metodologică a auditului intern	145
III.7.3.1.	Documente de referință ale misiunilor de audit intern	145
III.7.3.2.	Tipuri de misiuni de asigurare și structurarea obiectivelor	147
III.7.3.3.	Metodologia de derulare a misiunii de audit intern	157
III.8.	Consolidarea funcției de audit intern la entitățile de interes public	161
III.8.1.	Respectarea codului deontologic al auditorilor interni	161
III.8.2.	Auditul intern și mediul de control din entitățile de interes public – interferențe și interdependente în procesul decizional	162
III.9.	Abordări privind perspectiva auditului intern în era transformării continue: rol și oportunități	163
III.10.	Concluzii	167
↗	Capitolul IV: Informația financiar – contabilă: resursă a sistemului informațional al entității de interes public și suport indispensabil pentru acțiunile de control financiar și misiunile de audit intern	169
IV.1.	Entitatea de interes public și sistemul informațional	169
IV.1.1.	Aspecte introductive asupra sistemului informațional al entității de interes public	169
IV.1.2.	Abordarea sistemică a entității de interes public	172
IV.1.3.	Informația financiar – contabilă: noțiune, taxonomie, rol	173

IV.1.4.	<i>Sistemul Informațional Financiar Contabil (SIFC): resursă strategică a entității de interes public</i>	176
IV.1.5.	<i>Arhitectura generală a Sistemului Informațional Financiar – Contabil</i>	178
IV.2.	<i>Repere ale informației financiar-contabile</i>	180
IV.2.1.	<i>Jaloane al informației financiar-contabile</i>	180
IV.2.2.	<i>Informația financiar-contabilă: atribute și rol în Sistemul Informațional Financiar Contabil (SIFC)</i>	181
IV.2.3.	<i>Sistemul de documente și de evidență – obiect și sursă de informații pentru controlul financiar și auditul intern</i>	184
IV.2.4.	<i>Controlul de formă al documentelor – autenticitate, exactitate, valabilitate, calcule corecte</i>	187
IV.3.	<i>Informația financiar – contabilă în contextul guvernantei corporative – element de impact și responsabilitate socială</i>	189
IV.3.1.	<i>Informația financiar-contabilă, element de impact și responsabilitate socială</i>	189
IV.3.2.	<i>Asigurarea calității informației financiar – contabile: caracteristici</i>	191
IV.3.3.	<i>Informația financiar – contabilă: mediator în procesele decizionale</i>	192
IV.4.	<i>Situațiile financiare și politicile contabile ale entității de interes public – sursă de informații pentru acțiunile de control financiar și misiunile de auditul intern</i>	193
IV.5.	<i>Concluzii, opinii privind aspectele prezentate în capitolul IV.....</i>	195
↳ <i>Capitolul V: Cercetare aplicativă asupra modului de valorizare a informației financiar – contabile în circumstanțele generate de manifestarea controlului financiar și a auditului intern la nivelul entităților de interes public</i>		
		198
V.1.	<i>Discurs informațional asupra cercetării aplicative în valorizarea informației financiar – contabile prin valorificarea rezultatelor controlului financiar și a auditului intern la o entitate publică</i>	198
V.2.	<i>Scurtă prezentare a entității economice ce face obiectul cercetării</i>	200
V.3.	<i>Posibilități de potențare a valențelor cognitive ale controlului financiar de gestiune. Cercetare aplicativă.</i>	200
V.3.1.	<i>Etape ale desfășurării controlului financiar de gestiune</i>	200
V.3.2.	<i>Repartizarea obiectivelor și colectarea informațiilor financiar-contabile</i>	201
V.3.2.1.	<i>Repartizarea obiectivelor</i>	201
V.3.2.2.	<i>Colectarea informațiilor</i>	202
V.3.2.3.	<i>Întocmirea Raportului de control financiar de gestiune</i>	212
V.3.3.	<i>Valorificarea rezultatelor controlului financiar de gestiune</i>	225
V.3.3.1.	<i>Valorificarea rezultatelor controlului financiar de gestiune sub aspectul întăririi disciplinei economico-financiare</i>	225
V.3.3.2.	<i>Rezultatele controlului financiar de gestiune valorificate în planificarea ulterioară a acestuia</i>	226
V.3.4.	<i>Raportarea rezultatelor activității de control financiar de</i>	

	gestiune Raportarea în conexiune cu planificarea anuală	228
V.4.	Controlul financiar preventiv - etape aplicative și valorificarea rezultatelor acestuia.	231
	V.4.1. Etape aplicative ale controlului financiar preventiv propriu (CFPP)	231
	V.4.2. Valorificarea rezultatelor controlului financiar preventiv propriu (CFPP)	236
V.5.	Aplicație practică – audit intern. Rezultate, discuții, propuneri	237
	V.5.1. Principalele etape de derulare a unei misiuni de audit intern	237
	V.5.2. Raportarea rezultatelor misiunii de audit intern de regularitate	237
V.6.	Concluzii, propuneri și oportunități	244
	↳ Capitolul VI: Cercetare empirică privind potențarea valențelor cognitive ale controlului financiar și auditului intern în valorificarea sistematizată și creșterea relevanței informației financiar – contabile în procesul decizional la nivelul entităților de interes public	250
VI.1.	Parcursul metodologic în realizarea cercetării științifice	250
VI.2.	Corelarea și atingerea obiectivelor lucrării prin cercetare aplicată asupra ipotezelor de lucru	252
	VI.2.1. Stabilirea obiectivelor și identificarea ipotezelor de lucru ale cercetării științifice	252
	VI.2.2. Realizarea studiului calitativ privind impactul controlului financiar și al auditului intern asupra calității informației financiar – contabile și utilității acesteia în procesul decizional	254
	VI.2.2.1. Structura eșantionului – descriere grup țintă	254
	VI.2.2.2. Elaborarea și lansarea chestionarelor cu scopul validării ipotezelor specifice	255
	VI.2.2.3. Analiza statistică și interpretarea rezultatelor pentru aprecierea performanței controlului financiar (preventiv și de gestiune) prin aplicații Excel	255
	VI.2.2.4. Analiza statistică și interpretarea rezultatelor privitor la aprecierea performanței auditului intern prin aplicații Excel	260
	VI.2.3.4. Studiu calitativ - analiza critică, prelucrarea răspunsurilor și interpretarea rezultatelor, validarea / invalidarea ipotezelor	266
	↳ Capitolul VII: Concluzii finale, contribuții proprii, limitele cercetării, direcții și acțiuni viitoare	280
VII.1.	Prezentarea concluziilor finale și a contribuțiilor personale	280
	VII.1.1. Prezentarea concluziilor finale	280
	VII.1.2. Prezentarea contribuțiilor personale	285
VII.2.	Propuneri pentru eficientizarea acțiunilor de control financiar și a misiunilor de audit intern. Potențiale direcții și acțiuni viitoare	289
	VII.2.1. Propuneri pentru eficientizarea acțiunilor de control financiar și a misiunilor de audit intern	289

VII.2.2. Potențiale direcții și acțiuni viitoare de eficientizare a controlului financiar și a auditului intern organizate la nivelul entității de interes public	293
↗ Referințe bibliografice	297
↗ Anexe	307

11. Curriculum Vitae

Curriculum vitae Europass

Informații personale

Nume/Prenume

Dănescu GrațIELA Magdalena

Adresa

Lt. Dumitru Ganovici, nr.15-15A, sector 3, București,
Romania

Telefon

+40723003030

E-mail

magdalena@danescu.eu

Cetățenia

Romana

Data nașterii

04.09.1976

Sex

Feminin

Experiența profesională

Perioada

iulie 2019-prezent

Funcția sau postul ocupat

Contabil șef

Principalele activități și
responsabilități

Organizarea activității financiar-contabile în cadrul
Institutului
Asigura efectuarea corectă și la timp a operațiunilor
contabile potrivit prevederilor legale
Întocmire situații financiare trimestriale și anuale

Numele și adresa
angajatorului

Institutul National pentru Studierea Holocaustului din
Romania Elie Wiesel

Tipul activității sau sectorul
de activitate

Cercetare

Perioada

2014 - iunie 2019

Funcția sau postul ocupat

Consilier gestiune economica

Principalele activități și
responsabilități

Tinerea evidentei contabile integrale
Evidențierea plăților de casa/banca și a cheltuielilor
efective pe subdiviziunile clasificăției bugetare, potrivit
bugetului aprobat

Numele și adresa

Efectuarea de analize economico-financiare, calcul
indicatori economico-financiar

Institutul National pentru Studierea Holocaustului din

angajatorului	Romania Elie Wiesel
Tipul activității sau sectorul de activitate	Cercetare
Perioada	2001-2014
Funcția sau postul ocupat	Șef birou contabilitate
Principalele activități si responsabilități	Întocmirea bilanțului contabil Participare la elaborarea proiectului Bugetului anual de venituri și cheltuieli și avizare Program anual de achiziții publice Asigura plata la timp a drepturilor de personal, reținerea și virarea la destinație a reținerilor din salarii și a obligațiilor către stat sau terți Evidențierea plăților de casa/banca si a cheltuielilor efective pe subdiviziunile clasificăției bugetare, potrivit bugetului aprobat
Numele si adresa angajatorului	Muzeul National de Arta al României
Tipul activității sau sectorul de activitate	Cultura
Perioada	2010-prezent
Funcția sau postul ocupat	Managing Partner
Principalele activități si responsabilități	Contabilitate instituții publice si societăți comerciale
Numele si adresa angajatorului	Erin Conta SRL
Tipul activității sau sectorul de activitate	Financiar-Contabilitate
Perioada	2000-2001
Funcția sau postul ocupat	Economist
Principalele activități si responsabilități	Înregistrarea in conturi sintetice si analitice a tuturor operațiunilor patrimoniale, in mod cronologic, cu respectarea succesiunii documentelor justificative
Numele si adresa angajatorului	Academia de Studii Economice București
Tipul activității sau sectorul de activitate	Învățământ
Educație si formare	
Perioada	2015
Calificarea / diploma obținuta	Certificat atestare Sistem European de Conturi
Numele si tipul instituției de învățăminte / furnizorului de formare	Ministerul Finanțelor Publice
Perioada	2008
Calificarea / diploma obținută	Expert contabil
Numele si tipul instituției de învățământ / furnizorului de	CECCAR București

formare
Perioada 2001-2003
Calificarea / diploma obținută Master finanțe și piețe de capital
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare Academia de Studii Economice București

formare
Perioada 1996-2000
Calificarea / diploma obținută Diploma licența
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare Academia de Studii Economice București

Aptitudini și competențe personale

Limba maternă

Precizați limba maternă (daca este cazul specificați a doua limba maternă)

Limbi străine cunoscute

Autoevaluare

Nivel european ()*

Comprehensiune		Vorbit		Scris
Abilitați de ascultare	Abilitați de citire	Interacțiune	Exprimare	

Limba engleza

Limba

B1	B1	B1	B1	B1
----	----	----	----	----

() Cadrului european de referință pentru limbi*

Competențe și aptitudini organizatorice

Gândire analitică, Capacitate de multitasking
Întocmire situații financiar-contabile periodice
Evidența contabilă
Raportare financiară în cadrul proiectelor
Management resurse umane

Competențe și cunoștințe de utilizare a calculatorului

Windows, E-mail, Navigare internet
Aplicații Office: Editare texte, Calcul tabelar etc
Revisal, Sagasoftware, Ciel.

Alte competențe și aptitudini

Bune abilitați de comunicare, spirit de echipă, responsabilitate, capacitatea de a rezolva probleme, spirit de inițiativă

Permis de conducere

Da

**MINISTRY OF EDUCATION
UNIVERSITY „VALAHIA” TARGOVISTE
IOSUD - DOCTORAL SCHOOL OF ECONOMICS AND HUMANITIES
FUNDAMENTAL FIELD *ECONOMIC SCIENCES*
FIELD OF *ACCOUNTING***

**ENHANCING THE COGNITIVE VALUE OF FINANCIAL CONTROL AND
INTERNAL AUDIT IN THE SYSTEMIZED USE OF FINANCIAL-ACCOUNTING
INFORMATION IN THE DECISION-MAKING PROCESS OF PUBLIC INTEREST
ENTITIES**

ABSTRACT

PHD SUPERVISOR:

Prof. Dr. Victor MUNTEANU

PHD:

GrațIELa Magdalena (DUȚĂ) DĂNESCU

"Investing in knowledge pays the highest interest."

Benjamin Franklin

THANKS

*Even from the beginning of the journey of the scientific approach entitled **Enhancing the cognitive value of financial control and internal audit in the systemized use of financial-accounting information in the decision-making process of the public interest entity**, I would like to emphasize that each idea brought to my attention, convergent or not with my opinions and reasoning, can be a starting point in a new research, pursuing the same goal, namely to guide the public interest entity towards performance, development, stability and balance.*

I admit that the beginning was difficult since the time of my doctoral school, especially for an understandable fact, that the field under research involved an interdisciplinary approach, which raised varied and complex issues, both from the perspective of the trinomial: corporate governance - financial control - internal audit, and that of the managerial process, implicitly managerial decision.

That is why, from the very beginning, I would like to thank Prof. Dr. Victor Munteanu, who has been with me throughout my doctoral studies and until today, and who, through his doctoral thesis, has succeeded in crowning our efforts of more than four years. He has also supported, encouraged and inspired me, being my role model in both professional and personal spheres. At the same time, I would like to thank all my professors at my doctoral school, who have helped me to open up new horizons in many fields.

G.M. (Duță) Dănescu

Târgoviște, 2023

CONTENTS

<i>Thanks</i>	2
<i>Contents, keywords</i>	3
<i>1. The state and current interest of knowledge - arguments of the scientific approach</i>	4
<i>2. Motivation for scientific research</i>	10
<i>3. Purpose of the research</i>	11
<i>4. Scientific research objectives and working hypotheses</i>	12
<i>5. Scientific research methodology</i>	14
<i>6. Content of the paper - structure</i>	16
<i>7. Dissemination of scientific research results</i>	28
<i>8. Final conclusions and personal contributions</i>	31
<i>9. Proposals for streamlining financial control actions and internal audit missions. Potential future directions and actions</i>	39
<i>10. Summary of the doctoral thesis</i>	46
<i>11. Curriculum Vitae</i>	52

Keywords:

- internal audit;
- financial control;
- financial management control;
- preventive financial control;
- internal control;
- decision;
- public interest entity;
- efficiency;
- corporate governance;
- financial-accounting information;
- management;
- performance;
- decision-making process

1. The current state and interest of knowledge - arguments of the scientific approach

Research in the field of corporate governance, financial control, internal audit and, last but not least, financial-accounting information, which are inexhaustible sources and pillars of the management information system in public interest entities, are areas of interest in the current period, which is so shaky from an economic, social and political point of view, but also in terms of various pandemics, wars, natural disasters, etc., all of which are causing serious imbalances at global level, with a decisive impact on national economies. At the same time, the present context places scientific research in the category of large-scale phenomena, as it can be positioned at various levels of development in relation to the category of public interest entities, but also from state to state in Europe and worldwide.

The current state of theoretical and applied research and best practices in the field of organised use of financial-accounting information in the context of its enhancement through the cognitive value of financial control and internal audit is structured around four pillars whose interaction enhances the activity of any public interest entity, namely:

- performance of the decision-making process;
- the value of financial-accounting information;
- the cognitive value of internal audit;
- the added value of financial control.

Thus, the most relevant works studied in connection with the topic of scientific research and whose content significantly influenced the researcher's reasoning reside in the following:

□ **performance of decision-making process through the implementation of corporate governance:**

- *Pellicer M.J.A., Pina V., Torres L.*¹ bring to attention an empirical study through which are highlighted the effects of corporate governance practices reported on the impact on the reliability of financial information presented through the financial reports of economic entities are highlighted;

- *Armstrong v., Guay W.R., Webwe J.P.*² presents an in-depth study on financial reporting transparency in reducing economic entity conflicts between executive managers, non-executive managers, shareholders, creditors, but also analyses information asymmetry between

¹ Pellicer M.J.A., Pina V., Torres L., Corporate Governance and Reliability of Financial Reporting in Central Government Agencies, <https://revistas.um.es/rcsar/article/view/401651> ianuarie2023;

² Armstrong c., Guay W.R., Webwe J.P., The role of information and financial reporting in corporate governance and debt contracting, *Journal of Accounting and Economics*, Volume 50, Issues 2–3, December 2010, Pages 179-234, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0165410110000418> January 2023;

contracting parties, the heterogeneous nature of contracting parties' information requirements, the heterogeneous nature of governance contracts as well as resulting liabilities;

- *Professional Research - Corporate Governance - The Role of the Audit Committee*³ produced by the CAFR and through which a broad retrospective **on the concept of corporate governance** and the benefits of its application to public interest entities was conducted;

- *Robu V., Sandu R.*⁴ highlights in relation to the subject of the present scientific research a series of elements, essential aspects in the sense of the problems created by the analysis of performance in the context of the application of corporate governance connected to the study of the dynamics of the relationship created between financial-accounting information and the performance of the entity and, last but not least, the presentation of "*information asymmetry and agency theory in the pragmatic context for the analysis of financial-accounting information*"⁵ ;

- *Wicaksono R., Saputra D., Anam H.*⁶ got our attention with their study on the influences generated by certain aspects of the corporate governance sphere, i.e., audit committee, audit typology or managerial ownership with an impact on the performance of the public interest entity;

- In relation to the subject of the scientific research, *Bătae O.M. and Feleagă L.*⁷ discuss the attributes of the audit committee, as a key element that can ensure an efficient and effective internal audit function for the entity, on whose characteristics depend on the quality of financial reports;

- *Mocanu M.F., scientific coordinator Lungu C.I.*⁸ has captured our attention with a study whose results reveal extensive investigations focused on systems and particularities of corporate governance;

- *Păunescu M.*⁹ brought to the discussion, from both conceptual and empirical perspectives, corporate governance, financial audit, risk management and internal audit, respectively their interferences and interactions;

3 Cercetare-profesionala-CAFR_Guvernanta-Corporativa.pdf December 2022;

4 Robu V., Sandu R., Problematika analizei performanțelor – o abordare critică în contextul teoriei informației și guvernantei corporative, <http://www.store.ectap.ro/articole/132.pdf> December 2022;

5 Idem 4;

6 Wicaksono R., Saputra D., Anam H., Influențele mecanismului de guvernanta corporativă asupra performanței financiare a unei companii, *Revista Audit financiar*, XVII, nr. 3(155)/2019, ISSN on-line: 1844-8801;

7 Bătae, O.M., Feleagă, L. (2020), Corporate Governance in Listed and State-Controlled Companies in the Romanian Energy System, *Audit Financiar*, vol. XVIII, no. 2(158)/2020, pp. 395-410, DOI: 10.20869/AUDITF/2020/158/014;

8 Mocanu M.F., coordonator științific Lungu C.I., Studiu empiric privind relația dintre performanța financiară și practicile de guvernanta corporativă, *Academia de Studii Economice București*;

9 Păunescu M., *Guvernanta corporativă, managementul riscurilor și controlul intern*, ediția a II-a, Editura CECCAR, București, 2021;

Enhancing the cognitive value of financial control and internal audit in systematised use of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities

- 2023 -

- Iovu, M.M.¹⁰ highlights the mission and interest of the OECD, summarised in the representation in Figure 1.:

Figure 1.

OECD - mission and interest

Source: processing Iovu, M.M., *Corporate Governance as understood by the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)*, 28 November 2019

- Feleagă N., Feleagă L., Dragomir V.D., Bigioi A.D.¹¹ analyses and discusses both statistical data and relevant indicators in assessing the degree of development of corporate governance materialized in conclusions, but also research directions to be addressed;

- Preda M.¹² characterises corporate governance as "*a panacea for maximising financial performance, increasing credibility and sustainability for investors, preventing economic crises through more effective risk management*"¹³ and presents a greater interest related to the subject of scientific research, being anchored in the Romanian, European and, why not, global reality;

10 Iovu, M.M., *Governanța Corporativă în accepțiunea Organizației pentru Dezvoltare și Cooperare Economică (OCDE)*, 28 November 2019;

11 Feleagă N., Feleagă L., Dragomir V.D., Bigioi A.D., *Governanța corporativă în economiile emergente: cazul României*, *Economie teoretică și aplicată*, Volumul XVIII (2011), nr. 9(562), pg. 3-15;

12 Preda M. (2023), *Corporate Governance Issues in a Pandemic Context*, *Audit Financiar*, vol XXI, no.1(169)/2023. Pp. 151-167, DOI: 10:20869/AUDITF/2023/169/004;

13 Idem 12;

- N. Feleagă, L. Feleagă, V.D. Dragomir, A.D. Bigioi¹⁴ presents an analysis of the degree of implementation over time of corporate governance, using statistical elements, following the steps made since 2000 in terms of transparency and accountability as key factors for "shareholders, but also for investors, creditors, suppliers and other stakeholders"¹⁵;

□ **the value of financial-accounting information:**

- The study entitled *Quality of Financial Reporting: measuring qualitative characteristics*¹⁶ conducted to identify easy tools to measure the quality of financial information contained in financial reporting from the perspective of its qualitative characteristics, highlights limitations imposed by variables such as accounting standards, unstable legal system, enforcement environment, business scale, etc.;

- Cascino S., Clatworthy M.A., Osma B.G., Gassen J., Imam S.¹⁷ highlights empirical issues related to the subject of this scientific research, in that poor corporate governance inevitably reduces the quality of financial-accounting information so useful to investors;

- The World Bank study *Financial Management Information Systems: 25 Years of World Bank Experience on What Works and What Doesn't*¹⁸, whose aim is to offer solutions for improvement in the management sphere from an information perspective, highlights in particular the virtues that management should possess, i.e. strong interest in the entity/project, commitment to unconditional availability, consistency, proactive involvement, etc. At the same time, it promotes issues of bureaucratic challenges, continuity of commitment, consultative support, rigorous monitoring of progress, adequate training, development of functional and technical requirements, development of mechanisms to control and monitor commitment;

14 N. Feleagă, L. Feleagă, V.D. Dragomir, A.D. Bigioi, Corporate Governance in Emerging Economies: The Case of Romania, Theoretical & Applied Economics, Volume XVIII (2011), No. 9(562), pg. 5-16,

http://www.ebsco.ectap.ro/Theoretical_&_Applied_Economics_2011_September.pdf#page=5 January 2023;

15 Idem 14;

16 Van Beest F., Braam G., Boelens S., Quality of Financial Reporting: measuring qualitative characteristics, Nice Working Paper 09-108 April 2009,

https://www.researchgate.net/publication/254877109_Quality_of_financial_reporting_measuring_qualitative_characteristics/link/59ad6d0b0f7e9bdd115c3992/download February 2023;

17 Cascino S., Clatworthy M.A., Osma B.G., Gassen J., Imam S., The usefulness of Financial Accounting Information: Evidence from the Field, The Accounting Review (2021) 96 (6): 73–102;

18 Dener C., Watkins J.A., Dorotinsky W.L., Financial Management Information Systems : 25 Years of World Bank Experience on What Works and What Doesn't, The World Bank, Washington DC, 2011, <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/2297> January 2023

- Professor *E. Hormonea*¹⁹'s seminal work represents current economist benchmarks and answers the question "why is it worth learning accounting and its language?" through a famous and constantly promoted decalogue, namely:

"1. we live in a world of limited resources;

2. the first step to prosperity is to invest;

3. no one has ever failed in business when they are over-estimated. On the contrary, thank God;

4. order in the mind must also be established in life;

5. the first sign of decline in business is lack of information;

6. without prudence, order and rigour you can squander in an instant what you have gained in a lifetime;

7. it is worthy to measure your effort with moderation;

8. figures sometimes speak louder than words;

9. one of the richest men on the planet [...] was at the origins [...] accountant;

10. as Göethe said, - accounting is one of the most ingenious creations of the human spirit."

□ **cognitive value of internal audit:**

- *Conabie A.A., Listoschi C., Mureşan M., Nazarie I., Poenaru M., Ştefan M.R., Vasilescu D.*²⁰ presents one of the most complex works for the purpose of internal audit implementation in Romania, presenting the framework of internal audit professional practices, the importance of corporate governance and its interaction with the internal audit activity, conditions of acceptance and preparation of internal audit engagements, ways of risk assessment, the trajectory of internal audit engagement performance, ways of quality assurance and improvement;

- *Fülöp M.T., Szekely S.V.*²¹ presents an empirical variant on the manifestation of internal audit in the circumstances created by the economic crisis and managed in a transparent way based on the principles of corporate governance;

19 Horomnea E., *Dimensiuni ştiinţifice, sociale şi spirituale în contabilitate. Geneză, doctrină, normalizare, decizii*, ediţia a IV-a, updated şi with additions, Editura Tipo Moldova, Iaşi, 2012;

20 Conabie A.A., Listoschi C., Mureşan M., Nazarie I., Poenaru M., Ştefan M.R., Vasilescu D., *Ghid privind implementarea Standardelor Internaţionale de Audit, CAFR, Ediţia a II-a*, Bucureşti, 2019;

21 Fülöp M.T., Szekely S.V., (2017) *The evolution of the internal auditing function in the context of corporate transparency*, *audit Financiar*, vol. XV, no. 3(147)/2017, pp. 440-450, DOI: 10.20869/AUDITF/2017/147/440;

Enhancing the cognitive value of financial control and internal audit in systematised use of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities
- 2023 -

- The study entitled *Internal Audit Key Performance Indicators*²² highlights internal audit activity as an essential element of good governance and a tool for protecting the value of the entity. At the same time, the study promotes a series of useful indicators to measure internal audit performance, emphasising an illustrative process in this regard on four levels of attention, represented in Figure 2.

Figure 2

Study stages for measuring internal audit performance

Source: author processing https://cfr.worldbank.org/sites/default/files/2019-11/kpi_pages.pdf
January 2023;

- The practical study entitled *Strategic and Annual Internal Audit Planning - Practical example*²³ is focused on strategic preparation of internal audit planning, identifying potential and significant audit areas, risk assessment and prioritization, linking strategic vs. annual planning;

□ **the added value of financial control;**

- *Yogendrarajah R.*²⁴ presents at empirical level the degree of influence of financial control on the performance of an entity by assessing two working hypotheses, i.e., *effective financial control leads to increased organizational performance* and *Budgetary control - means of organizational performance*, both hypotheses being validated and at the same time convergent to the subject of the present scientific approach;
- The study designed by *Mercant K.A.*²⁵, incident to the subject of the present scientific

22 Center for Financial Reporting Reform, *Internal Audit Key Performance Indicators*, World Bank Group – Governance, Co-funded by the European Union, https://cfr.worldbank.org/sites/default/files/2019-11/kpi_pages.pdf January 2023;

23 Center for Financial Reporting Reform, *Strategic and Annual Internal Audit Planning - Practical example*, World Bank Group, Vienna, 2018, <https://cfr.worldbank.org/sites/default/files/2020-02/11.pdf> January 2023;

24 Yogendrarajah R. *Financial Control and its' impact on Organizational performance – An empirical study of J/Municipal Council*, https://www.researchgate.net/publication/259150937_Financial_Control_and_its'_impact_on_Organizationalm_performance_-_An_empirical_study_of_JMunicipal_Council January 2023;

25 Mercant K.A., *The effects of financial controls on data manipulation and management Myopia*, *Accounting, Organizations and Society*, Volume 15, Issue 4, 1990, pg. 297-313;

research, discusses the causes of two main dysfunctional effects by manipulating short-term performance-generating actions;

- *Bedford D.S., Malmi T., Sandelin M.*²⁶ presents the study focused on examining management control combinations that are effective in different strategic contexts. At the same time, the results of the study identify a series of combined control practices obtained through qualitative comparative analysis in a clear complementarity of diagnostic vs. structural financial controls;
- Through the study developed by *Beldiman, C.M.*²⁷, he highlights the advantages of exercising preventive financial control in connection with the manifestation of internal control at the level of entities, while emphasizing the role of preventive financial control in the efficient management of financial resources;
- *Munteanu V. (coordinator), Țința A. Burlacu M, Nedea C., Munteanu R., Florea C.*²⁸ present one of the most complex works in the field of financial control, whose content includes aspects concerning concepts and paradigms, as well as methodologies, regulations and empirical studies.

2. Motivation of scientific research

The volatility of the business environment requires management teams of public interest entities to increase their ability to enhance value creation for stakeholders, but also to set a pace of growth in economic equilibrium, which is why a scientific research approach for the purpose of this topic was considered appropriate. At the same time, the present scientific approach was enhanced by the desire to continue the concerns of Professor Toma M., recorded in the work published on the 90th anniversary of the creation of CECCAR, concerns that stem from:

- *"The organisation and practice of the accounting occupation and its role in protecting the public interest;*
- *The risks linked to the politicisation and nationalization of the accounting occupation;*
- *Standardisation and normalisation in accounting, auditing and taxation;*

26 Bedford D.S., Malmi T., Sandelin M., Management control effectiveness and strategy: An empirical analysis of packages and systems, *Accounting, Organizations and Society*, Volume 51, May 2016, pg. 12-28;

27 Beldiman, C.M. (2022). Efficiency and Advantages of Preventive Financial Control Versus Internal Control in A Public Entity. *Jurnalul de Studii Juridice*, 17(1-2), 134-147. <https://doi.org/10.18662/jls/17.1-2/104> January 2023;

28 Munteanu V. (coordonator), Țința A. Burlacu M, Nedea C., Munteanu R., Florea C., *Controlul financiar-contabil la întreprinderile și instituțiile publice – Teorie și practică*, ediția a IV-a revizuită, Editura Universitară, 2017;

- *The impact on the accounting occupation and the perverse effects of globalisation, globalisation and internationalisation.*"²⁹

Thus, the subject of the present scientific research is put into debate as a result of a highly topical consideration, arising from the acute need of economies to propel public interest entities towards performance, through scientific methods with outstanding results in applied reality. In our opinion, economic topicality can be stimulated through the development and strengthening of corporate governance, by identifying tools in the sphere of financial control, internal audit and, by extension, decision-making.

3. Purpose of scientific research

The scientific research is intended to be atypical in relation to commonly used theories, i.e., normative, positive and constructive, thus projecting a relevant trinomial in the scientific approach in the economic field. In this manner, it started from the level of documentation structured on the pillars of study, namely the values of financial-accounting information, the cognitive value of internal audit, the added value of financial control and the performance of the decision-making process in the circumstances created by the corporate governance practiced at the level of public interest entities, continuing with estimates, evaluations, modelling and measurements, through which it was aimed to validate/invalidate the working hypotheses in order to identify the ranges of free flow of the paradigms of the internal control system as a whole, all with the final goal of the overall performance of public interest entities through the systematized use of financial-accounting information. From a general perspective, the work can constitute a far-reaching construction capable of generating divergences vs. convergences and compatibilities vs. incompatibilities in the managerial practice exercised in public interest entities.

In a simple formulation, the author has set out to problematize in this scientific research *the enhancement of the cognitive value of financial control and internal audit in the systematized use of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities*. So, *the aim* of the scientific research lies in the desire **to conduct a theoretical, methodological, regulatory and applied evaluation of the way in which the cognitive value of financial-accounting information can be enhanced in relation to the systematized use of the results of financial control and internal audit.**

29 Toma M., Drumuri prin memoria profesiei contabile, Editura CECCAR, București, 2011, pg. 11;

4. Scientific research objectives and working hypotheses

All the aspects revealed by the content of the first five chapters have specific objectives that are substantiated, thus arguing the motivation of the scientific research as a topical subject of great interest.

The contributions highlighted in each chapter are emphasized by well-grounded specific objectives, validated through specific hypotheses and externalized in results, conclusions, opinions and even future research directions.

General objective: *To increase the quality of the decision-making process in the context of corporate governance by identifying the possibilities of enhancing the cognitive value of financial-accounting information in relation to the systematised use of the results of financial control and internal audit.*

General hypothesis: *Financial control and internal audit stimulate the decision-making process by increasing the cognitive value of financial-accounting information used to improve managerial decision-making in a corporate governance system.*

The achievement of the general objective requires an interdisciplinary approach to all the elements brought to attention during the scientific research, which is why it has been broken down into operational objectives to which operational working hypotheses have been associated, the latter being validated/invalidated, thus obtaining proposals, opinions and of course potential future directions.

Operational objective I: *Assessment of the influence of the trinomial of corporate governance - financial control - internal audit on the decision-making process at the level of the public interest entity.*

Operational hypothesis I.1: *Corporate governance, the set of principles, legal regulations, best practices - sector of influence on economic life.*

Operational assumption I.2.: *Code of governance, a significant factor in the field of financial reporting of a public interest entity.*

Operational objective II: *Assessment of the financial control at the level of the public interest entity and evaluation of its contribution as a function of corporate management in signalling deviations from accepted standards and violations of legality principles.*

Operational hypothesis II.1: *Preventive financial control - a tool to protect the economic and financial interests of the public interest entity.*

Operational assumption II.2.: *Financial management control as a tool for reducing/eliminating economic and financial dysfunctions and barriers at the level of the*

public interest entity.

Operational objective III: *Assessment of the strategic and compliance dimension of the internal audit function at the level of the public interest entity.*

Operational assumption III.1: *Internal audit activity - added value for the public interest entity.*

Operational assumption III.2: *Strengthening the internal audit function at the public interest entity as a tool for growth and performance.*

Operational objective IV: *Strengthening the contribution of financial-accounting information to the creation and functioning of the public interest entity's SIFCs, an indispensable support for financial control and internal audit activities.*

Operational assumption IV.1: *Financial-accounting information, an inexhaustible resource for the basis of managerial decisions at the level of the public interest entity.*

Operational Hypothesis IV.2: *Bidirectional interaction to enhance cognitive value: financial-accounting information vs. financial control and internal audit.*

Operational objective V.: *Identification of the possibilities for the valorisation of financial-accounting information in the circumstances generated by the manifestation of financial control and internal audit at the level of public interest entities.*

Operational hypothesis V.1: *Financial control as a tool to enhance the value of financial-accounting information.*

Operating assumption V.2.: *Relevant financial-accounting information resulting from the added value created by the results of internal audit missions.*

The operational objectives, and thus the general objective of the scientific research, were achieved by following the main steps shown in Figure 3.

Figure 3.

The main steps in achieving the objectives of scientific research

Source: author design

In this context, we want to clarify in the most detailed aspects, as well as the intervention and interaction of financial control and internal audit on financial-accounting information, in the decision-making process of a public interest entity managed on corporate governance principles.

5. Scientific research methodology

Through the used scientific research methodology used we aimed to ensure the three main dimensions, namely theoretical, methodological and especially applicative one of the scientific approach, focusing on the use of credible techniques and research tools to cope with the unprecedented economic revolution that both Romania and the entire world are facing, bringing profound changes, of a scale difficult to anticipate and with significant consequences on the economic, social and other environments.

The methodology of scientific research from an epistemological point of view was inspired by the work of Professors *Niculescu M. and Galabov A.*³⁰, the scientific research being permanently grounded on the systematic, controlled, empirical and especially critical analysis of the operational working hypotheses formulated in order to identify certain determining phenomena in the *Enhancement of the cognitive value of financial control and internal audit in the systematized use of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities*, aiming to promote personal contributions on the subject under debate, based on the current state of knowledge, while disseminating the research results.

From a **theoretical** point of view, the contribution of the scientific approach is materialized in the foundation and operationalization of the quartet corporate governance - financial control - internal audit – financial-accounting information, according to which studies have been conducted on:

- assertions and reflections on corporate governance and its implications for decision-making process;
- financial control as a management function, an essential means of reporting deviations from accepted standards and breaches of legality;
- internal audit as a strategic and compliance function at the level of the public interest entity;
- financial-accounting information as a resource of the information system of the public interest entity and indispensable support for financial control actions and internal audit missions.

From the **methodological** point of view, the research was carried out in order to present the methods and tools specific to scientific research used in the materialization of the whole scientific approach and to obtain significant results in the performance of the public interest

³⁰ Niculescu M, Galabov A., Epistemologia cercetării în științele organizațiilor. Repere pentru tinerii cercetători, Editura Pro Universitaria, 2021;

Enhancing the cognitive value of financial control and internal audit in systematised use of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities

- 2023 -

entity by exploiting qualitative financial-accounting information, **improved** through the financial control and internal audit under the real circumstances created by corporate management. Hence, a specific hypothetical-deductive methodology was used focusing on obvious directions, namely:

- rational vs. empirical;
- qualitative vs. quantitative;
- subjectivism vs. objectivism.

From an **empirical** point of view, it was considered that the added value brought by the results of the scientific approach was materialized by the proposals to enhance the cognitive value of financial-accounting information on the one hand, and on the other hand by the possibilities to improve the financial control activities exercised through its main forms, namely financial management control, preventive financial control and internal audit activity under the conditions of applying good corporate governance practices at the level of the public interest entity.

The present scientific research uses a number of research methods, which are shown schematically in Figure 4.

Figure 4.

Scientific research methods

Source: author design

6. Content of the paper - structure

The introduction develops in a systematized structure the whole scientific approach, consolidating the relevant aspects concerning the **current state and interest of knowledge** as well as the **arguments of the scientific approach** in the field of corporate governance, financial control, internal audit and, last but not least, financial-accounting information, an inexhaustible source and pillar of the functioning of the managerial information system at the level of public interest entities.

From the perspective of motivating the **scientific research**, attention was drawn to the volatility of the business environment that requires management teams of public interest entities to increase their ability to enhance value creation for stakeholders, but also to imprint a growth rate in economic equilibrium, which is why a scientific research approach to this topic was considered appropriate. From the perspective of **the concepts used**, the scientific research is intended to be atypical in relation to commonly used theories, i.e., normative, positive and constructive, thus projecting a relevant trinomial in the scientific approach in the economic field.

The contributions outlined in each chapter are highlighted by **specific objectives** that are strongly motivated, validated through **specific hypotheses** and materialized in results, conclusions, opinions and even future research directions. Thus, the **aim** of the scientific research is the desire to conduct a theoretical, methodological, regulatory and applied evaluation of the way in which the **cognitive value of financial-accounting information can be enhanced in relation to the systematized use of the results of financial control and internal audit**.

Through the **scientific research methodology** used, the aim was to ensure the dimensions of the three main levels, namely theoretical, methodological and especially applicative, of the scientific approach, focusing on the use of reliable investigation techniques and tools to cope with the unprecedented economic revolution that both Romania and the entire world are facing, bringing profound changes, of a scale difficult to anticipate and with significant consequences on the economic, social and other environments.

The scientific research was permanently based on the systematic, controlled, empirical, but especially critical analysis of the operational working hypotheses formulated in order to identify certain determining phenomena in the *enhancement of the cognitive value of financial control and internal audit in the systematized use of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities*, aiming to promote, on the basis of the current state

of knowledge, personal contributions on the subject under debate while disseminating the results of our own research.

At the same time, in the introduction there is a summary of the **content of the thesis**, structured by chapters, and in the conclusion there is a presentation of the **dissemination of the results of the scientific research**, in this manner exposing the fulfilment of the two conditions, namely substantiality and originality, and the latter concerns exclusively the personal contribution of the author.

Chapter I, entitled „*Assertions and reflections on the trinomial Corporate Governance - Financial Control - Internal Audit; implications on the decision-making process*”, begins by setting out the **doctrinal content of the concepts of corporate governance, financial control and internal audit** and their implications on the **decision-making process**. Furthermore, it traces the development of corporate governance over time and discusses the related influences in the management sphere.

As the aim of any public interest entity is to achieve performance, the establishment of a quality corporate governance system is a factor that enhances this and therefore it was considered necessary to present in this chapter both the governance codes and the principles of good governance. Subsequently, the importance of the quality of the information provided by accounting in the governance process was emphasised.

The breadth of the subject matter regarding the **corporate governance mechanisms** calls for an applied approach, appreciating that its **interdisciplinary nature** lies in its implementation/application which is supported by the set of mechanisms derived from the multitude of disciplines integrated in such a way that **managerial decisions are improved in the context of reconciling the multiple interests highlighted by shareholder vs. manager behaviours**. So, the most visible mechanisms useful to the functioning of corporate governance are **management, accounting, finance, audit and control**.

The conclusion that emerges from the retrospective information presented in this chapter is that corporate governance is focused on achieving an appropriate return on invested capital.

The dynamics of the factors influencing the life of a public interest entity, namely those of a political, social, economic and, last but not least, technological nature, **force management to act by adopting appropriate decisions, converging with the continuity of the activity through cognitive-philosophical approaches associated with corporate governance**.

In the context of the scientific research, a brief presentation of the **OECD's** view on corporate governance has been made and some aspects of the **corporate governance code** have been summarised. It can be defined as a **multi-purpose set of rights, obligations, responsibilities, powers and control measures designed** on one hand, to **protect the interests of shareholders and investors** and, on the other hand, to **ensure managerial accountability** to shareholders. Moreover, **the application of corporate governance** aims to create a framework for promoting and ensuring a transparent and efficient market under clear conditions of **responsibility-sharing through a balanced coordination of all participants in economic markets on the basis of maintaining and strengthening their own contributions in order to ensure the integrity of those markets.**

Corporate governance must ensure social stability, protect the interests of investors, encourage the use of best practices in the day-to-day operations of the public interest entity and encourage the development of the quality of human capital by overseeing all profit-making activities.

Given the fact that the establishment of corporate governance is beneficial for the public interest entity, substantial efforts have been made in developed countries to improve it, and on the other hand the adoption of codes of good conduct has led to remarkable changes in governance systems, but there are also situations in Romania where corporate governance has not been understood in its real sense of manifestation, being disturbed by legislative inconsistencies, lack of information, as well as poor training of certain managers.

Over time, due to various external factors such as legal changes, aspirations of entities and stakeholders, corporate governance has evolved, developed and had a positive role on financial statements in terms of harmonising them. Thus, in Romania, but also in general, **corporate governance has developed in parallel with international financial reporting standards, with the two interacting indirectly and influencing each other.** In the process of harmonising national and international accounting standards, a particular emphasis has been placed on increasing **financial transparency**, and this has been reflected in the full disclosure in management reports and explanatory notes.

Due to the multiple economic, cultural and social factors in emerging economies, we cannot yet speak of an **exhaustive approach to implementing corporate governance,** although the globalisation of financial markets has helped to narrow the gap between advanced and emerging economies. However, we note that on long term, **governance is**

recognised as a key element in increasing economic performance and competitiveness and attracting investment.

The new challenges facing corporate governance due to emerging risks and the need for sustainable development require it to rethink its leadership strategy and business processes. **Good practice and analysis of economic crises** that have occurred have shown **that most accounting frauds have been associated with the absence or deficiencies of internal controls, formally required by external regulations and internal procedures/regulations of entities.**

The close connection that has been highlighted between fraud, the role of audit and corporate governance is relevant because regulation is ineffective if it is not supported by an organisational culture based on ethics and compliance with operational working procedures, which values the effectiveness of internal and external control and ensures transparency of financial-accounting information. We believe that the effective functioning of control systems can only be ensured by eliminating conflicts of interest in all forms of control implemented within an entity.

As a general conclusion on **both internal and external governance mechanisms** we can appreciate that they **are largely non-functional, although they are created within the legal requirements**, as it can be seen from the national economic reality where the investigative press constantly reveals various frauds produced both in the sphere of functioning of public institutions or public enterprises, but also in the private sector.

However, in the coming years the importance of corporate governance will grow and will be an asset for public interest entities to leverage in attracting financial capital in an ever-changing market where entities are constantly seeking to remain competitive. It can also be appreciated that the financial statements certified by the external audit process and the manifestation of qualitative corporate governance achieved as a result of compliance with the recommendations and application of the principles of the Corporate Governance Code strengthen the financial performance picture of a public interest entity.

*Chapter II, entitled **Financial control - a management function, an essential means of reporting deviations from accepted standards and breaches of the principles of legality - conceptual approaches and milestones, methodological approach, regulations,*** develops the synoptic state of financial control exercised at the level of the public interest entity and its conceptual delimitations. Hence, the evolution of financial control and the most important moments of its emergence and manifestation are presented up to the present moment, when

the whole world is undergoing profound structural transformations of a financial, political, social and other nature, forcing control to become an **intrinsic part of the management system**, classifying it among the most obvious and important attributes of the management of a public interest entity, manifested as a function of the latter in order to ensure relevant knowledge of reality and correct errors.

At the same time, **financial control** is presented as a **management function** that contributes unequivocally to **harmonising and balancing individual and social interests in a unified functioning**, being recognised as indispensable in the economic and social environment by both management and employees.

In addition to many other aspects of interest, it is also highlighted that a **financial control** responds, on the one hand, to the needs of the management of the public interest entity **to know** the economic and financial activity, namely **the financial situation, profitability, solvency, growth possibilities or critical situations** of survival of that entity, and, on the other hand, to the needs of **permanent information** on the ability of the entity to meet its obligations to the state, partners, banking institutions and not only.

Financial control in its organisation, operation and exercise must be subject to a set of **principles** through which it is ensured a **unitary character by means of methods, techniques and valuable instruments in the spirit of ensuring transparency, efficiency, economy and especially a robust management** of any entity of public interest. Therefore, the principles applicable to the organisation, operation and exercise of financial control activities are based on the principles of integration, specialisation, adaptability, functional association, external control and, last but not least, autonomy of competence and control authority.

Another approach to financial control in this chapter focuses on the **fundamental role of financial control** in the **corporate governance** of a public interest entity, identified in its ability to support the operational structures in carrying out their activities efficiently on the one hand, and on the other hand in its value as a management tool in connection with its role as a verification and enforcement tool. At the same time, the role of financial control in general lies in its attribute of **preventing and eliminating negative phenomena** recorded at the level of the public interest entity, but also in **reinforcing positive phenomena**.

A sub-chapter is devoted exclusively to the regulatory framework for the regulation and operation of **preventive financial control** and the methodologies for its exercise. Thereby, starting from the purpose of preventive financial control, which is to identify draft operations

that do not comply with the conditions of legality and regularity and/or the limits and destination of budgetary and commitment appropriations and whose execution would entail a risk of prejudice/damage to the public assets and/or public funds of the public interest entity, an incursion has been made into the regulatory framework of preventive financial control, as well as the methodologies for its exercise.

Another approach to financial control distinguishes **financial management control**, capturing aspects of interest on the general framework of organisation and operation, but also relevant aspects on the methodologies for planning, carrying out and reporting. The chapter concludes by presenting a set of conclusions and final opinions to enhance the cognitive values of financial control in conditions of ensuring a management based on scientific criteria providing a dynamic, real and in-depth information on the economic-financial situation of the public interest entity contributing directly to the adoption of qualitative managerial decisions. Moreover, by exercising financial control at the level of the public interest entity, it is possible to intervene in an operational manner on the aspects of weaknesses, preventing and eliminating the manifestation of risks and vulnerabilities.

*Chapter III, entitled **Internal audit - a strategic and compliance function at the level of the public interest entity: conceptual approaches and its added value***, deals conceptually with **internal audit** since its emergence, while tracing its evolution over time. The following sub-chapters also discuss its typology, objectives, scope, rules and principles, the regulations it follows and European and international convergence.

This chapter presents the **current state of internal auditing nationally and internationally**, as well as the **international framework of professional internal auditing practices**. It also discusses how to assess and measure the added value of internal audit.

This is followed by a review of **how internal audit is organised and the methodologies for its application and some ideas on potential directions for improving internal audit in public interest entities, being discussed also the possibilities for strengthening the internal audit function**.

Chapter III concludes with some thoughts on the **role and opportunities for approaching internal audit from a continuous transformation perspective** and a concluding sub-chapter.

The conceptual dimension and architecture of internal audit is concerned with delineating and defining the historical context of the evolution of the social, political, cultural and economic environment in which this function of the human organization has developed.

The concept itself has undergone successive transformations and approaches which have been marked by a number of elements worthy of note in order to outline the general framework within which internal audit is embedded and which have been presented throughout this chapter.

The types of audits mentioned in the specific legislation are **system audit, performance audit, regularity or compliance audit and information technology audit**.

In order for internal auditors to conduct their work properly, the Institute of Internal Auditors (IIA) has established fundamental principles governing this work, namely: **integrity, objectivity, confidentiality and competence**, to which they must unconditionally adhere.

The socio-economic turmoil of the current period, generated both by the COVID pandemic and against the backdrop of disruptive changes in business-as-usual driven by **digitisation and emerging technologies**, has led to the need for managers to have rapid access to information in order to ground their decisions. Within this process of continuous rebalancing of business activities, a key role is played by internal audit which has been **forced to** evolve in order to support entities to perceive, understand and manage **risks** so that they achieve the expected results from automation and continue to innovate in order to achieve added value. To this end, it was necessary for internal auditors to go through the following steps to achieve added value from an audit engagement:

- planning, which plays a particularly vital role in any activity conducted, and the documentation and interpretation of potential or identified risks by members of the audit team;
- analysing and comparing the proposed objectives with those achieved and monitoring to cover the risks identified;
- the improvement phase, which involves taking measures to mitigate/eliminate identified risks.

This required actions such as: follow-up of actions taken and results achieved, follow-up of human and material resources involved, communication with all stakeholders.

The added value of internal audit activity needs to be analysed pragmatically, in terms of efficiency and the costs it generates. Although at first sight it may seem *"too expensive"* to organise this function for small entities, it can be considered a turning point in the development of an entity, in the sense that this function becomes *"eligible"* for recognition of added value.

We appreciate that, in the local business environment, it is important for managers to be aware first of the significant role of internal controls and then to monitor their implementation and functioning within the internal audit function, which is intended to lead to sustainable economic development. It can also be appreciated that the internal audit activity implemented

in private sector entities and manifested properly can contribute to the analysis and evaluation of economic and financial information, control over the quality and efficiency of the activity and sub-activities conducted within it, control conducted over the safety of assets and make the whole activity more efficient.

At the same time, it was concluded that it is of real importance to improve internal auditing both for private sector economic entities, where internal audit is not currently mandatory, and for public entities, where it is applied.

Internal audit is one of the important components in the structure of any entity, as it can ensure greater efficiency through the appropriate use of material and human resources, as well as a better coordination between different structures within the entity. Through its activity, the internal audit contributes to building a reputation for integrity, which can help develop business relationships through the trust it provides.

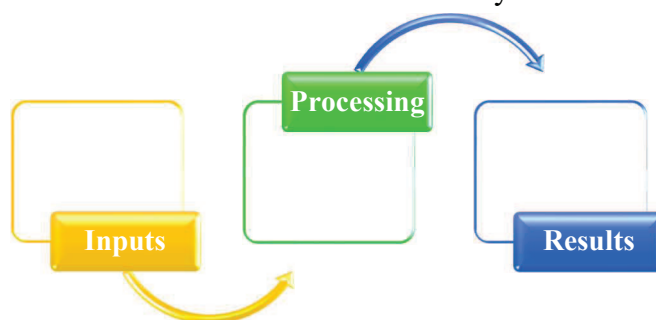
Management's primary task is to focus on the efficiency and effectiveness of risk management and control processes, as well as governance. As a result, the internal auditor can be a useful and effective management tool to ensure that the overall activity of an entity and therefore the management system is improved so that the strategic and operational objectives of the entity are achieved.

*Chapter IV, entitled **Financial-accounting information: resource of the information system of the public interest entity and indispensable support for financial control actions and internal audit missions***, deals with the information system and the public interest entity, presenting a systemic approach to the entity, **financial-accounting information** (concept, taxonomy, role), the Financial-Accounting Information System (SIFC) as a **strategic resource** of the public interest entity.

It is known that financial-accounting information is the basis of any economic analysis of an entity and is therefore treated and viewed as a valuable resource with several characteristics, and the way it is conveyed is essential. The collection, processing, storage and transmission of information must therefore be conducted judiciously so that management can make the most of the results that derive from it. To put it as simply as possible, information systems consist of three main components (Figure 5), namely:

Figure 5.

Overview of the information system

Source: own design

Data and information enter the information system, then they are processed (organised, sorted, and/or specific calculations are performed) and finally result in result-information which is, depending on the requirements of the information users, structured according to certain criteria. These requirements are determined by the purpose for which the information will be used. Control activities (financial control and internal audit) and management make extensive use of the information and knowledge derived from its processing.

Financial-accounting information is an **inexhaustible resource**, the main resource of the information system of an economic entity and the "*sine qua non*" support for financial and fiscal control, as well as for mandatory reporting required by the state.

The end product of accounting is the financial-accounting information obtained, and most of the information used by the economy is accounting information or derivatives thereof. **Financial-accounting information** is particularly **useful** to both **external** and **internal interested parties of the entity** because it **conveys multiple and crucial details** in terms of **assessing financial position and performance, knowledge of the entity, market viability, investment opportunities and risks.**

Obtaining **quality financial-accounting information** for a public interest entity **creates the decisive prerequisites for its development and contributes to the performance of the decision-making system.**

The following chapter deals with some highlights of financial-accounting information, namely its attributes and role within the SIFC.

The rapid development of the market economy, but also its increasing complexity, has led to the rapid evolution of financial-accounting information.

An entity's SIFC is made up of several interdependent components, such as: data, information, information flows and circuits, information procedures, information processing means. Financial-accounting information plays the most significant role in the operation of the

SIFC. At the level of any public interest entity, on the basis of the information provided by the summary and analytical accounts, the summary and analytical financial statements and trial balance sheets are drawn up as summary reports obtained by recording all the financial-accounting information, i.e., all the changes in assets and liabilities, recorded during a fiscal year.

A key component **of internal control** is the **information system**, which basically consists of a complex infrastructure (physical and hardware components): software, hardware, operational procedures, employees and data. Within systems that are manual, infrastructure and software are of less significance, but within developed entities that have implemented a modern information system, they are of particular importance.

The reality of modern society shows that the increasing complexity and development of the market economy has led to the implicit development of financial-accounting information in terms of scope, content and operability.

The evidence and control are essential in the management of the economic and social activities of any entity because they **involve discipline and economic and financial order**.

The vast majority of cases of elimination of transparency and the creation of conditions conducive to errors and fraud are caused by formal/faulty organisation or even lack of financial control and internal audit, taking advantage of weaknesses in the internal control system.

Practice has shown that no activity can be carried out with the expected efficiency if there is no control, organized under different types, hence the need for it and confirms its contribution to improving financial discipline by establishing a climate of order in the management of money and material values, by firm and uncompromising compliance with the law by all members of society, by all economic entities regardless of their position, and this desire is directly related to financial-accounting information, the chapter being concluded by presenting some conclusions and personal opinions.

*Chapter V, entitled **Applied research on how to enhance the value of financial-accounting information in circumstances generated by the manifestation of financial control and internal audit in public interest entities***, presents in an applied spirit the importance of financial control and internal audit in the process of enhancing the value of financial-accounting information on the one hand, and on the other hand, connects their importance with the quality of decision in the context of corporate governance.

The chapter begins with an informative discourse on the researcher's interest in bringing to the forefront **the realities** faced by a public interest entity in the **trinomial sphere of**

governance - financial control - financial-accounting information, distinctly conducting applied research from both the financial control and internal audit perspectives, without forgetting the inclusion of preventive financial control and managerial internal control in the controlled/audited sphere. It also promoted the permanent **need to consolidate the internal control/audit actions** conducted by areas and sectors of activity, starting with the **consolidation of decision-making** as promoted by studies, best practices and specific legislation governing corporate governance. Moreover, the emphasis has been placed on the absolute usefulness of consolidation in the sphere of **control actions**, so that their **results converge on** a single interest, that of obtaining **valuable financial-accounting information** and **enhancing the cognitive value of financial control and internal audit with an impact on improving decisions**, these influence **relationships** being **bidirectional**.

The application study was conducted in a public interest entity operating in the transport sector and belonging to the units under the authority of the Ministry of Transport and Infrastructure. This entity is structured in eight regions whose activity is consolidated at central level and whose mission is positioned in the strategic area of Romania, being a pillar of economic and social development, with important contributions to the creation of a balanced transport system, in continuous modernisation on the one hand, and on the other hand being directly involved in the establishment and collection of obligations of transport network users.

In order to reveal the applied research in the field of **financial management control** and to make this information easily accessible to those interested, both to those in the specialist fields and to those with studies other than economics, the steps taken in this endeavour were briefly presented. Particular attention was also paid to the way in which the financial management control objectives were allocated in the light of the professional experience of the employees in charge of control, their expertise, the complexity of the activities associated with economic operations and, last but not least, the time budget established at the planning stage of the control strategy for the financial management control structure. At the same time, it was highlighted that the information gathering activity is of significant importance for the quality of the financial management control activity, for which a consistent set of models and patterned statements useful for this purpose was presented. Moreover, in order to highlight the financial management control as a management tool, a Financial Management Control Report was presented, containing a summary of the most relevant findings of the Minutes drawn up by the control team at the South Branch headquarters, the latter being an integral part of the Report.

The valorisation of the results of the financial management control from the point of view of **strengthening of the economic-financial discipline and of the convergence of the results of the financial management control from the perspective of the economic-financial deviations**, their **amount, volume and number** was carried out both at the point of interest of the management of the respective entity, but also at the planning of the control activity distinctly on each Branch, and of course, at the distribution of the objectives in accordance with the degree of professionalism of the control bodies, the human resource available and always according to the time variable. At the same time, the importance of using the results of financial management control in subsequent planning was noted.

In this chapter the applied information discourse also focused on **preventive financial control**, its application stages, the **use of its results and its influence on the economic and financial situation of the public interest entity** on the one hand, but also on the **management act** on the other hand.

Hence, preventive financial control was also presented as a **managerial tool** used in the **adoption of decisions in the management of funds** at the disposal of the public interest entity in such a way as to **avoid losses, fraud and waste, the management being aware, in real time, of the degree of compliance with legality, regularity and at the same time compliance with the approved budgetary limits** of all projects of economic and financial operations carried out at the level of that entity.

The internal audit activity was relevant to the scientific research, and in this approach, particular attention was paid to the preparation of the internal audit report, aiming to **provide assurance that the organization and conduct of financial-accounting activities were carried out in compliance with the legislative framework and the general and internal rules in force, as well as to identify and eliminate risks that may arise due to the way the activity is regulated and conducted at the public interest entity studied**. The chapter concludes with a set of **Conclusions, proposals and opportunities for the enhancement of financial-accounting information** in the circumstances of **the manifestation of financial control and internal audit** in a public interest entity at the level of which corporate governance is applied, as well as with assessments of the need for certain **interventions of both a conceptual and empirical/applicative nature**, as deduced from the results of the applied research.

7. Dissemination of scientific research results

Given that scientific research must meet two basic conditions, namely substantiality and originality, and the latter concerns exclusively the personal contribution of the author, we next draw attention to the dissemination of results, as follows:

- **participation in conferences:**

- Dănescu (Duță) G. M., *Contemporary challenges for the society in the context of the recent economic and social changes*, International Conference "Contemporary challenges for the society in the context of the recent economic and social changes", 3rd Edition, 20-22 June 2019, Târgoviște;

- Dănescu (Duță) G. M., *The relevance of human resources management through strategic piloting with the help of the dashboard*, International Conference "Knowledge economy - challenges of the 21st century Europe in pandemic times: facts, challenges and responses", online session, 26 November 2020, Târgoviște;

- Dănescu (Duță) G. M., *The correlation of internal audit - internal managerial control at the entities of public interest in Romania*, International scientific conference edition accounting and finance- the global languages in business online, 16 April 2021, Pitesti;

- Dănescu (Duță) G. M., *Making expenses according to the legislation regulating the preventive financial control, at the entities of public interest*, International Conference "international conference the Danube - axis of European identity", online session, 29 June 2021, Galati;

- Dănescu (Duță) G. M., *Cost-benefit analysis: basic tool in making decisions related to investment projects*, International conference "International conference global interferences of knowledge society, online session, 12-13 November 2021, Târgoviște;

- Dănescu (Duță) G. M., *Valences and informational limits of the financial statements prepared by Romanian SMEs in the new resilient context*, International conference on contemporary scientific and technological aspects towards an entrepreneurial approach 1st edition, 25 February 2022, online session, Galati;

- **published articles:**

- article *Synchronized Accounting - the Vector of Progress and Performance in Economic Entities* published in Acta Universitatis Danubius Economica, Vol. 17, No.1, 2021, author Dănescu M. PhD., Valahia University of Târgoviște, <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/851>;

Enhancing the cognitive value of financial control and internal audit in systematised use of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities

- 2023 -

- article ***Capitalizing on the Valences of the Internal Audition Achieving a Reliable and Efficient Financial-Accounting System*** published in Acta Universitatis Danubius Economica, Vol. 17, No.2, 2021, authors: Dănescu M. PhD., Valahia University of Târgoviște, Soare J.G. PhD, Valahia University of Târgoviște,

[https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/955/1288;](https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/955/1288)

- article ***Making Expenses according to the Legislation Regulating the Preventive Financial Control, at the Entities of Public Interest*** published in Acta Universitatis Danubius, Vol. 17, No.3, 2021 authors: Dănescu M. PhD., Valahia University of Târgoviște, Soare J.G. PhD, Valahia University of Târgoviște,

[https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1173;](https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1173)

- article ***Evaluation of the performances of economic entities under the impact of the accounting model*** published in Acta Universitatis Danubius, Vol. 17, No.5, 2021, author M. Danescu PhD, Valahia University of Târgoviște,

[https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1371/1651;](https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1371/1651)

- article ***Valences and Informational Limits of the Financial Statements Prepared by Romanian SMEs in the New Resilient Context*** published in Acta Universitatis Danubius, Vol. 18, No.2, 2022 authors: Marilena Zuca PhD, Associate Professor -Department of Finance, Credit, Accounting, Romanian -American University, Bucharest, Romania; V. Munteanu Doctoral School of Economics and Humanities, Valahia University of Targoviste, Romania Soare J.G. PhD., Valahia University of Târgoviște, Romania; Danescu M. PhD., Valahia University of Târgoviște, Romania; A. Țița Doctor of Economics, Accounting specialization; A. Păduraru (Horaicu) Doctor of Economics, Accounting specialization,

[https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1660/2110;](https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/1660/2110)

- article ***Cost-benefit analysis: basic tool in making decisions related to investment projects*** published in Internal Auditing & Risk Management, Year XVI, Supplement No. 62, June 2021 author: M. Danescu PhD., Valahia University of Târgoviște,

[http://aimr.univath.ro/en/article/COST-BENEFIT-ANALYSIS-BASIC-TOOL-IN-MAKING-DECISIONS-RELATED-TO-INVESTMENT-PROJECTS~1285.html;](http://aimr.univath.ro/en/article/COST-BENEFIT-ANALYSIS-BASIC-TOOL-IN-MAKING-DECISIONS-RELATED-TO-INVESTMENT-PROJECTS~1285.html)

- article ***The relevance of human resources management through strategic piloting with the help of the dashboard*** published in The Journal Contemporary Economy, Vol.6, Nr.1 author: M. Danescu PhD, Valahia University of Târgoviște,

http://www.revec.ro/images/images_site/articole/article_b183d1570652261dd156846850cb0e7f.pdf

- article *The correlation of internal audit - internal managerial control at the entities of public interest in Romania* published in The Journal Contemporary Economy, Vol.6, Nr.2
author: M. Danescu PhD., Valahia University of Târgoviște,

http://www.revec.ro/images/images_site/articole/article_8bb0faa4e0e9e96661bd2fe5ed882a4b.pdf;

- article *Accounting and Taxation of the Performance of Entities Under IAS 12 'Corporate Income Tax'-Application Particularities* published in Acta Universitatis

Danubius, Vol. 18, No.6, 2022 authors: M. Danescu PhD., Valahia University of Târgoviște,
<https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/2148/2381>;

- article *The impact of the use of creative accounting techniques and practices on the financial position and performance of economic entities - theoretical and applied particularities*, JAM, Vol. 13, No.1, 2023, authors: M.R. Zuca, PhD Associate Professor, G.J. Soare, PhD, E.C. Ciobota, PhD Student, M.G. Dănescu (Duță), PhD Student

- https://dj.univ-danubius.ro/index.php/JAM/article/view/2321?fbclid=IwAR3NeRbTI_jfji87SVdMs29nWygiiAT066a8DiHYHDYOj_rQdnP0glzNlxQ;

- **published books:**

- *Financial-accounting audit. Theoretical and practical approach*, published by Editura Universitara, 2020 authors: Victor Munteanu (coordinator), **Grația Duță**, Janina Soare;

- *Financial control. Theoretical and practical approach*, published by Editura Universitara, 2020 authors: Victor Munteanu (coordinator), **Grația Duță**, Janina Soare, Mihaela Ibănișteanu, Cristian Florin Gheorghe.

8. Final conclusions and personal contributions. Presentation of final conclusions

- Due to **the multitude of economic, social and cultural factors** in emerging economies, we cannot yet speak of an **exhaustive approach** to the **implementation of corporate governance**, although the globalisation of financial markets has helped to narrow the gap between advanced and emerging economies. We can say that **in the long term governance is seen as a key element in increasing performance, economic competitiveness and attracting investment**, although it is currently a **critical issue from both a managerial and an investor interest perspective**.

- As a general conclusion on both **internal and external governance mechanisms** we can appreciate that they **are largely non-functional, although they are created within the legal requirements**, as it can be seen from the national economic reality where the investigative press constantly reveals various frauds produced both in the sphere of functioning of public institutions or public enterprises, but also in the private sector.

- We appreciate that in the coming years the **importance of corporate governance must increase and represent an asset for the public interest entity that it can exploit in order to attract financial capital at a time when the market is constantly changing, and economic entities want to remain competitive.**

- For the public interest entity, **control is the most comprehensive and complex phenomenon/process that functions as a regularising conglomerate and integrates a series of actions, activities, elements**, respectively:

- specific and clear organisation;
- fluid architecture folded into the structure of that entity;
- checks, evaluations, monitoring, etc.;
- the exercise of managerial authority in relation to the segregation of duties according to purpose, objectives, interests and not least disruptive factors;
- organisational culture, behaviours and attitudes;
- convergence or system vs. process correlation;
- economic, material and financial resources vs. qualitative and competitive resources.

- **The fundamental role of financial control in the corporate governance** of a public interest entity is identified in its ability to **support the operational structures to conduct their activities efficiently** on the one hand, and on the other hand in its value as a **management tool in connection with the attribute of verification and enforcement tool.**

- **Financial control** contributes to ensuring **scientific management** by providing **dynamic, real and in-depth information** on the **economic and financial** situation of the public interest entity, **contributing directly to the adoption of qualitative management decisions.** Moreover, by exercising financial control at the level of the public interest entity, **it intervenes in an operational way on the weak aspects preventing and eliminating the manifestation of risks and vulnerabilities.**

- **Preventive financial control** is one of the **managerial tools** used in **making decisions in the management of funds**, tools which at the disposal of the public interest entity in such a

Enhancing the cognitive value of financial control and internal audit in systematised use of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities

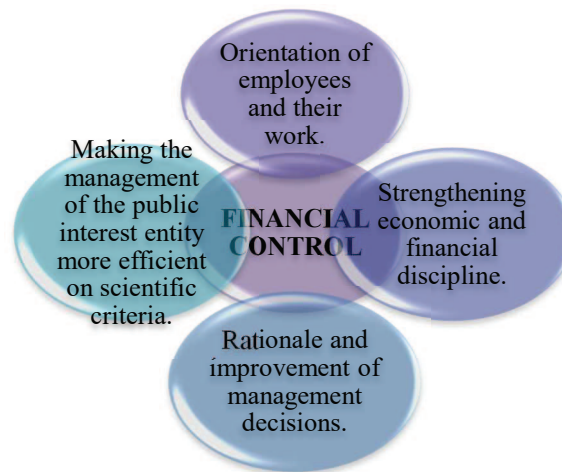
- 2023 -

way as to **avoid losses, fraud and waste**. Thus, through the exercise of preventive financial control, the **management is updated, in real time, about the degree of compliance with legality, regularity and also compliance with the approved budgetary limits** of all draft economic and financial operations conducted at the level of that entity.

- The financial control established at the level of any public interest entity is an **objective necessity**, but it is **not an end in itself, but rather an instrument** with the help of which **two important results are achieved**, namely: on the one hand, the **management act is improved and**, on the other hand, the **activities carried out are systematised and made more efficient, influencing all the components of the entity towards progress**, as it can be seen in Figure 6:

Figure 6.

The influence of financial control on the components of the public interest entity

Source: author design

- **The exercise of financial control** requires compliance with a **set of principles** through which its **uniformity is ensured by means of methods, techniques and valuable tools in the spirit of ensuring transparency, efficiency, economy and, above all, efficient management of any public interest entity**.

- **Internal audit** is an essential component in the structure of any public interest entity and **can ensure increased efficiency** through the proper use of **material and human resources**, as well as **better coordination between different structures** within the entity. Through its activity, internal audit **contributes to building a reputation for integrity**, which can help the public interest entity to develop business relationships through the trust it provides.

- **Management's** primary task is to **focus on the efficiency and effectiveness of risk management and control processes**, as well as **governance**. As a result, **internal audit** is the **managerial tool** which, through its activity, must **ensure that the management system is**

improved so that the **strategic** and **operational objectives** of the public interest entity **are achieved**.

- **The internal audit** activity, like any other activity, **reveals** certain **dysfunctions** which derive either from the confrontation with the realities of the market economy or from the content of the specific regulatory acts enacted. The existence of rules and procedures developed in line with international auditing standards, the legal framework and good practice in the European Union is a fundamental guarantee that **public internal audit is a genuine agent of change in public interest entities**.

- **Internal audit** is, in addition to its "*audit-advisory*" character, an important **control tool at all levels of the public interest entity**. Through its activities it can add value to these entities.

- As a service provider or permanent employee, **the internal auditor must be competent, independent, objective and accountable for the work** they perform. As a result, they should not assume any managerial or operational responsibility within the public interest entity.

- An **effective internal audit** can only be achieved if the risks to which the work of a public interest entity is exposed are identified and effectively managed.

- **Internal audit** provides, through its activity, the necessary prerequisites for the public interest entity to play a **positive role** in the community in which it operates by **ensuring a public image of reliability and trust**.

- The key to **internal audit** is to recognise that it has greater value in **focusing on issues of interest to a wide audience, analysing and verifying issues beyond the traditional financial issues**.

- It can be seen that **the current internal audit regulations** relate to the public sector, while **in the private sector it has been determined to be insufficient**, including for practical work.

- **Internal audit** plays a **fundamental role** in the **corporate governance** of the public interest entity, with the central mission of **providing independent assurance** on the **functioning of risk management processes, internal control** and not least **corporate governance from the perspective of their effectiveness**, without forgetting that internal audit could be a **powerful means of anticipation**. In the course of the scientific research, it was found that **there is a two-way relationship of empowerment** between **internal audit and corporate governance**, and that the **poor implementation of corporate governance allows**

internal audit to be positioned in a grey area, where it is not required to make a specific contribution to the achievement of the public interest entity's objectives.

- **Most internal audit structures are not evaluated from the perspective of the added value they bring to the issues faced by the public interest entity, but only on the formal exercise of it. Therefore, the management of the public interest entity often feels the need to make a real contribution to problems that may lead to financial losses or inefficient management of resources, and there is no relevant indicator reflecting the contribution of internal audit to improving the quality of financial, accounting or economic information.**

Also, the practical study **did not identify any obligation for the internal audit structure to report its activity to the audit committee** and implicitly to the Board of Directors of the public interest entity, which **relaxes the attitude of internal auditors in the exercise of their duties.**

- It is also noted that **the measurement of internal audit performance at the level of the public interest entity is not done by measuring performance against impact, and on the other hand performance on financial efficiency recommendations is not considered.**

- The best resource, **quality and timely operational information is a driver of decision-making power** in today's knowledge society.

- **The success of a public interest entity is increasingly conditioned by the way in which it obtains and, above all, exploits the knowledge acquired from the processing of information determined by the demand-supply relationship with short, medium and long-term impact on the results obtained.**

- The set of information is the knowledge of a methodological or socially necessary nature that involves the results of a public interest entity. Internal or external users such as boards of directors, managers, suppliers, customers, employees are the direct beneficiaries of the information generated by the public interest entity which they can use rationally and judiciously to support their own decisions dictated by their interests. Public information is usually obtained and disseminated by general accounting, and confidential information is usually obtained by management accounting.

- Today, it is no longer sufficient for management to know what products are sold, at what prices, in what quantities, in what markets, but it is necessary to have "*up to date*" scenarios of the assessment of the interaction of factors and the implications of their decisions and their reflection in the results that are obtained. Thus, the result obtained is argued by the causes and

factors that determined it and is based on the knowledge that was available to it and that it has used.

- **The decisive role in the coherent functioning of an SIFC** implemented at the level of a public interest entity **with the aim of obtaining a true and fair view of the assets**, by obtaining a set of reports/financial statements, is played by the IT system dedicated to the accounting area, which is determined by "*the specific features and exhaustive connections specific to the accounting activity, elements that require a distinct definition of the integrated accounting IT system*".³¹

- In the current **international context**, dominated by the **economic crisis** and the **process of globalisation of business**, the **accuracy, veracity and comparability of the data and information provided to its users by the Financial Statements and the entire financial-accounting system** are being put to the test.

- **Quality information obtained by decision-makers or controllers directly influences** their ability to make the most appropriate **decisions** so that the objectives of the public interest entity are achieved.

Presentation of personal contributions

- **Overcoming the critical point in which corporate governance is positioned at national level** can only be achieved through a **consolidated collaboration of the new generations**, who from a theoretical point of view have a higher level of knowledge, **with the good practices and professional experience of practitioners** without them falling prey to influences, customs, **but especially to political factors**, as can be seen from empirical studies, but also from the criticisms so easily accessible online (websites of the authorities and the specialised press).

- Summing up the aspects concerning **corporate governance**, we believe that **the next few years will be crucial in terms of how its potential will be exploited**, especially as the **need for competitiveness** of public interest entities in an **unstable and unbalanced economic environment is constantly being felt**, bringing to the forefront the identification of **new possibilities to enhance governance**.

- **Financial statements certified** through the external audit process, as well as the manifestation of **qualitative corporate governance** achieved as a result of compliance with the recommendations and application of the principles of the Corporate Governance Code,

31 Niculescu, O., Sistemul Informațional managerial al organizației, Editura Economică, 2001, pg.362;

strengthen the financial performance of a public interest entity. Traditional processing of financial data using modern techniques leads to relevant information on the performance of a public interest entity and on the basis of this information it is possible to estimate its future development.

- For the **implementation and improvement of corporate governance in Romania**, but also in Eastern and Central European countries, **much more is needed than the market regulating the activity of public interest entities through its own mechanisms**. In this respect, **it is noted that, under the impetus of market competition**, these entities will have **to resort to external financing obtained on the most advantageous terms and reduce their costs**.

- The specialized literature we have studied underlines an aspect of financial control that is congruent with our opinion of it, which we also bring to attention through this scientific research, namely the fact that, **in today's tumultuous economic situation, financial control has gone beyond its role as a regulator and has become a "genuine curler"**, positioned in a broad interference with risk management. Thus, the **current economic and financial context and the regulatory and legislative framework** have created favourable circumstances for management to have a real influence on the conduct of business in conditions of efficiency, effectiveness and economy, by forcing the situation at times, when the activities of the public interest entity are **disrupted by various factors**, and by relaxing the state of control in situations where **employees can no longer withstand additional pressure**, regardless of the results obtained, with **management being forced to resort to levers for training and motivation to the detriment of** elements characterised by firmness.

- **Financial control as a management function contributes unequivocally to harmonising and balancing individual and social interests in a unified operation and is recognised as indispensable in the economic and social environment by both management and employees but is limited by the possibilities of ensuring the independence and integrity of the control bodies**. Digitisation can be seen as a way of **addressing** this shortcoming in terms of the integrity and independence of financial control.

- With regard to the purpose of the scientific research, we emphasize the fact that the exercise of **financial management control** creates a major advantage for the public interest entity, as it has a **corrective character** for the deficiencies found, namely **the recovery of damages, losses or bringing deficient activities in line with the regulations and specific rules in force**, while also contributing to the creation of the premises for attracting the

administrative responsibility of the employees responsible for not properly fulfilling the duties in the job descriptions, Rules of Organization and Operation, Internal Regulations, etc. Hence, from the cooperation of the financial management control and legal structures of the public interest entity, the results of the financial management control can also lead to the civil and criminal liability of the employees when the situation so requires.

- **The results of financial management control are used** exclusively to **strengthen economic and financial discipline**, therefore, **the convergence of the results of** financial management control from the perspective of economic and financial deviations, their volume and number is achieved from the **point of interest of the management of the public interest entity**.

- In a desire to meet the changing needs of public interest entities, **internal audit** is a profession that has been refined and redefined over the years. It **acts as an effective and efficient agent of change** only to **the extent that it is able to self-improve**, i.e., to be its own agent, of its own change. In this sense, **internal audit can help public interest entities to develop to the extent that it itself progresses and adapts its concepts, methods, procedures and mentalities to the expectations and requirements of management**.

- From practice it can be seen that in **our country the deficiencies in internal audit are caused by poor human resources management**. In other words, we can say that a comprehensive analysis of human resources risks and their mitigation/remediation/removal will improve the quality of audit assignments and strengthen the structure of the public interest entity, optimizing the way money is spent and thus creating transparency in the activities of that entity.

- **In internal audit practice** we have found that there are some **problems with the degree of independence of internal auditors**, i.e., their absolute independence has not been demonstrated. In fact, we believe that absolute independence of internal auditors is a theoretical imperative and its achievement in practice is limited by the very existence of the internal audit department/department as a form of organisation within the entity and its compliance with the entity's internal policies and overall strategy. **Real independence can only be achieved through the professionalism of the auditors working in the field and, by implication, the responsibilities they assume**.

- Currently, internal audit is frequently implemented in the public sector, while in the corporate sector there is a **regulatory vacuum** regarding its application and regulation.

- From the empirical research carried out we concluded that **internal audit** at the level of the public interest entity has failed to position itself through professionalism and intervention in an area of interest with a significant role as recorded in the literature, namely in the assessment of internal control, although it *"is assigned specific responsibilities for reviewing controls, assessing their operation and making recommendations for improvement."*³²

- **The implementation, organisation and exercise of financial control and public internal audit have a positive impact in terms of early detection of possible shortcomings, as well as taking measures to mitigate/correct them, thus avoiding the aggravation of negative working conditions and with the ultimate goal of achieving and fulfilling in legal conditions the objectives and tasks assumed/imposed by the strategic plans of the public interest entity.**

- **Almost all cases of elimination of transparency and the creation of conditions conducive to errors and fraud are caused by formal/faulty organisation or even lack of financial control and internal audit, taking advantage of weaknesses in the internal control system.** However, we believe that it is much more dangerous to cover up the phenomenon identified as asset fraud once it has been detected in an attempt to give it a less serious connotation than it actually has.

- **The digital revolution** in the modern era **requires financial-accounting information to be more flexible** in the quasi-universality of information technologies on the one hand, and on the other hand, it **requires the intervention of state authorities in direct collaboration with the corporate management** of the public interest entity in order to develop technologies applicable to the financial field, namely: **blockchain, Big Data analysis, artificial intelligence, biometric technologies, augmented reality**, whose consolidated result should lead to the obtaining of useful, timely, real financial-accounting information of interest for the purposes of that entity.

- **We appreciate that the implementation and improvement of the economic information system provides and facilitates an increased speed of the flow of financial-accounting information and a high degree of confidence** in the statements/reports obtained from it and used in the decision-making system of a public interest entity.

32 Păunescu M., Guvernanța corporativă, managementul riscurilor și controlul intern, ediția a II-a, Editura CECCAR, București, 2021, pg. 251;

- **Financial-accounting information in its real context is marked by imperfections and constraints, which makes performance analysis a major issue for any public interest entity.**

9. Proposals for streamlining financial control actions and internal audit missions.

Potential future directions and actions

- In the **current context** facing the economies at national, European and global level, namely that of the **pandemic consequences** and of course the **war in Ukraine**, which unequivocally influences Romania in all spheres, and especially in the economic one, both the **management of public interest entities** and the state **authorities** must **strengthen the action of internal control structures, internal audit** and also external control at least in the following directions: **preventing money laundering, increasing cyber security, preventing the effects on accounting and reporting of the public interest entity.**

- **The exploitation of previous financial management control results** can contribute to a **realistic planning of the current activity**, resulting in benefits for **increasing the value of the financial-accounting information** and an **operational and relevant knowledge of the public interest entity**, but also having a significant influence in increasing the performance of the financial management control activity itself.

- Any action taken to **improve the quality of financial management control** generates a suite of **benefits** for the public interest entity, such as:

- improving the financial management control activity contributes to **strengthening and increasing confidence and the authority of financial management control**;

- the result indicators of financial management control allow both a **rigorous follow-up of the implementation, remediation, recovery of damages and possible losses**, and an **operational presentation of a picture of deficiencies (materialised risks) in the operational structures**;

- **strengthening economic and financial discipline and rigorous management of economic, financial, material and human resources, etc**;

- **increasing the relevance of financial-accounting information**;

- **enhances decision-making by:**

- **integration of real, credible, timely, useful financial-accounting information, etc. into the decision-making process**;

- contributes to the **scientific decision-making process by facilitating** the main stages of the process, i.e., **identification of problems, assessment of the factual situation, determination of the decision-maker's purpose, gathering of information, determination of the decision option** (based on a system of indicators, comparative analysis of information, selection of the best decision).

- The improvement/refinement of **financial management control**, as a **managerial tool**, but also as a **tool for knowledge and enhancement of the value of financial-accounting information**, can be achieved through the following actions:

- **the efficient distribution of control objectives by reference to influencing factors** such as: the professional experience of employees with control duties, their expertise, the complexity of activities associated with economic operations and, last but not least, the time budget established at the planning stage of the control strategy;

- **formal and informal collection of all information related to assigned objectives.** The collection of financial, accounting, economic and other information is particularly important in the conduct of financial management control work and is one of the most complex operations.

At the same time, this activity requires **the control body to have multidisciplinary expertise, to have a good knowledge of the architecture of the public interest entity, to have a significant legislative and regulatory knowledge and, last but not least, to have a good understanding of the regulations, provisions, internal operational and system procedures in force during the period under review;**

- **monitoring of financial management control activity and cross-supervision of the achievement of objectives** by the employees in charge, correlated in the trinomial: *control report - control report - notes without deficiencies;*

- **increase the level of professional training of employees with financial management control duties** and intensify cooperation with the specialist structures, particularly those in the legal sector;

- **the planning of the financial (substantive) management control action** to be conducted in the following year must consider the number of economic and financial deviations found per structure, but the rigour will increase if this criterion is complemented by the number of economic deviations related to each functional structure;

- identifying opportunities for the **involvement of employees with financial management control duties**, promoting **an increase in the dynamism of control activity on the one hand, and an increase in personal and professional responsibility on the other.**

- **The planning of the financial management control activity is the fundamental element of the internal control system** organised at the level of the public interest entity since **the planning conducted establishes the reference basis against which the financial management control activity is conducted.** Thus, at the level of the public interest entity, the annual/quarterly **planning** of the financial management control activity is of absolute usefulness, **designed in an appropriate manner**, so that **through its application it contributes to reducing the risks of deviations from the entity's strategy, policy and programmes and, implicitly, the achievement of the objectives at the level of the expected requirements.**

- It is particularly important that the **internal audit activity** at the level of the public interest entity lives up to its status as a **pillar of corporate governance**, but this can **only be achieved through a joint effort** of the **internal audit** structure and the **management of that entity.**

- A **priority direction** in the practice of **internal audit** must be linked to the **improvement of audit techniques, by making its role in risk management more concrete and, at the same time, assessing the effectiveness of the risk management system** implemented at the level of the public interest entity.

- **The efficiency of the internal audit activity** at the public interest entity studied can be achieved by **adapting the technology to the specifics of the audit missions, in this manner facilitating the consistent and realistic analysis of an increased volume of data and information.** In this way, technology can encourage easy predictive analysis, data analysis for diagnosis and, why not, intelligent automation of work. There is also a need to **adapt audit tools by integrating data and information into the body of compatible technologies, refining several areas of interest, namely: internal audit planning, risk profiling, internal control monitoring, reporting and risk quantification.**

- **The digitisation of financial control and internal audit** would be **the next frontier in their exercise and performance.** The ease of **interconnecting devices** in the online environment **essentially changes the information flows** to which control bodies have access and **on which they can base their findings, conclusions and proposals for remediation/recovery/efficiency** etc., supporting **real-time and informed management**

decisions. At the same time, risk assessment will be honest and rapid, identifying the root causes of disruptive events.

- In order to **enhance the value of financial-accounting information** in the circumstances of **financial control** and **internal audit** in a public interest entity where **corporate governance** is **applied**, we consider that a series of **interventions of both a conceptual and empirical nature are** necessary, as revealed by the results of the applied research. Thus, we can summarise a series of conclusions and proposals to stimulate the increase in the value of financial-accounting information through the use of financial control and internal audit tools at the level of the public interest entity, as follows:

- **the poor implementation of corporate governance** often **distorts the managerial act, which is why** we stress the need to **bring stability to the managerial sphere**, selecting executive and non-executive directors on realistic criteria of competence, independence and integrity, without belonging to political parties and with total openness to transparency and decision-making responsibility;

- **accelerating** political, social, legal and economic **reforms**;
- **consolidation and correlation of managerial decisions**;
- **consolidation of the actions conducted by areas and sectors of activity**, starting with the consolidation of decision-making as promoted by studies, good practice and specific legislation governing corporate governance;

- **linking and consolidating control actions in such a way** that all their results converge in the interest of obtaining valuable financial-accounting information, while enhancing the cognitive value of financial control and internal audit with an impact on improving decision-making.

- **We consider it particularly important that corporate management should** manifest itself under a multiple "S", thus:

- **subject to** the rules governed by the legislative system;
- **safe** in improving decisions;
- **sincere** in dealing with collaborators without relying on their exclusive trust eliminating the risks of misrepresentation or distortion of reality;

- **simple** in communication;
- **sceptical**, always going after what he needs, not what he wants.

Potential future directions and actions to streamline financial control and internal audit organised at the level of the public interest entity

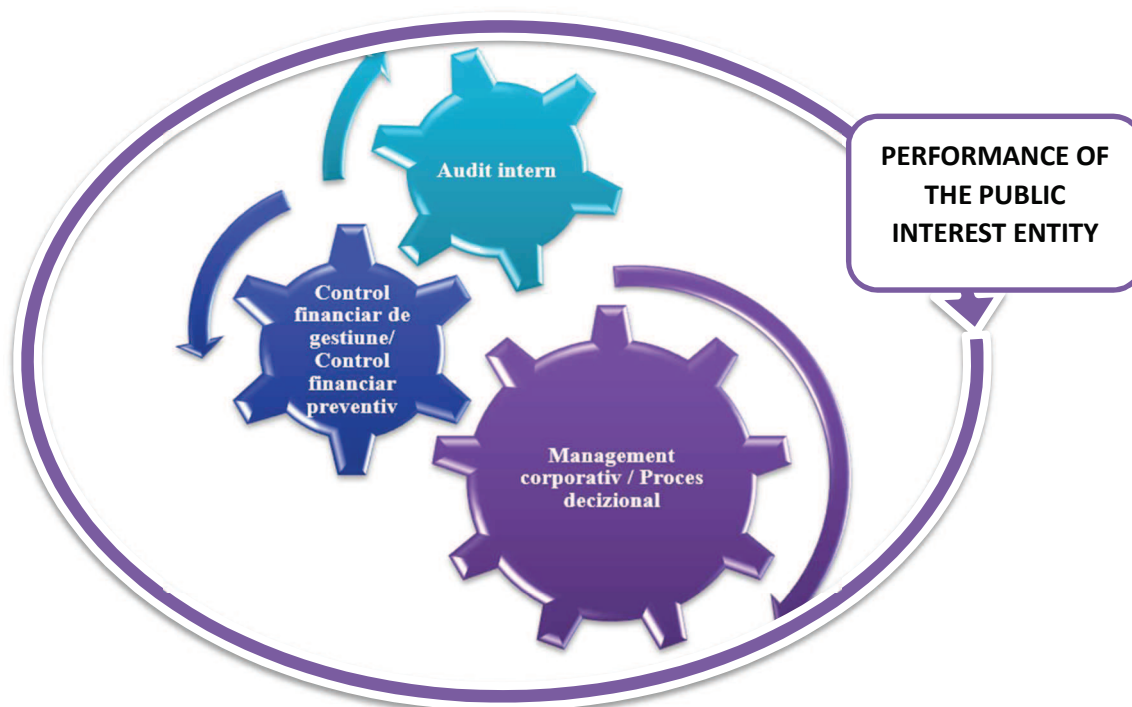
We consider it an important scientific issue for the future **to investigate the priority directions of improvement of internal audit techniques, used in missions, as an essential element in assisting the management of the public interest entity.**

The current dynamics of the economic environment forces the public interest entity to **use all the tools at its disposal to improve its performance, including the request of the internal audit structure to be permanently in touch with the economic reality, identifying potential risks, the evolution of processes, the results obtained and, last but not least, to evaluate the degree and the way the financial control system is implemented.**

In the context of the scientific research subject, we consider the following as **potential directions and actions to streamline, stimulate and intensify the trinomial control - audit - governance** (Figure 7) organized at the level of any public interest entity:

Figure 7.

The trinomial of financial control - internal audit - governance

- **identify possibilities for determining the performance of financial management control and internal audit by defining realistic and relevant indicators.** Thus, in our opinion, it would be useful to define indicators disaggregated into the following categories, respectively:

- quantifiable indicators with immediate effects (theft/fraud recoveries, recoveries of possible losses generated unintentionally by errors/inaction, etc.);

- indicators associated with actions over time, propagated or punctual;

- indicators associated with the completeness and reality of the deficiency findings.

- **identify levers to stimulate the manifestation of internal audit and the appreciation of its added value.** At present, regulations in the evaluation of internal audit performance focus only on procedural/formal aspects, without considering the appreciation of its added value;

- **identification of specific relevant indicators reflecting the prevention of risks associated with legality, regularity and compliance with the approved budgetary limits.**

- **identify the advantages of partial outsourcing of internal audit.**

Increasing the quality of financial, accounting and economic information is primarily in the decision of the internal audit structure, which could consciously define/improve a series of specific relevant indicators structured by categories, proposing the following:

- **external indicators** which naturally do not fall within the scope of the internal audit capability's decision, but which indirectly affect the internal audit function and concern issues such as: time spent on certain reviews requested by management to the detriment of internal audit actions, results of management satisfaction questionnaires, joint management, internal audit and audit committee/board meetings, etc;

- **planning-specific indicators** designed to quantify the degree of influence of certain factors on internal auditors, by reference to the planning of internal audit processes through the annual/strategic internal audit plan (number of assurance engagements in the total number of internal audit engagements, number of advisory engagements in relation to the number of planned internal audit engagements, number of key risks audited in the total number of key risks audited in a calendar year, etc.);

- **budget indicators** may cover elements such as resources allocated to the internal audit structure that can be developed into the cost of internal audit activity per hour, value comparisons of allocated budgets over time, salary-related costs of internal audit in relation to total salary costs;

- **indicators related to the human resources integrated** in the internal audit activity, namely: number of internal auditors in relation to the number of employees of the public interest entity (years of relevant experience in internal audit vs. new employees in internal audit), time allocated to professional training, certified internal auditors vs. internal auditors without certification;

- internal audit **impact and effectiveness indicators** covering issues such as: the time allocated to the draft report after the audit team has left the field, the number of recommendations made per business area in relation to the total number of recommendations, the number of recommendations with the same content in the total recommendations made in the report, the degree of implementation of the recommendations within the time allocated.

Improving widespread economic instability requires all entities, but especially **public interest entities, to continuously boost their performance**. Thereby, in the context of the present scientific research, one of its results is that **internal audit must be permanently anchored in reality, keep pace with micro and macroeconomic changes, identify potential risks on the evolution of the processes conducted, under the influence of both internal and external disruptive factors**. At the same time, it should not be overlooked that **managerial demands are increasingly high, which is why there is a need for continuous development of best practices, going beyond the level of credible assurance or effective audit missions and penetrating the space of strategic initiatives of the public interest entity**.

The public interest entity under study could improve its performance through an implicit intervention on financial-accounting information in the circumstances created by the efficient and effective functioning of the SCIM by acquiring / building an IT solution / platform exclusively dedicated to the management of the SCIM structured in a cascade, i.e., **Development → Management → Monitoring → Reporting**. The application could significantly contribute to the optimization of the processes conducted within the public interest entity on the one hand, and on the other hand ensure a continuous development towards the completeness of the SCIM, with the remark that it should consider at least the following aspects:

- fast, unlimited and simultaneous access by authorised users with unrestricted access (the platform can also be accessed for consultation only);
- architecture to be arranged pyramidally on hierarchical levels with final reporting results;

- online assistance for users in actions such as drafting, processing dissemination, updating documents/documentation;
- dynamic management of risks that may affect the achievement of specific and general objectives;
- automatic, real-time updating of specific legislation;
- easy access to the extent and coverage of the public interest entity's activities with specific SCIM documentation;
- systematised presentation on the structural architecture of the public interest entity of the general/specific objectives and their associated risks, system and operational procedures by activity, electronic archiving of all documentation by management level, etc...

10. Contents of the PhD thesis

<i>Thanks</i>	2
<i>Contents</i>	3
<i>Index of abbreviations and annotations</i>	9
<i>Index of figures</i>	9
<i>Index of graphical representations</i>	11
<i>Index of tables and models</i>	11
<i>Keywords</i>	13
<i>Introduction</i>	14
<i>1. Current state and interest of knowledge - arguments of the scientific approach</i>	14
<i>2. Motivation of scientific research</i>	21
<i>3. Purpose of scientific research</i>	21
<i>4. Scientific research objectives and working hypotheses</i>	22
<i>5. Scientific research methodology</i>	24
<i>6. Contents of the paper - structure</i>	26
<i>7. Dissemination of scientific research results</i>	39
<i>Chapter I: Assertions and reflections on the trinomial Corporate Governance - Financial Control - Internal Audit; implications for decision-making</i>	42
<i>I.1. Conceptual considerations on corporate governance</i>	42
<i>I.1.1. The concept, evolution, benefits and challenges of corporate governance</i>	42
<i>I.1.1.1. The importance of the concept of corporate governance and its definition</i>	42
<i>I.1.1.2. Corporate governance mechanisms</i>	43
<i>I.1.1.3. Benefits of implementing corporate governance principles</i>	45
<i>I.1.1.4. Evolution of the concept of corporate governance</i>	47

I.1.1.5.	<i>Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) vision</i>	49
I.1.1.6.	<i>The evolution of corporate governance codes in the European context</i>	51
I.1.1.7.	<i>Corporate governance in Romania</i>	55
I.1.2.	<i>Challenges of corporate governance in the financial-accounting sphere</i>	57
I.1.3.	<i>Applied study on the implementation of corporate governance at the level of units under the authority of the Ministry of Transport and Infrastructure</i>	58
I.2.	<i>Characteristics of corporate governance in the context of decision-making in public interest entities. Governance - a separate chapter in the management report</i>	61
I.3.	<i>The role of corporate governance in addressing conflicts of interest impacting the usefulness of financial-accounting information</i>	62
I.4.	<i>Relationship: managerial internal control - internal audit - corporate governance</i>	63
I.5.	<i>Interferences and interlinkages between financial control, internal audit and corporate governance</i>	65
I.5.1.	<i>The dimension of financial control and its interdependencies with internal audit and corporate governance in the entity's decision-making process</i>	65
I.5.2.	<i>Financial control - an essential tool for reporting deviations from accepted standards and breaches of the principles of legality to management</i>	67
I.5.3.	<i>The internal audit - governance - risk relationship in the context of best practice</i>	69
I.5.4.	<i>Relevance of internal audit in the corporate governance system and risk management mechanisms; its role in optimising governance</i>	70
I.5.5.	<i>The role of internal audit in fraud prevention</i>	71
I.6.	<i>Preliminary conclusions</i>	73
	<i>Chapter II: Financial control - a management function, an essential means of reporting deviations from accepted standards and breaches of the principles of legality - conceptual approaches and milestones, methodological approach, regulations</i>	75
II.1.	<i>Synoptic status of financial control - conceptual delimitations</i>	75
II.1.1.	<i>General background, objective and current need for financial control</i>	75
II.1.2.	<i>Attributes of public interest entity management vs. financial control functions</i>	77
II.1.3.	<i>Principles underlying the organisation, operation and exercise of financial control</i>	79
II.1.4.	<i>The role, forms and techniques of financial control at the level of the public interest entity</i>	80

II.2.	<i>Regulatory framework for the regulation and operation of Preventive Financial Control. Methodologies of exercise</i>	84
II.2.1.	<i>Preventive financial control - introductory aspects, object and purpose</i>	84
II.2.2.	<i>Regulatory framework for Preventive Financial Control</i>	86
II.2.3.	<i>Methodology for exercising Preventive Financial Control</i>	87
II.3.	<i>Regulatory framework and operation of financial management control. Methodology for planning, conducting and reporting.</i>	93
II.3.1.	<i>Regulatory framework for the operation of financial management control in public interest entities and its objectives</i>	93
II.3.2.	<i>Financial management control - duties and responsibilities</i>	94
II.3.3.	<i>Forms and methods of exercising financial management control</i>	95
II.3.4.	<i>Financial management control planning</i>	96
II.3.5.	<i>Conducting and reporting on financial management control</i>	98
	II.3.5.1. <i>Phased exercise of financial management control</i>	98
	II.3.5.2. <i>Financial management control reporting</i>	100
II.4.	<i>Final conclusions</i>	101
Chapter III: Internal audit - a strategic and compliance function at the level of the public interest entity: conceptual approaches and its added value		104
III.1.	<i>The conceptual dimension of internal audit</i>	104
III.1.1.	<i>Background to the emergence and evolution of internal audit</i>	104
III.1.2.	<i>Definition and typology of internal audit</i>	111
III.2.	<i>Fundamentals of Internal Audit</i>	117
III.2.1.	<i>Internal audit objectives and scope</i>	117
III.2.2.	<i>Principles and rules of conduct specific to internal auditors</i>	120
III.3.	<i>Added value of internal audit - concept, assessment and measurement</i>	123
III.4.	<i>Internal audit regulation and convergence to European and international requirements</i>	126
III.4.1.	<i>The applicable national legal framework for the organisation of internal audit activity</i>	126
III.4.2.	<i>The current state of internal audit at national and international level</i>	131
III.4.3.	<i>International Professional Practices Framework for Internal Auditing (IPPF); Internal Audit Effectiveness Framework</i>	133
III.4.4.	<i>The need for standardisation and normalisation of internal audit - International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing</i>	135
III.5.	<i>Perspectives on the organisation of internal audit in the private sector</i>	136

III.6.	<i>Directions for improving internal audit in public interest entities</i>	138
III.7.	<i>Internal audit approach - applicable methodologies</i>	141
III.7.1.	<i>Structure of applicable standards</i>	141
III.7.2.	<i>Planning internal audit assignments based on assessment of risk management systems</i>	143
III.7.3.	<i>Methodological approach to internal audit</i>	145
III.7.3.1.	<i>Reference documents of internal audit missions</i>	145
III.7.3.2.	<i>Types of assurance missions and target structuring</i>	147
III.7.3.3.	<i>Methodology for conducting the internal audit mission</i>	157
III.8.	<i>Strengthening the internal audit function in public interest entities</i>	161
III.8.1.	<i>Compliance with the Code of Ethics for Internal Auditors</i>	161
III.8.2.	<i>Internal audit and the control environment in public interest entities - interference and interdependence in decision-making</i>	162
III.9.	<i>Approaches to the internal audit perspective in the era of continuous transformation: role and opportunities</i>	163
III.10.	<i>Conclusions</i>	167
Chapter IV: Financial - accounting information: resource of the information system of the public interest entity and indispensable support for financial control actions and internal audit missions		169
IV.1.	<i>Public interest entity and information system</i>	169
IV.1.1.	<i>Introductory aspects of the public interest entity information system</i>	169
IV.1.2.	<i>Systemic approach to the public interest entity</i>	172
IV.1.3.	<i>Financial-accounting information: concept, taxonomy, role</i>	173
IV.1.4.	<i>Financial Information Accounting System (FISC): strategic resource of the public interest entity</i>	176
IV.1.5.	<i>General architecture of the Financial Accounting Information System</i>	178
IV.2.	<i>Highlights of financial-accounting information</i>	180
IV.2.1.	<i>Financial-accounting information portal</i>	180
IV.2.2.	<i>Financial accounting information: attributes and role in the Financial Accounting Information System (FAS)</i>	181
IV.2.3.	<i>Document and record system - object and source of information for financial control and internal audit</i>	184
IV.2.4.	<i>Document form control - authenticity, accuracy, validity, correct calculations</i>	187
IV.3.	<i>Financial-accounting information in the context of corporate governance - an element of impact and social responsibility</i>	189

<i>IV.3.1. Financial-accounting information, an element of impact and social responsibility</i>	189
<i>IV.3.2. Quality assurance of financial-accounting information: features</i>	191
<i>IV.3.3. Financial - accounting information: mediator in decision-making processes</i>	192
<i>IV.4. Financial statements and accounting policies of the public interest entity - source of information for financial control actions and internal audit missions</i>	193
<i>IV.5. Conclusions, opinions on the issues presented in Chapter IV</i>	195
<i>Chapter V: Applied research on how to value of financial-accounting information in circumstances arising from the manifestation of financial control and internal audit at the level of public interest entities</i>	198
<i>V.1. Informational discourse on applied research in the valorisation of financial-accounting information through the use of financial control and internal audit results in a public entity</i>	198
<i>V.2. Short presentation of the economic entity under research</i>	200
<i>V.3. Possibilities for enhancing the cognitive value of financial management control. Applied research.</i>	200
<i>V.3.1. Stages of financial management control</i>	200
<i>V.3.2. Allocation of objectives and collection of financial-accounting information</i>	201
<i>V.3.2.1. Target distribution</i>	201
<i>V.3.2.2. Collecting information</i>	202
<i>V.3.2.3. Preparation of the Financial Management Control Report</i>	212
<i>V.3.3. Exploiting the results of financial management control</i>	225
<i>V.3.3.1. Exploiting the results of financial management control to strengthen economic and financial discipline</i>	225
<i>V.3.3.2. Results of financial management control used in further planning</i>	226
<i>V.3.4. Reporting the results of financial management control activity Reporting in connection with annual planning</i>	228
<i>V.4. Preventive financial control - application stages and exploitation of its results.</i>	231
<i>V.4.1. Application steps of the own preventive financial control (OPFC)</i>	231
<i>V.4.2. Exploiting the results of own financial preventive control (FPPC)</i>	236
<i>V.5. Practical application - internal audit. Results, discussions, proposals</i>	237
<i>V.5.1. The main steps in conducting an internal audit mission</i>	237
<i>V.5.2. Reporting the results of the regularity internal audit mission</i>	237

	237
V.6. Conclusions, proposals and opportunities	244
Chapter VI: Empirical research on enhancing the cognitive value of financial control and internal audit in systematizing and increasing the relevance of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities	250
VI.1. The methodological pathway in conducting scientific research	250
VI.2. Correlation and achievement of the objectives of the paper through applied research on working hypotheses	252
VI.2.1. <i>Setting objectives and identifying working hypotheses for scientific research</i>	252
VI.2.2. <i>Qualitative study on the impact of financial control and internal audit on the quality of financial-accounting information and its usefulness in the decision-making process</i>	254
VI.2.2.1. <i>Sample structure - target group description</i>	254
VI.2.2.2. <i>Development and launch of questionnaires to validate specific hypotheses</i>	255
VI.2.2.3. <i>Statistical analysis and interpretation of results for assessing financial control performance (preventive and management) using Excel applications</i>	255
VI.2.2.4. <i>Statistical analysis and interpretation of the results on the assessment of internal audit performance using Excel applications</i>	260
VI.2.3.4. <i>Qualitative study - critical analysis, processing of responses and interpretation of results, validation/invalidation of hypotheses</i>	266
Chapter VII: Final conclusions, own contributions, research limitations, future directions and actions	280
VII.1. Presentation of final conclusions and personal contributions	280
VII.1.1. <i>Presentation of final conclusions</i>	280
VII.1.2. <i>Submitting personal contributions</i>	285
VII.2. Proposals for streamlining financial control actions and internal audit missions. Potential future directions and actions	289
VII.2.1. <i>Proposals for streamlining financial control actions and internal audit missions</i>	289
VII.2.2. <i>Potential future directions and actions to streamline financial control and internal audit organised at the level of the public interest entity</i>	293
References	297
Attachments	307

11. Curriculum Vitae

Curriculum Vitae

Personal Information

First name and Surname	Dănescu GrațIELA Magdalena
Address	Lt. Dumitru Ganovici, nr. 15-15A, sector 3, Bucharest, Romania
Phone	0+40723003030
Email	magdalena@danescu.eu
Nationality	Romanian
Date of birth	04.09.1976
Gender	Female

Work experience

Dates	July 2019 – present
Position	Chief Accountant
Main activities and responsibilities	Organising the financial-accounting activities within the Institute Ensuring the correct and timely performance of the accounting operations according to legal provisions Drawing up the quarter and annual financial reports
Employer's name and locality	The "Elie Wiesel" National Institute for the Study of the Holocaust in Romania
Type of business or sector	Research
Dates	2014 – June 2019
Position	Economic management advisor
Main activities and responsibilities	Complete financial-accounting record Highlighting the domestic/bank payments and actual expenses on the subdivisions of budget classification, according to the approved budget
Employer's name and locality	The "Elie Wiesel" National Institute for the Study of the Holocaust in Romania
Type of business or sector	Research
Dates	2001-2014
Position	Chief accountant
Main activities and responsibilities	Drawing up the balance sheet Taking part in the drafting of the annual budget project of income and expenses and in approving the public acquisition annual Programme
employer's name and locality	Ensuring the timely payment of salaries, withholding and transferring the salary deductions and obligations to the state or third parties Highlighting the domestic/bank payments and actual expenses on subdivisions of the budget classification, according to the approved budget
Type of business or sector	National Museum of Art Romania Culture
Dates	2010 - present
Position	Managing Partner
Main activities and responsibilities	Accounting for public entities and companies
employer's name and locality	Erin Conta SRL Finance-accounting
Type of business or sector	
Dates	2000-2001
Position	Economist
Main activities and	Registering in synthetic and analytic accounts all economic

Enhancing the cognitive value of financial control and internal audit in systematised use of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities

- 2023 -

responsibilities
 employer's name and
 locality
 Type of business or sector

operations, chronologically, complying with the order of the supporting documents
 Bucharest University of Economic Studies
 Education

Education and training

Period
 Qualification/diploma
 Name and type of educational institution/training provider

2015
 Certificate for Accounts European System
 Public Finance Ministry

Period
 Qualification/diploma
 Name and type of educational institution/training provider

2008
 Chartered Accountant
 CECCAR Bucharest

Period
 Qualification/diploma
 Name and type of educational institution/training provider

2001-2003
 Master Programme: Finances and capital markets
 Bucharest University of Economic Studies

Period
 Qualification/diploma
 Name and type of educational institution/training provider

1996-2000
 Bachelor's degree
 Bucharest University of Economic Studies

Personal skills and abilities

Mother language
 Foreign languages
 Self-evaluation

	Understanding		Speaking		Writing
	Listening	Reading	Spoken interaction	Spoken production	
English	B1	B1	B1	B1	B1

Organisational skills and abilities

Analytical thinking, multi-tasking
 Drafting periodical financial-accounting situations
 Bookkeeping
 Financial reporting within projects
 HR management

Computer skills

Windows, Email, Internet surfing
 Office Apps: Text editing, spreadsheets, etc.
 Revisal, Sagasoftware, Ciel.
 Ciel, Saga – advanced

Enhancing the cognitive value of financial control and internal audit in systematised use
of financial-accounting information in the decision-making process of public interest entities

- 2023 -

Other abilities	Excellent communication skills, team-player, reliability, critical thinking skills, pioneering spirit
Driving license	Yes